

HYTE-toimintamalli

7 / 2023

Icehearts

Toimintamallin kuvaus: Mikko Salasuo & Teemu Vartiamäki

Toimintamallin vertaisarviointi: Tomi Mäki-Opas, Elina Hasanen & Tiina Turkia

Hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimintamallien arviointi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Institutet för hälsa och välfärd

Finnish Institute for Health and Welfare

www.thl.fi

7 / 2023

Toimitus

hytearviointi@thl.fi

Päätoimittaja

Projektipäällikkö, Marika Kylänen
(etunimi.sukunimi@thl.fi, 029 524 7882)

Toimittaja

Kehittämispäällikkö, Elisa Kostiainen
(etunimi.sukunimi@thl.fi, 029 524 8602)

Taittäjä

Projektiassistentti, Jenni Lintunen

Julkaisija

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksikkö
Mannerheimintie 166, A4
PL 30, 00271 Helsinki
Puh/tel +358 29 524 6000
www.thl.fi

Julkaisusarja

HYTE-toimintamalli
ISSN 2737-2936 (verkkójulkaisu)

Julkaisupaikka

HYTE-toimintamallien arvioinnit verkossa:
<https://thl.fi/hytearviointi>

Arkistointi

HYTE-toimintamallien arviointien arkistointi,
Julkari:
<https://www.julkari.fi/>

HYTE-toimintamallin lähetys arviointiin

hytearviointi@thl.fi

Sosiaalinen media

Twitter
https://twitter.com/HYTE_arviointi
LinkedIn
<https://linkedin.com/company/hyte-toimintamallien-arviointi>

HYTE-toimintamallien arviointi

Hyvinvointia ja terveyttä edistävien (HYTE) toimintamallien arviointi on avoin tiedolla johtamisen palvelu, jonka kehittäminen alkoi THL:ssä vuonna 2019. Palvelu tarjoaa vertaisarvioitua tietoa näyttöön perustuvista toimintamalleista, joita julkaistaan HYTE-toimintamalli-julkaisusarjassa.

Arviointiin otetaan HYTE-toimintamalleja eri aloilta, jotka edistävät hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja osallisuutta, edistävät yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta, ehkäisevät hyvinvointi- ja terveyseroja, syrjäytymistä ja yksinäisyyttä, sekä edistävät sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävästä kehityksestä.

HYTE-toimintamalli-julkaisusarja

HYTE-toimintamalli-julkaisusarjassa on julkaistu toimintamallien arviointeja vuodesta 2019 lähtien. Jokainen toimintamalli käy läpi systemaattisen arviointiprosessin, joka tehdään yhteismitallisin kriteerein. Arvioinnit perustuvat toimintamallin edustajan kuvaukseen toimintamallista ja vähintään kahden arvioitsijan lausuntoon. Arviointi tehdään asteikolla 1-5 (heikko-erinomainen). Arvioinnin kohteena on toimintamallien vaikuttavuus, näyttö ja sovellettavuus käytäntöön. Arviointi on luonteeltaan kehittävä.

Arvioitsijoina voivat toimia toimintamallin riippumattomat asiantuntijat ja kokemusasiantuntijat. Menetelmänä on avoin vertaisarviointi, joka on laadunvarmistuksen ja kehittämisen keino. Arvioitsija voi valita tekeekö hän arvioinnin anonyymisti vai avoimesti.

Julkaisu sisältää toimintamallin edustajan tekemän kuvauksen toimintamallista ja yhteenvedon arvioitsijoiden lausunnoista.

HYTE-toimintamalli-julkaisusarjan kielet ovat suomi, ruotsi ja englanti. Jokainen arviointi julkaistaan erillisenä pdf-tiedostona thl.fi-sivuilla ja arkistoidaan Julkariin.

Tiivistelmä

Toimintamallin nimi: Icehearts

Tavoite: Icehearts-toiminnan tavoitteena on ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä, edistää hyvinvointia ja osallisuutta sekä täydentää yhteiskunnan palveluita.

Tausta: Icehearts-toiminta käynnistyi vuonna 1996.

Tarve: Toiminta vastaa lasten ja nuorten sosiaalisiin ja psykososiaalisiin ongelmiin sekä perheiden tuen tarpeeseen. Toiminta tukee palvelurakennetta ohjaamalla lapsia ja nuoria oikea-aikaisesti tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin. Toimintamalli ennaltaehkäisee syrjäytymistä.

Käyttö: Vuonna 2023 toimintamalli on käytössä 14 Suomen kunnassa ja sitä alettu soveltamaan viidessä muussa Euroopan maassa. Toiminnan piirissä on yli 1000 erityistä tukea tarvitsevaa lasta ja nuorta.

Kohderyhmä: Erityistä tukea tarvitsevat 6–18-vuotiaat lapset ja nuoret.

Menetelmä: Malli perustuu 12 vuoden mittaiseen kanssakulkijuuteen. Sama kasvattaja kulkee lapsen rinnalla läpi lapsuuden ja nuoruuden. Kasvattajalla on noin 20 lapsen ryhmä, joka toimii kasvuyhteisönä. Kasvattaja on lasten tukena koulussa, harrastuksissa, vapaa-ajalla ja viranomaistapaamisissa. Hän myös tukee lapsen perhettä. Toiminta on kokonaisvaltaista ja pohjaa salutogeenisen terveyden edistämisen lähtökohtiin.

Etiikka: Toiminnan lähtökohdat kiinnittyvät YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja kansalliseen lainsäädäntöön.

Seuranta ja arviointi: Järjestöllä on useita omia seuranta- ja arviointi-instrumentteja. Toiminnan vaikutuksia seurataan useissa kunnissa erilaisin menetelmin ja yhteistyössä Suomen Icehearts Ry:n kanssa.

Tulokset ja vaikutukset: Icehearts-toimintaa on tutkittu paljon. THL:ssä on meneillään kaksi 13 vuotta kestävästä seurantatutkimusta. Toiminnasta on tekeillä 2 väitöskirjatutkimusta. Lisäksi toiminnasta on tehty yli 50 opinnäytetyötä.

Vaikuttavuus: Toiminnan pitkäaikavälin vaikutuksista (yli 10 vuotta) ei ole tutkittua tietoa. Järjestön omien selvitysten mukaan Icehearts-toimintaan osallistuneet lapset ovat sosiaalistuneet yhteiskuntaan.

Kustannusarvio: Yksi Icehearts-ryhmä maksaa 50 000–70 000 euroa/vuosi.

Kustannusvaikuttavuus: Vuonna 2017 tehdyn kustannusvaikuttavuuslaskelman mukaan yksi Icehearts-joukkue säästää yhteiskunnan varoja minimissään 2,8 miljoonaa euroa 12 toimintavuoden aikana.

Jatkokehittäminen: Toimintaa kehitetään jatkuvasti yhteistyössä kasvattajien ja kuntien kanssa. Kehittämisen perustana ovat hyvät käytännöt ja tutkimustieto. Icehearts Europe -hankkeessa toimintaa kehitetään yhdessä eurooppalaisten sosiaalialan järjestöjen ja yliopistojen kanssa.

Avainsanat: lastensuojelu, ennaltaehkäisy, hyvinvointi, koulunkäynti, osallisuus, perhetyö

Teema-alueet: Eriarvoisuus, Harrastukset, Hyvinvointi- ja terveyserot, Kiusaaminen, Koulutus, Liikunta ja urheilu, Osallisuus, Perheiden hyvinvointi, Sosiaalinen toimintakyky, Vanhemmuus, Vertaistuki ja vapaaehtoistyö, Yhdenvertaisuus, Yhteisöllisyys, Ystävyys ja sosiaaliset suhteet

Toimintamallin yhteyshenkilö Suomessa: Teemu Vartiamäki (etumini.sukunimi@icehearts.fi)

Toimintamallin arvioitsijat: Tomi Mäki-Opas, Elina Hasanen ja Tiina Turkia

Kansalliset verkkosivut: www.icehearts.fi

Arviointiluokka: Kansallisesti pitkään käytössä ollut toimintamalli (yli 10 vuotta)

Kokonaisarviointi: 5/5 (erinomainen)

Toimintamalli hyödyntää systemaattisesti kokemus-, asiantuntija ja tutkimustietoa. Toimintamallin vaikuttavuudesta on monipuolista kansallista tietoa. Vastaavia toimintamalleja ei ole. Toimintamallilla on pitkä historia, nopea levinneisyys ja laaja-alainen vaikuttavuusnäyttö puoltavat toimintamallin implementoimista laajemminkin. Kehittämistoimenpiteinä olisi tärkeä laatia kattavampi riskien arviointi ja juurrattamissuunnitelma, sekä panostaa ulkoiseen viestintään ja monimenetelmälliseen seurantaan.

Julkaisupäivä: 16.11.2023

Sammandrag

Praktikens namn: Icehearts

Mål: Målet med Icehearts verksamhet är att förebygga marginalisering bland barn och unga, främja välbefinnande och delaktighet samt komplettera samhällstjänsterna.

Bakgrund: Icehearts verksamhet inleddes 1996.

Behov: Verksamheten svarar på barns och ungas sociala och psykosociala problem samt familjernas stödbehov. Verksamheten stöder servicestrukturen genom att hänvisa barn och unga till ändamålsenliga tjänster i rätt tid. Praktiken förebygger marginalisering.

Användning: År 2023 används praktiken i 14 kommuner i Finland och den har börjat tillämpas i fem andra europeiska länder. Verksamheten omfattar över 1 000 barn och unga som behöver särskilt stöd.

Målgrupp: Barn och unga i åldern 6–18 år som behöver särskilt stöd.

Metod: Modellen baserar sig på 12 års mentorskap. Samma vuxen följer barnet genom barndomen och ungdomen. Fostraren har en grupp på cirka 20 barn som fungerar som en uppväxtgemenskap. Fostraren stöder barnen i skolan, i hobbyer, på fritiden och vid möten med myndigheter. Fostraren stöder också barnets familj. Verksamheten är övergripande och grundar sig på utgångspunkterna för främjandet av salutogen hälsa.

Etik: Utgångspunkterna för verksamheten har anknytning till FN:s konvention om barnets rättigheter och den nationella lagstiftningen.

Uppföljning och utvärdering: Organisationen har flera egna uppföljnings- och utvärderingsinstrument. Effekten av verksamheten följs upp med olika metoder i flera kommuner och i samarbete med Suomen Icehearts ry.

Resultat och effekter: Det har gjorts många undersökningar om Icehearts verksamhet. Vid THL pågår två uppföljningsundersökningar som varar i 13 år. Två doktorsavhandlingar om verksamheten pågår. Dessutom har det gjorts över 50 lärdomsprov om verksamheten.

Effektivitet: Det finns inga forskningsdata om verksamhetens långsiktiga effekter (över 10 år). Enligt organisationens egna utredningar har de barn som deltagit i Icehearts verksamhet integrerats i samhället.

Kostnadsberäkning: En Icehearts-grupp kostar 50 000–70 000 euro/år.

Kostnadseffektivitet: Enligt en beräkning av kostnadseffektiviteten som gjordes 2017 sparar en Icehearts-grupp samhället minst 2,8 miljoner euro under 12 verksamhetsår.

Vidareutveckling: Verksamheten utvecklas kontinuerligt i samarbete med fostrarna och kommunerna. Grunden för utvecklingen är god praxis och forskningsdata. Inom projektet Icehearts Europe utvecklas verksamheten tillsammans med europeiska universitet och organisationer inom det sociala området.

Nyckelord: barnskydd, förebyggande, välfärd, skolgång, delaktighet, familjearbete

Tema-områden: Ojämlighet, Hobbyer, Ojämlighet i hälsa och välfärd, Mobbning, Utbildning, Motion och idrott, Delaktighet, Familjernas välfärd, Social funktionsförmåga, Föräldraskap, Kamratstöd och frivilligarbete, Jämlikhet, Gemenskap, Vänskap och sociala relationer

Kontaktperson för praktiken i Finland: Teemu Vartiamäki (fornamn.efternamn@icehearts.fi)

Granskare av praktiken: Tomi Mäki-Opas, Elina Hasanen och Tiina Turkia

Nationell webbplats: www.icehearts.fi

Utvärderingsklass: Praktik som använts länge på nationell nivå (över 10 år)

Helhetsbedömning: 5/5 (utmärkt)

Praktiken utnyttjar systematiskt empirisk kunskap, expertuppgifter och forskningsdata. Det finns mångsidig nationell information om praktikens effektivitet. Det finns inga motsvarande praktiker. Praktiken har en lång historia, sprider sig snabbt och de omfattande bevisen för att praktiken är effektiv talar för att den bör implementeras även i större utsträckning. Viktiga utvecklingsåtgärder är att utarbeta en mer omfattande plan för riskbedömning och förankring samt att satsa på extern kommunikation och multimetodisk uppföljning.

Publikationsdatum: 16.11.2023

Summary

Name of the practice: Icehearts

Aim: The aim of the Icehearts activities is to prevent social exclusion of children and young people, promote well-being and inclusion, and complement the services provided by society.

Background: The Icehearts activities were launched in 1996.

Need: The activities respond to the social and psychosocial problems of children and young people and to families' need for support. The activities support the service structure by guiding children and young people to appropriate services at the right time. The practice prevents social exclusion.

Use of the practice: In 2023, the practice is in use in 14 Finnish municipalities and five other European countries have started to apply it. The activities involve more than 1,000 children and young people requiring special support.

Target groups: Children and young people between the ages of 6 and 18 who require special support.

Method: The practice is based on supporting the children and young people for a period of 12 years. The same adult supports the child through childhood and youth. Each mentor has a group of about 20 children that serves as a growth community. The mentor supports the children at school, in hobbies, in their free time and in meetings with the authorities. The mentor also supports the child's family. The activities are holistic and based on the principles of salutogenic promotion of health.

Ethics: The activity is linked to the UN Convention on the Rights of the Child and to national legislation.

Monitoring and evaluation: The organisation has several monitoring and evaluation instruments of its own. The impacts of the activities are monitored with different methods and in cooperation with the Finnish Icehearts Ry in several municipalities.

Results and impacts: A lot of research has been conducted on the Icehearts activities. THL currently has two ongoing monitoring studies lasting 13 years. Two doctoral dissertations on the activities are under way and more than 50 theses have also been completed on them.

Effectiveness: There is no research of the long-term impacts of the activities. According to the organisation's own reports, the children who have participated in the Icehearts activities have become socialised members of society.

Cost estimate: One Icehearts group costs EUR 50,000–70,000 per year.

Cost-effectiveness: According to the cost-effectiveness calculation carried out in 2017, one Icehearts team saves the resources of society by a minimum amount of EUR 2.8 million during the 12 years of activities.

Further development: The activities undergo continuous development in cooperation with the mentors and the municipalities. The development is based on best practices and research data. The Icehearts Europe project develops the activities together with European social-sector organisations and universities.

Keywords: child welfare, prevention, well-being, school attendance, social inclusion, family work

Theme areas: Inequality, Hobbies, Health and welfare inequalities, Bullying, Education, Physical activity and sport, Inclusion, Family well-being, Social functional capacity, Parenthood, Peer support and voluntary work, Equality, Communitarity, Friendship and social relationships.

Contact person for the practice in Finland: Teemu Vartiamäki (firstname.lastname@icehearts.fi)

Reviewers of the practice: Tomi Mäki-Opas, Elina Hasanen and Tiina Turkia

National website: www.icehearts.fi

Evaluation category: The practice has been in use nationally for a long time (over 10 years)

General evaluation: 5/5 excellent

The practice systematically utilises experiential and expert knowledge and research data. There is diverse national data on the effectiveness of the practice. Other corresponding practices do not exist. The long history of the practice, its rapid spread and the broad-based evidence of its effectiveness are in favour of even more extensive implementation of the practice. As development measures, it would be important to draw up a more extensive risk assessment plan and a plan for the instillation of the activities, and to invest in external communication and multi-method monitoring.

Date of publication: 16 November 2023

Sisällys

1 ICEHEARTS-TOIMINTAMALLIN KUVAUS.....	7
1.1 Toimintamallin vaikuttavuusketju	7
Tausta, tavoite ja kohderyhmä.....	7
Menetelmä ja keinot	11
Koordinointi	16
Etiikka.....	17
Resurssit	18
Tulokset.....	20
Johdonmukaisuus	25
Yhteenvedo vaikuttavuudesta.....	26
1.2 Toimintamallin käytäntöön sovellettavuus	26
Siirrettävyys	26
Levinneisyys	27
Osallistuminen	28
Jatkuvuus ja kestävyys	30
Yhteenvedo käytäntöön sovellettavuudesta	31
1.3 Toimintamallin näyttö	31
Tutkimustietoon perustuva näyttö	31
Asiantuntijatietoon perustuva näyttö	32
Kokemustietoon perustuva näyttö	33
Yhteenvedo näytöstä	34
1.4 Tiivistelmä toimintamallin kuvauksesta	35
1.5 Toimintamallin lähteet	38
2 ICEHEARTS-TOIMINTAMALLIN VERTAISARVIOINTI.....	45
Arvio toimintamallin vaikuttavuudesta	45
Arvio toimintamallin käytäntöön sovellettavuudesta	50
Arvio toimintamallin näytöstä	53
Kokonaisarviointi.....	55
LIITTEET	56

1 ICEHEARTS-TOIMINTAMALLIN KUVAUS

1.1 Toimintamallin vaikuttavuusketju

Tausta, tavoite ja kohderyhmä

Tavoite

Icehearts-toiminta on ennaltaehkäisevää, pitkäkestoista ja kokonaisvaltaista lastensuojelutyötä. Toiminnan tavoitteena on ennaltaehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä sekä edistää hyvinvointia ja osallisuutta. Toiminnan tavoitteena on tukea kokonaisvaltaisesti Icehearts-lasten kasvua ja kehitystä niin, että kohderyhmän lapsista kasvaa täysivaltaisia yhteiskunnan jäseniä, toimintakykyisiä ja kompetentteja yksilöitä. Sellaisia aikuisia, joiksi Icehearts-lapset ja -nuoret itse haluavat tulla ja kasvaa.

Icehearts-toiminnan läpäisevänä mentaliteettina on nähdä hyvä kaikissa lapsissa, vaikka heillä olisi suuriakin haasteita. Tämä mentaliteetti on käytäntöjen ohella keskeisessä asemassa Icehearts-toiminnassa. Toiminnan tavoitteena on tarjota lapsille ja nuorille myönteinen kasvuyhteisö ja kokemus välittävästä aikuisesta – luoda lapsille ja nuorille polkuja aikuisuuteen. Tavoitteena on myös tukea ja vahvistaa Icehearts-lasten perheitä.

Icehearts-toimintamalli perustuu 12 vuoden mittaiseen lapsen rinnalla kulkemiseen sekä kokonaisvaltaiseen lapsen ja perheen tukemiseen. Voidaan puhua ”rinnallakulkijuudesta” tai ”kansakulkijuudesta”. Tuki käsittää lapsen koulunkäynnin, osan vapaa-aikaa ja kontaktit palvelujärjestelmään. Tuen myötä erityistä tukea tarvitseva ja oirehtiva lapsi kykenee toimimaan omassa elinympäristössään ja kiinnittymään osaksi koulu- ja harrasteyhteisöä. Icehearts-toiminnan tarkoituksena on ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymiskehitystä, osattomuutta ja ulkopuolisuutta.

Tausta

Suomen Icehearts ry. on vuonna 1996 perustettu kansalaisjärjestö, jonka toiminta on alusta lähtien ollut ennaltaehkäisevää ja kokonaisvaltaista lastensuojelutyötä. Icehearts-toimintamalli on kehittynyt ja kasvanut huomattavasti alkuvuosista. Alkuperäisestä sosiaalisen urheiluseuran toiminta-ajatuksesta on kehkeytynyt kokonaisvaltainen toiminta- ja kasvatustamalli, jossa vapaa-ajan harrastaminen on vain yksi osa laajempaa kokonaisuutta.

Vuosituhanneen taitteessa Icehearts-toiminnan piirissä oli yksi ryhmä tai joukkue. Kymmenen vuotta myöhemmin ryhmiä oli viisi, joista 3 pääkaupunkiseudulla ja yksi Ulvilassa. 2010-luvun lopulla ryhmiä oli jo yli 40 ja toimintaa toteutettiin useissa kaupungeissa. Vuonna 2023 ryhmiä on 70 ja kaikkiaan toimintaa on 14 kaupungissa. Toiminnassa mukana olevien lasten määrä on noussut 2020-luvulla yli tuhanteen.

Toiminnan perusajatus, sosiaalinen vahvistaminen, koulutyössä tukeminen, ryhmätoiminta, perheiden tukeminen ja lasten asioiden hoitaminen – luotettava aikuissuhde ja kansakulkijuus – on säilynyt samankaltaisena toiminnan alusta lähtien. 2010-luvun puolivälistä alkaen toimintaa on kehitetty läheisessä yhteydessä tutkimukseen ja tutkimustietoon (ks. Salasuo, 2022). Vuosina 2015–2016 sosiologi Mirka Smolej (2017a; 2017b) teki organisaatiossa tutkimusta ja kehittämistyötä. Samoihin aikoihin Terveiden ja hyvinvoinninlaitos aloitti Icehearts-toiminnasta 13 vuotisen seurantatutkimuksen (ks. THL, 2023). Vuonna 2019 Icehearts-toiminnasta käynnistyi toinen

pitkittäistutkimus THL:ssä, kun Icehearts toiminnan kustannusvaikuttavuutta alettiin seurata osana Lapset SIB-hanketta (ks. LapsetSIB, 2023).

Vuonna 2023 käynnistyi Icehearts-Europe-hanke, johon Euroopan komissio myönsi 5 miljoonaa euroa. Hanketta hallinnoi tanskalainen ISCA-järjestö (ks. ISCA, 2023). Icehearts-Europe - hankkeessa Icehearts-toimintaa implementoidaan kaikkiaan 19 EU-maassa. Osana hanketta kehitetään yhdessä suomalaisten ja kansainvälisten tutkijoiden kanssa toimintamallia sekä Suomessa että kohdemaissa.

Icehearts-toiminnan ”erityisyys” perustuu siihen, että kasvattajat toimivat pitkäkestoisesti, kasvatustyö on kokonaisvaltaista ja kasvattaja toimii yli hallinnonalojen rajojen. Vastaavaa pitkäkestoista ja kokonaisvaltaista toimintamallia ei ole Suomessa käytössä ja ne ovat maailmallakin harvinaisia. Tutkimusten mukaan nimenomaan pitkäkestoisuus, mentorin pysyvyys ja kasvatuksen/mentoroinnin useus ovat vaikuttavin tapa tukea erityistä tukea tarvitsevia lapsia. (Esim. Lakind, Eddy & Zell, 2014; Eddy & Schumer, 2016).

Icehearts-toiminnan ensisijainen tavoite on syrjäytymisen ehkäisy, jonka taustatekijät tunnetaan laajalti. Toimintamallin tavoite ei näiltä osin perustu suoraan tiettyyn teoriaan, vaan pikemminkin tietoon ja ymmärrykseen siitä, että tukemalla lasta kokonaisvaltaisesti läpi lapsuuden ja nuoruuden haastavien vuosien, ehkäistään ongelmien kasautumista 12 vuoden aikana sekä syrjäytymistä myöhemmin elämässä (ks. Lakind, Eddy & Zell, 2014; Eddy & Schumer, 2016; Eddy ym., 2017; THL, 2023).

Välillisiä teoreettisia lähtökohtia ovat muun muassa osallisuuden, toimijuuden ja sosiaalisen pääoman vahvistaminen. Toiminnan taustalla on terveyden edistämisen salutogeeninen (mm. Antonovsky, 1979) lähestymistapa, joka tarkoittaa ”vaikuttamista sellaisiin tekijöihin, jotka tuottavat terveyttä ja vahvistavat terveydelle myönteistä käyttäytymistä. Yksilön ja yhteisön selviytymistä ja terveyttä vahvistavia (salutogeenisia) tekijöitä ovat esimerkiksi koherenssin tunne sekä mielekkyyden ja elämän merkityksellisyyden kokeminen”. (Koskinen-Ollonqvist ym., 2007.)

Tarve

Lasten ja nuorten kasvuympäristö vaikuttaa merkittävästi heidän psykososiaaliseen hyvinvointiinsa. Suomessa yhä suuremmalla joukolla lapsia on sosiaalisia ja psykososiaalisia ongelmia. Lastensuojelun interventioiden määrä on kasvanut nopeasti 1990-luvun loppupuolelta. Etenkin laitoshoitoon ja sijoitukseen liittyviä tapauksia on enemmän. Myös huostaanotot ovat lisääntyneet.

Tutkimustietoa osoittaa, että lapsuuden ja nuoruuden käyttäytymisongelmilla voi olla pitkäaikaisia sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. Ne konkretisoituvat aikuisiässä, vaikeutena työllistyä, ongelmia oikeuslaitoksen kanssa ja hankaluuksina sosiaalisissa suhteissa. Nämä seikat yhdessä voivat johtaa sosiaaliseen eristäytymiseen ja syrjäytymiseen (esim. Paananen ym., 2012).

Osa lapsista tarvitsee erityistä tukea. Heillä voi olla käytös- tai kehityshäiriöitä, vaikeita perheoloja, oppimisvaikeuksia tai sosiaalisia ongelmia. Ongelmat näkyvät sopeutumattomuutena, sosiaalisina haasteina ja tulevaisuuden näköalattomuutena. Icehearts-toiminta tukee lasta siten, että tämän pystyy haasteista huolimatta käymään koulua, toimimaan ryhmässä, osallistumaan vapaa-ajan harrastuksiin ja kokemaan merkityksellisiä kokemuksia. Lapsi pystyy Icehearts-toiminnan tukemana elämään ja toimimaan omassa elinympäristössään.

Icehearts-ryhmässä lapsi kokee osallisuutta. Kasvattaja tarjoaa luotettavaan ja turvalliseen aikuissuhteeseen. Icehearts-toiminnassa lapsen minäpystyvyys kehittyy, kun hän oppii toimimaan haasteista huolimatta ja niiden kanssa. Pitkäkestoisen Icehearts-polun aikana lapsen tulevaisuuskuva rakentuu myönteiseksi.

Icehearts-toiminta tukee toiminnassa mukana olevien lasten perheitä. Kohderyhmän perheissä on monenlaisia ongelmia. Eräs Icehearts-toiminnan lähtökohta on, että lapsen elämän tukeminen onnistuu parhaiten, mikäli myös kotiloissa tapahtuu myönteistä kehitystä. Kasvattajan luottamuksellinen ja pysyvä suhde perheeseen on kasvatuskumppanuutta, jonka keskiössä on lapsi ja lapsen tulevaisuus.

Syrjäytymisen ehkäisy on 2020-luvulla eräs suomalaisen yhteiskunnan keskeisiä tavoitteita. Se on keskeinen tavoite hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuudessa edistämiseksi sekä esimerkiksi sisäisessä turvallisuudessa. Icehearts-toiminta ennaltaehkäisee syrjäytymistä, syrjään joutumista ja osattomuutta. Näin toiminta vastaa yhteiskunnan eri sektorien tavoitteisiin. Yli hallinnon rajojen toimivana Icehearts-kasvattaja auttaa yhteiskunnan nuoria jäseniä löytämään, käyttämään ja hyödyntämään heidän tarvitsemia yhteiskunnan palveluita.

Icehearts-toiminta on erityistä tukea tarvitseville lapsille tärkeä kansalaiskasvatuksen ja sosiaalisaation areena. Lapset oppivat toimimaan sosiaalisissa tilanteissa, ryhmässä ja yhteiskunnassa. Icehearts-toiminta toteuttaa Suomen lapsistrategiaa, jonka tavoitteena on lapsen oikeuksia kunnioittava yhteiskunta.

Icehearts-toiminta tapahtuu muun arjen ”lomassa” ja ”osana”. Se ei ole erillinen interventio tai laitos, vaan perustuu yhdessä elämiseen, kokemiseen ja kasvuun muiden lasten ja nuorten rinnalla. Vertaisoppiminen ja -sosiaalisuus on keskeinen osa toimintaa. Icehearts-toiminta on joustavaa, dynaamista ja sopeutuvaa eikä vaadi erillisiä fyysisiä puitteita. Se on tutkitusti (mm. Hilli 2017) kustannustehokas toimintamalli eikä lisää viranomaisten työtä.

Icehearts-toiminta on *de facto* lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Terveyden edistämisen salutogeeninen lähestymistapa on kokonaisvaltaisen toiminnan keskeinen lähtökohta. Toiminta suuntautuu nimenomaisesti lapsiin ja nuoriin, joilla on haasteita ja jotka oirehtivat terveyden ja hyvinvoinnin osalta.

Icehearts-toiminnassa turvallisuus nähdään usein eri tavoin. Se ymmärretään perusturvan puuttumisena, joka itsessään luo riskin lapsen arjen turvattomuudelle ja psyykkisille ongelmille. Toisaalta turvallisuus nähdään osana lapsen oirehtivaa käyttäytymistä, jolloin lapsi voi olla turvallisuusriski itselleen ja lähiympäristölleen. Sisäisen turvallisuuden viitekehyksessä turvallisuus tarkoittaa syrjäytymisen ja näköalattomuuden ennaltaehkäisyä. Tärkeää on myös lapsen subjektiivinen turvallisuuden kokemus – Icehearts-kasvattaja on pitkäkestoisesti luotettava aikuinen, jonka puoleen voi kääntyä aina ja kaikissa tilanteissa.

Icehearts-toiminnassa ryhmällä on suuri merkitys. Ryhmässä jokainen jäsen oppii kokemaan osallisuuden ja merkityksellisyyden tunteita. Ryhmässä vahvistuvat sosiaaliset taidot ja kyvyt, jotka tukevat lapsen osallisuutta elämän muilla alueilla. Kasvattaja pyrkii tietoisesti vahvistamaan jokaisen lapsen sosiaalisia taitoja ja edellytyksiä sosiaaliseen kanssakäymiseen, mikä edistää lapsen kykyä olla osallisena koulussa, vapaa-ajalla ja elämän muilla kentillä. Kasvattaja pyrkii auttamaan lasta ja nuorta siinä, että tämä kokee olevansa yhteiskunnan täysivaltaisen jäsenen ja tärkeä yksilö muiden ihmisten tapaan.

Icehearts-toiminnan eettiset periaatteet ja arvolähtökohdat lähtevät YK:n lapsen oikeuksien sopimuksesta. Samoin eettiset periaatteet kiinnittyvät tiukasti kansalliseen lainsäädäntöön (mm. nuoriso-, yhdenvertaisuus- ja liikuntalaki), missä julkisrahoitteisten järjestöjen toiminnan lähtökohdiksi mainitaan oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus, monikulttuurisuus ja kestävä kehitys. Icehearts-toiminnassa jokainen lapsi on yhtä arvokas eikä ketään arvoteta tai luokitella minkään ominaisuuden tai kyvyn perustella.

Icehearts-toiminnassa lasten hyvinvointi ja terveys ovat osa kokonaisvaltaista kasvatustyötä. Ne ovat toiminnan keskeisiä tavoitteita. Kasvattaja tukee lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistäviä valintoja. Kasvattaja auttaa lasta ja tämän perhettä löytämään palvelujärjestelmästä lapsen tarpeita vastaavia hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluita. Toiminnan joustavuus ja pitkäkestoisuus tekevät toiminnasta otollisen instrumentin hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseen.

Icehearts-toiminnan tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä, mikä on kokonaisvaltaisen työn ensisijaisia tavoitteita ja laaja viitekehys kaikelle Icehearts-toiminnalle. Samoin toiminnassa ehkäistään lasten kokemaa yksinäisyyden tunnetta. Tämä toteutuu tehokkaasti ryhmä- ja vertaistoiminnassa.

Icehearts-toiminta vahvistaa lasten sosiaalisia kykyjä ja valmiuksia sekä vähentää yksinäisyyden taustatekijöitä. Pitkäjänteisyys ja ihmissuhdeperustaisuus mahdollistavat lapsikohtaisten juurisyyden ymmärtämisen syrjäytymisen ja yksinäisyyden taustalla sekä aktiivisen puuttumisen niihin.

Icehearts-kasvattaja opastaa ja tukee lasta ja perhettä monimutkaisessa palvelujärjestelmässä. Kasvattajalla on usein paras kokonaiskuva lapsen tilanteesta, joten kasvattaja on tärkeä resurssi viranomaisille lapsen tukitarpeita arvioitaessa. Kasvattaja on ”konsultti” lasta koskevia (esim. sosiaalitoimen verkostoneuvottelut) päätöksiä tehtäessä ja tarjoaa viranomaisille ”hiljaista” tietoa lapsesta, tämän perheestä ja tilanteesta. Perheelle kasvattaja toimii ”tulkkina” ja ”oppaana” sosiaali- ja hyvinvointipalveluissa ja niiden ymmärtämisessä.

Kohderyhmä

Icehearts-toiminta on tarkoitettu (valintavaihe jo esikoulussa) 7–18-vuotiaille lapsille ja nuorille, jotka tarvitsevat erityistä tukea. Tuen tarve voi olla käytös-, kehitys- tai tunne-elämän häiriöitä, vaikeita perheoloja tai vähävaraisuutta, oppimisvaikeuksia tai sosiaalisia ongelmia. Toiminta soveltuvaus kaikenlaisista haasteista kärsivien lasten kasvun ja kehityksen tukemiseen.

Lasten soveltuvaus Icehearts-toimintaan arvioidaan lapsikohtaisesti, yhdessä ammattilaisten, oppilashuollon, varhaiskasvatuksen ja sosiaalihuollon kanssa. Lasten haasteet ja haavoittavuudet vaihtelevat. Monilla lapsilla ongelmat ovat kasautuneita ja joillain yksittäinen haaste on peruste toimintaan mukaan tulemiseksi. Toiminnan soveltuvaus on laaja. Toiminta soveltuu monenlaisten sosiaalisten haasteiden, oireiden ja ongelmien tueksi. Icehearts-toiminta ei sovellu kaikkein voimakkaimmin oireileville lapsille, jotka eivät pysty toimimaan ryhmässä (mm. Kekkonen ym., 2022).

Icehearts-toiminta alkaa esikoulussa, jolloin kasvattaja käy läpi oman alueensa päiväkodit ja kartoittaa paikallisten lasten tuen tarvetta. Varsinainen ryhmä käynnistyy sinä syksynä, kun lapset aloittavat koulunkäynnin. Toiminta jatkuu aina 18-ikävuoteen saakka. Tavoitteena on, että kaikki toimintaan valitut lapset ovat mukana läpi koko 12 vuotta kestävä Icehearts-polun.

Menetelmä ja keinot

Suunnittelu

Kun Icehearts-toiminta käynnistyy kunnassa, on sille olemassa aiempien käytäntöjen, kokemusten ja toimintojen pohjalta valmis toimintakehys (ks. Smolej, 2017a; ks. kuva 1 ja 2). Kunta määrittelee käyttöönoton tarkemman alueen (esim. kaupunginosan) omien tilastojensa ja ammattilaisten huolen perusteella.

Järjestön toimintakehys on yleensä kunnan päättäjien tiedossa ja Icehearts-järjestö viestii kuntaan toiminnan yksityiskohdista, vaikutuksista ja tutkitusta vaikuttavuudesta. Kunta ja Icehearts-järjestö käyvät perusteellisen alkukeskustelun, jotta molemmilla on yhteinen käsitys toiminnan tarpeesta, sen mahdollisuudesta vaikuttaa ja toteutuksen yksityiskohdista. Yhdessä myös sovitaan seurannasta. Kumppanuussopimuksessa Iceheartsin ja kunnan välillä määritellään yksityiskohtaisemmin toiminnasta ja rahoituksesta.

Näistä lähtökohdista sovitaan toiminnan laajuus, toteuttamisaikataulu ja kohdentaminen. Icehearts-järjestö vastaa sekä kasvattajien valinnasta ja rekrytoinnista että perehdyttämisestä ja koulutuksesta. Yleensä Icehearts-kasvattaja tuntee oman alueensa erityispiirteet ja esimerkiksi harrastus- ja vapaa-ajankulttuurin, mikä mahdollistaa toiminnan sovittamisen lasten ja nuorten elinympäristöön ja paikallisiin tarpeisiin.

Jokaiselle Icehearts-toiminnan alueelle kootaan ohjausryhmä, jossa on edustettuna järjestön tukipalveluiden edustaja, kasvattaja, kunnan/hyvinvointialueen eri toimialojen edustajia ja mahdollisesti muita kasvatuksen ja lastensuojelun asiantuntijoita.

Toimintamalli pähkinänkuoressa

Icehearts on perustettu Vantaalla 1996. Icehearts-toimintamalli on pitkäkestoista ja kokonaisvaltaista tukea lapsen hyväksi nopeasti muuttuvassa yhteiskunnassa, jossa lapsen asioiden parissa toimivat aikuiset vaihtuvat usein. Kasvattaja tukee joukkueeseen valittuja lapsia koulussa, kotona ja vapaa-ajalla 12 vuoden ajan.

Lasten valinnassa auttavat kunkin kunnan esikoulujen ja peruskoulujen henkilöstö ja alueen sosiaalityö. Mukaan valitaan lapsia, jotka tarvitsevat erityistä tukea kasvussaan. Joukkueen toimintaan osallistumisesta ja tuen vastaanottamisesta päättävät aina lasten vanhemmat.

Toimintamallin avulla ennaltaehkäistään osattomuutta ja syrjäytymistä sekä kohennetaan inhimillistä hyvinvointia.

Koulutyö

Joukkueen kasvattaja tukee joukkueensa lasten koulutystä. Kasvattaja sopii paikallisesti lasten koulutuksen tueksi. Kasvattaja voi osallistua opetukseen avustavana henkilönä tai opettaa joukkueensa lapsia sovitusti yksin tai pienissä ryhmissä opettajan johdolla. Kasvattaja toimii koulussa ylimääräisenä resurssina ja tukee ja rauhoittaa toiminnallaan koko luokkaa ja koulua.

Koulupäivän jälkeen kasvattaja auttaa lapsia tekemään päivän aikana saatuja kotitehtäviä ja järjestää lapsille iltapäivätoimintaa. Iltapäivän aikana pelaajat viettävät yhdessä aikaa, liikkuvat ja harrastavat sekä tekevät retkiä kasvattajansa johdolla.

Vanhemmat Icehearts-nuoret tutustuvat kasvattajansa johdolla eri koulutuspolkuihin ja ammatteihin.

Harrastus

Iceheartsin ytimessä on joukkueurheilu. Joukkueen pelaajat valitaan mukaan portaattain 6–12-vuotiaina. Joukkueen harrastama laji valitaan yhdessä kasvattajan ja joukkueen pelaajien kesken. Lajeja kokeillaan monipuolisesti alueen tarjonnan mukaan.

Joukkue harjoittelee koulupäivien jälkeen. Joukkue voi osallistua normaaleihin lajiiltojen sarjoihin harrastetasolla.

Teemme mielellämme yhteistyötä alueen muiden seurojen kanssa.

Harrastustoimintaamme kuuluvat myös kesäleirit, joissa opetellaan lajiharjoitteiden ohella yhdessä toimimista ja arjen askareita.

Sosiaalinen tuki

Kasvattaja auttaa lasta ja perhettä tukemalla heitä arjen kasvatuskysymyksissä ja osallistuu tarvittaessa lasta koskeviin palavereihin. Kasvattaja tekee tarvittaessa tiivistä yhteistyötä sosiaalityön, terveystöiden ja opetustöiden kanssa.

Kasvattajan merkittävä sosiaalisen tuen työkalu on joukkueurheilu ja sen mukanaan tuoma yhteisö, jota ilman erityisen tuen tarpeessa olevat lapset helposti jäävät.

Kasvattaja tukee lapsia ja perheitä kokonaisvaltaisesti ja pitkäkestoisesti.

icehearts.fi

Kuva 1. Toimintamalli pähkinänkuoressa

Kuva 2. Toimintamalli pähkinäkuoressa

Toteutus

Kun Icehearts-toiminnan alue on päätetty yhdessä tilaajana toimivan kunnan kanssa, käynnistyy toiminta niin kutsutulla lasten kartoittamisella. Kasvattaja kiertää valitun alueen esikouluja ja yhdessä kunnan asiantuntijoiden (varhaiskasvatus, oppilashuolto ja sosiaalihuolto/lastensuojelu) kanssa suorittaa ns. lapsivalinnan.

Kunta informoi alueen toimijoita ja yhteisöä Icehearts-toiminnan käynnistymisestä ja tekee ensimmäiset yhteydenotot toimintaan ehdotettujen lasten perheisiin. Valittujen ja toimintaan osallistuvien lasten osalta varsinainen toiminta käynnistyy sinä syksynä, kun lapset aloittavat koulunkäynnin. Toiminnan lähtökohtana on, että kasvattaja toimii ryhmään valittujen lasten kanssa 12 vuoden ajan.

Icehearts-toimintaa toteutetaan perustammalla 6–7-vuotiaista lapsista Icehearts-ryhmä. Ensin valitaan ydinryhmä, johon kuuluu 6–10 erityisen tuen tarpeessa olevaa lasta. Lapsivalinnat tehdään läheisessä yhteistyössä sosiaali- ja sivistystoimen kanssa sekä ammatillisesti tunnistetun tuen tarpeen mukaan. Ydinryhmä perustetaan samaan aikaan, kun lapset aloittavat koulunkäynnin. Ryhmän kokoa kasvatetaan siten, että suunnilleen neljäntenä toimintavuonna mukana on 15–25 erityisen tuen tarpeessa olevaa lasta.

Toiminnan alussa suuri osa kasvattajan työstä ja lasten tukemisesta tapahtuu koulussa ja iltapäivätoiminnassa. Kasvattaja osallistuu lasten koulunkäyntiin. Iltapäivisin ryhmä kokoontuu tekemään läksyjä, syömään välipalaa, harrastamaan, liikkumaan, ja viettämään yhdessä aikaa. Lapset valitsevat harrastusmuodot, joiden parissa Icehearts-ryhmä viettää vapaa-aikaa.

Iltapäivätoiminta vaihtuu vuosien myötä harrastamiseksi ja yhteiseksi vapaa-ajan vietoksi. Kasvattajan rooli koulutyön ja opintojen tukemisessa muuttuu, kun lapset siirtyvät peruskoulusta jatko-opintoihin ja eri oppilaitoksiin. Työ lasten kanssa jatkuu, mutta painopiste on enemmän vapaa-ajalla tapahtuvassa toiminnassa ja yksilöllisessä tuessa.

Perheen hyvinvointi on osa Icehearts-toimintaa. Icehearts-kasvattaja luo varhaisessa vaiheessa suhteen lapsen perheeseen. Hän pyrkii rakentamaan luottamuksellisen suhteen ja toimimaan tarvittaessa perheen tukena, apuna ja resurssina lasta koskeissa asioissa.

Leirit, retket ja erilaiset tapahtumat tarjoavat lapsille ja perheille kokemuksia ja elämyksiä. Ne vahvistavat sosiaalisuutta, osallisuuden kokemusta ja tarjoavat kiinnittymispaikan myönteisille muistoille. Perhetapahtumissa vanhemmat tapaavat vertaisiaan.

Icehearts-kasvattaja verkostoituu lasten hyväksi toimivien tahojen kanssa. Hän toimii linkkinä ja luottohenkilönä lapsen kasvun kannalta tärkeissä verkostoissa. Kasvattaja ohjaa lapsen ja perheen tarvittaviin palveluihin ja toimii apuna palvelujärjestelmässä luovimisessa. Kasvattaja myös auttaa vanhempia omaksumaan palvelujärjestelmässä tarvittavia pääomia. Kasvattajalla on lasta koskevaa tietoa ja kokonaiskuva oikeiden palveluiden saamiseksi. Hän huolehtii lapsen edun toteutumisesta palveluissa.

Mielekkäät harrastukset ja harrastaminen ovat tärkeitä kasvatuslementtejä läpi koko 12 vuotisen Icehearts-polun. Mielekkäät harrastukset vahvistavat osallisuutta ja ehkäisevät syrjäytymistä. Icehearts-toiminnassa harrastamista hyödynnetään edistämään ryhmäytymistä ja sosiaalistumista sekä vertaisuhteiden rakentumista. Samoin lasten sosiaalisten taitojen vahvistumista. Harrastaminen tapahtuu turvallisessa yhteisössä ja ympäristössä. Icehearts-toiminnassa pyritään kasvattamaan lapsia liikunnalliseen elämäntapaan. Harrastaminen tapahtuu lasten toiveiden mukaisesti ja perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen noudattamiseen (ks. STM, 2023).

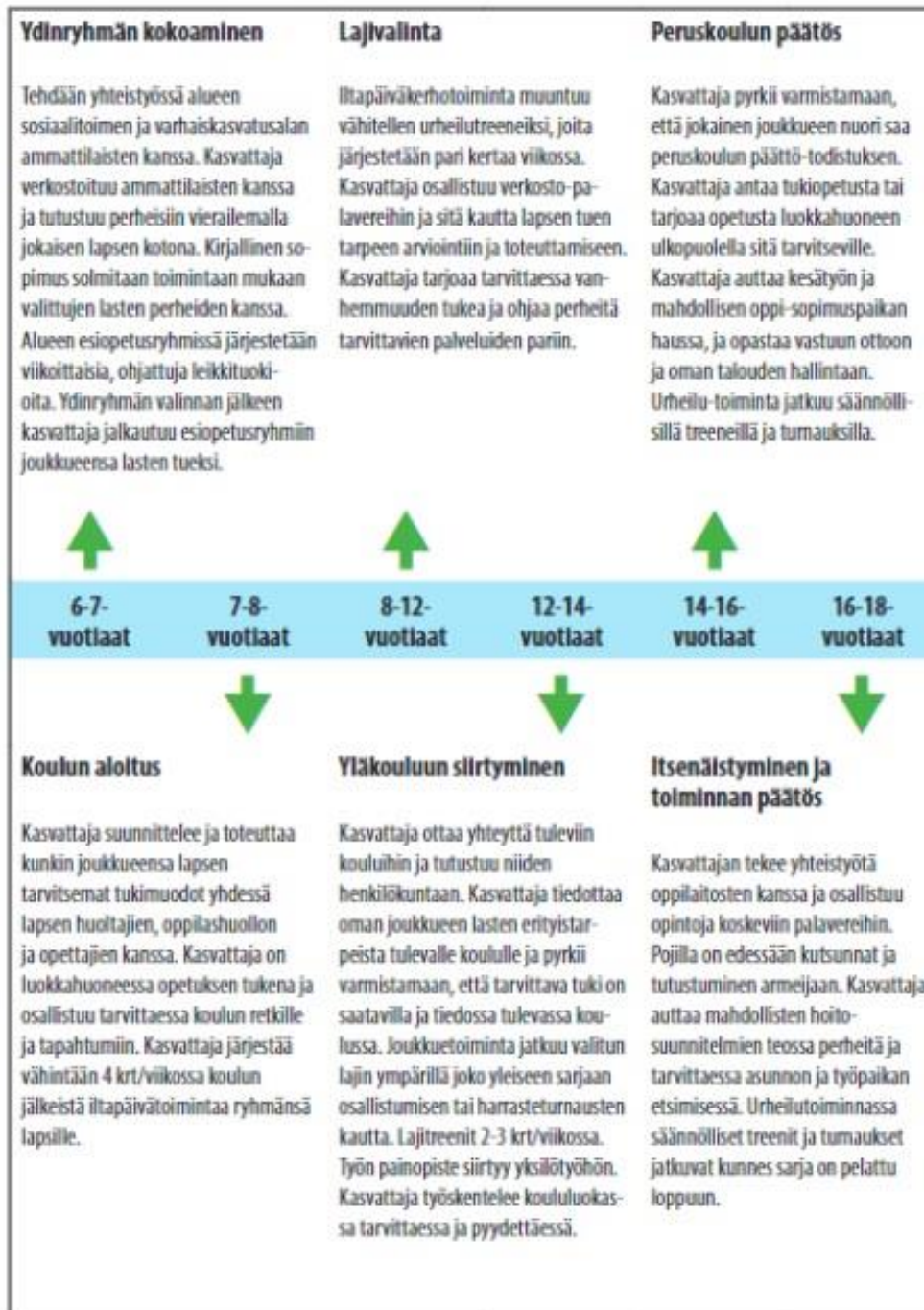
Icehearts-kasvattajan käsikirjassa (Smolej, 2017a) tunnistetaan 12 vuotiselta polulta kuusi toiminnan keskeistä vaihetta: ydinryhmän kokoaminen, koulun aloittaminen, harrastusvalinnat, yläkouluun siirtyminen, peruskoulun päätös sekä itsenäistyminen ja toiminnan päätyminen. Jokainen vaihe vaikuttaa kasvatustyön sisältöön, luonteeseen ja tavoitteisiin (ks. kuva 3). Vaiheet on mallinnettu ja jokaiseen vaiheeseen on luotu hyviä käytäntöjä kasvatustyön tueksi.

Juurutus

Icehearts-toimintaa toteutetaan siten, että se on ja lomittuu osaksi lasten arkea. Lapset eivät niinkään sopeudu Icehearts-toimintaan, vaan Icehearts toiminnan ”kanssakulkijuuden” ajatus on nimenomaisesti tukea lasta tämän omassa elinympäristössä, sosiaalisissa suhteissa ja verkostoissa. Voidaan ajatella, että Icehearts-toiminnan pyrkimyksenä on sopeutua lapsen elämään. Sen sijaan, että kyse olisi erikseen juurrutettavasta toiminnasta, lomittuu Icehearts-toiminta osaksi lapsen sosiaalisia maailmoja, koulussa, kotona ja vapaa-ajalla.

Sosiaalisen juurtumisen näkökulmasta kasvattajan suhde lapseen on avainasemassa. Luottamus kasvattajaan ja turvalliseen ”kanssakulkijaan” mahdollistaa lapsen täysivaltaisen toimimisen osana yhteiskuntaa ja sosiaalisia rakenteita. Koulumaailmassa Icehearts-kasvattaja on ylimääräinen aikuinen, joka ei vie tilaa opetustyötä tai koulun perustoiminnalta, vaan tuo läsnäolollaan lisäarvoa koulun ja opettajien käyttöön. Koulussa kasvattajan roolina on ”lomittua” olemassa oleviin rakenteisiin ja käytäntöihin, mikä ei vaadi koululta uusia tai poikkeavia toimintatapoja.

Icehearts-toiminnan vahvuudeksi on kunnissa nähty sen helppo käyttöönotto ja joustavuus suhteessa paikallisiin tarpeisiin, tilanteisiin ja olosuhteisiin. Icehearts-toiminnan käynnistäminen ei tuota työtä sidosryhmille, kuten koululle tai sosiaalitoimelle, vaan on ensisijaisesti lisäresurssi jo olemassa oleville palveluille ja rakenteille. Juurruttamisessa ehkä suurin haaste on kasvattajan position löytymisessä poikkihallinnollisena ja yli hallinnonrajojen liikkuvana lapsen asioiden asiantuntijana ja edustajana – Se, että järjestelmä oppii ymmärtämään kasvattajan roolin lapsen ”kanssakulkijana”.

Kuva 3. Icehearts-toiminnan aikajana

Arviointi ja seuranta

Icehearts-toiminnan seuranta ja arviointi on jatkuvaa ja monipuolista. Sitä tehdään sekä järjestön sisällä että useiden ulkopuolisten tahojen toimesta. Järjestön oma seuranta käsittää useita osia. Laadullinen seuranta tapahtuu paikallisissa Icehearts-tiimeissä, joissa on mukana kasvattajia ja tukipalveluiden edustajia. Määrällistä seurantaa tehdään puolivuositain täytettävällä lapsiarvioinnilla, niin kutsutulla Jääsydän-toiminnolla, jossa on jokaisen toiminnassa mukana olevaa lasta koskeva yksityiskohtainen seurantapatteristo. Jääsydän tuottaa dataa sekä lapsikohtaisesta kehityksestä että kuntatason muutoksista ja Icehearts-toiminnan kansallisesta kehityksestä. Jääsydämessä on erikseen kasvattajien tekemä arviointi ja lapsen itsensä tekemä arviointi. Näin myös lapsen ääni tulee kuuluviin.

Icehearts-toimintaan osallistuvien lasten vanhemmilta kerätään vuosittain tietoa heidän lastensa kehityksestä ja toiminnan vaikutuksista perheille. Samoin sidosryhmille tehdään vuosittain kysely toiminnan vaikutuksista ja yhteistyön toimivuudesta. Näitä kyselyitä hyödynnetään toiminnan ja sen vaikutusten arvioinnissa sekä kehittämisessä. Seurannoista syntyvät aineistot ovat myös THL:n tutkijoiden käytössä.

Kasvattajien työtä seurataan työajanseurannalla, työn koostumuksesta ja painopisteistä sekä työn laadun erilaisista osa-alueista.

Icehearts-järjestön laadullista ja määrällistä toimintaa seuraa, tutkii ja arvioi talous- ja sosiaalihistorian dosentti Mikko Salasuo, joka tekee kasvattajien haastatteluja, osallistuvaa havainnointia ja kokoaa Icehearts-toimintaa suoraan ja välillisesti koskevaa tutkimustietoa järjestön käyttöön. Hän myös julkaisee Icehearts-toimintaa koskevia kirjoituksia ja artikkeleita.

Icehearts-toiminnan seurantatiimi vahvistui maaliskuussa 2023, kun nuorisotutkija Kai Tarvainen aloitti Icehearts-Europe-hankeen koordinaattorina. Hänen työhönsä kuuluu Icehearts-toiminnan arviointi ja seuranta. Tarvainen osallistuu THL:n seurantatutkimuksen toteutukseen ja kerää samalla järjestölle seurantatietoa toiminnan kehittämiseen.

Systemaattisten seurantojen ohella Icehearts-toimintaa seurataan ja arvioidaan usein erilaisin tavoin. Seurantojen instrumentteja ovat muun muassa opinnäytetyöt (yli 50 kpl), yksittäiset akateemiset tutkimukset (esim. Smojej, 2017b), järjestön omat teemaselvitykset työn eri osa-alueista ja kuntien tekemät arvioinnit ja selvitykset. ITLA on arvioinut vuosina 2020–2023 Icehearts-toiminnan perhetyön kokonaisuutta ja tulokset julkaistaan vuonna 2024. (Ks. myös Salasuo 2022.)

Ulkopuolista seurantaa tehdään Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksella. Kaksi 13 vuotta kestävää seurantatutkimusta tuottavat jatkuvasti uutta tietoa ja ymmärrystä toiminnasta ja sen vaikutuksista. Lapset SIB -hanke mittaa toiminnan kustannusvaikuttavuutta muun muassa rekisteriaineistoja hyödyntäen. Osana THL:n seurantaa Icehearts-toiminnasta on tekeillä kaksi väitöskirjaa, joista yksi koskee Icehearts-koulutyötä ja toinen perheiden sosiaalista tukemista. Vuonna 2017 tutkija Petri Hill (2017) teki toiminnasta kustannusvaikuttavuuslaskelman.

Icehearts-Europe hankkeessa (2023–2025) University College of Cork ja University of Cassino and Southern Lazio tekevät arvioita toiminnasta, sen implementoinnista ja sopivuudesta eri Euroopan maihin ja kulttuureihin. Myös THL osallistuu tähän asiantuntijatyöhön.

Digitaalisuus

Digitaalisuuden osuus itse toiminnassa on vähäistä, sillä toiminta pohjaa ja perustuu kohtaamiseen, läsnäoloon ja tunnetaitojen kehittämiseen. Tukipalveluissa hyödynnetään sosiaalista mediaa ja organisaatio otti käyttöön vuonna 2023 digitaalisen oppimisympäristön kasvattajien kouluttamiseen ja kehittämiseen. Järjestön hallinnossa digitaalisuus on luonnollisesti keskeisessä asemassa.

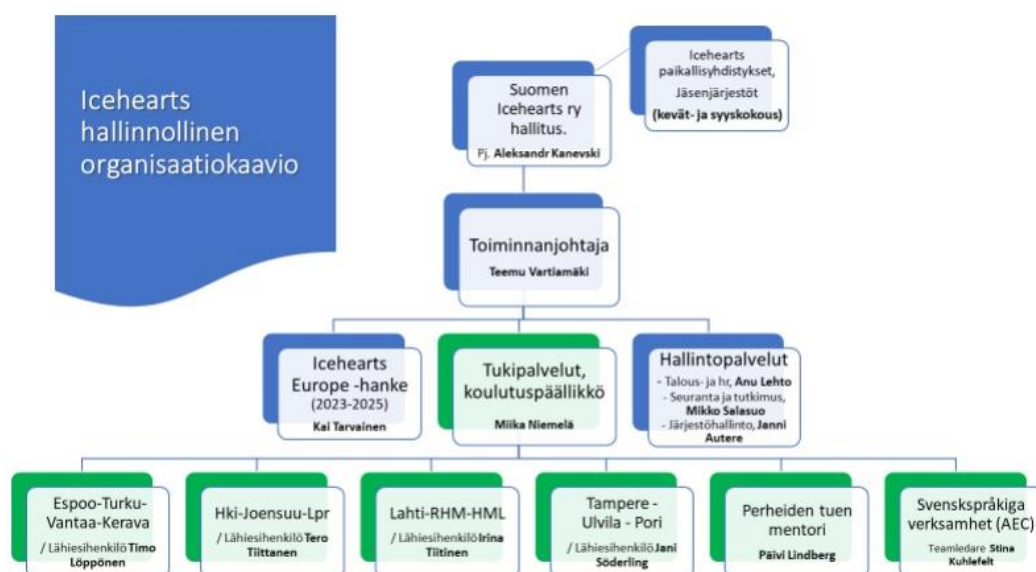
Koordinointi

Johtaminen

Icehearts-toimintaa hallinnoi kansallisesti Suomen Icehearts Ry. Paikallistoimintaa toteuttavat paikalliset Icehearts-yhdistykset. Paikallisyhdistyksillä on yhteistoimintasopimus Suomen Icehearts Ry:n kanssa, joka käytännössä hallinnoi Icehearts-toimintaa Suomessa ja toimii tukiorganisaationa. Suomen Icehearts Ry. vastaa koulutuksesta, suunnittelusta, rekrytoinneista, tutkimuksesta, kehittämisestä ja kansainvälisestä yhteistyöstä. Hallintotyötä tehdään kuunnellen ja osallistaen kasvattajia. Etäisyys hallinnon ja kentän välillä on ”lyhyt” ja Suomen Icehearts Ry:tä voi kutsua matalan hierarkian organisaatioksi.

Organisaatio rakenne on ”kevyt” ja hallinto muodostaa vain pienen osan (4 henkilöä) toiminnasta (ks. kuva 4). Lisäksi Suomen Icehearts Ry:n alaisuudessa toimii niin sanottu tukitiimi, jossa on 6 työntekijää. Tukitiimi tukee ja edistää kasvattajien ammatillista osaamista, kehittymistä ja jaksamista. Icehearts-Europe hankkeessa työskentelee yksi henkilö 2023–2026. Kasvatushenkilöstöä Icehearts-toiminnassa on maanlaajuisesti 92 henkeä.

Icehearts-toiminnan hallinnoinnissa eräänä kantavana ajatuksena on, että ”tiedämme, milloin emme tiedä tai osaa”. Järjestö tekeekin jatkuvaa ja aktiivista yhteistyötä tutkijoiden, järjestöjen ja julkisen sektorin asiantuntijoiden kanssa hallinnon ja toiminnan erilaisten kysymysten kehittämiseksi. Pieni hallinto ei tarkoita ”kapeita hartioita”, kun tarkoituksenmukaisia palveluita ja asiantuntijuutta voidaan myös ostaa ulkopuolelta. Tällaisia palveluita ovat muun muassa tuki viestintään, taloushallintoon, seurantoihin ja lakipalveluihin.

Kuva 4. Icehearts hallinnollinen organisaatiokaavio

Viestintä

Suomen Icehearts on rakentanut tiedonvälitykseen monikanavaisen digitaalisen tietoarkkitehtuurin. Tämä sisäisen tiedonvälityksen kokonaisuus sisältää foorumeita ja tiedonjaon paikkoja koko henkilöstölle, pienemmille ryhmille ja kasvattajien välille. Pääasiallisesti viestintä tapahtuu hyödyntäen monikäyttöisiä (puhe, teksti ja nauhoitteet) digitaalisia alustoja, kuten Teamsiä, Whatsappia ja sähköpostia. Vuonna 2023 otetaan käyttöön oppimisympäristö Skhole.fi, joka tarjoaa työkaluja sekä sisäiseen että ulkoiseen viestintään. Oppimisympäristöön kerätään kaikki keskeinen tieto järjestöstä ja sen toiminnasta, kasvatustyöstä ja hyvistä käytännöistä sekä esimerkiksi työtä koskevasta lainsäädännöstä ja lapsistrategiasta. Oppimisympäristö mahdollistaa myös kasvattajien koulutuksen.

Järjestön ulkoinen viestintä on rakennettu kevyeksi. Järjestön verkkosivuille on pyritty keräämään kaikki keskeinen tieto (Icehearts.fi). Järjestö viestiin sosiaalisessa mediassa tapahtumista, uutisista, julkaisuista ja esimerkiksi rekrytoinneista. Sosiaalinen media ymmärretään Icehearts-toiminnassa ennen kaikkea tiedonvälityksen areenaksi, ei itseisarvoksi tai aktiivisen keskustelun foorumiksi.

Ulkoisen viestinnän johtavana ajatuksena on viestiä ”tarpeen mukaan” toiminnasta tai siihen liittyvistä kysymyksistä. Icehearts-toiminnassa painopiste on vahvasti lasten hyvinvoinnin edistämisessä ja kasvattajien työssä, joten järjestö ei viesti ”itsestään” tai pyri systemaattisesti vahvistamaan brändiään viestinnän kautta – resursseja käytetään maksimaalisesti toiminnassa olevien lasten hyvinvoinnin edistämiseen. Sen sijaan viestinnän filosofiana on viestiä järjestölle tärkeistä asioista tarkoituksenmukaisesti ja kertoa esimerkiksi Icehearts-toiminnan seurantatutkimusten tuloksista. Asian voi ilmaista siten, ettei järjestö pyri (turhaan) ”nostamaan omaa häntäänsä”, mutta mikäli muut sen tekevät, niin viestiä välitetään mieluummin eteenpäin. Viestintäfilosofian taustalla on myös käytännöllisiä syitä, jotka liittyvät pieneen (4 henkeä) hallintoon.

Liana-monitor tarjoaa järjestölle työkalun mediaseurantaan. Työkalun kautta lähetetään kahdesti vuodessa uutiskirje, jossa kerrotaan kevät- ja syyskauden toiminnasta.

Etiikka

Eettiset tekijät

Icehearts-toiminnan eettiset periaatteet lähtevät kansainvälisistä ihmisoikeussopimuksista ja kansallisesta lainsäädännöstä. Suomen ratifioimassa YK:n sopimuksessa lapsen oikeuksista taataan jokaisella lapsella oikeus hänen hyvinvoinnilleen välttämättömään suojeluun ja huolenpitoon. YK:n lapsen oikeuksien komitea on asettanut sopimuksen yleisperiaatteiksi neljä velvoitetta, jotka tulee huomioida sopimuksen tulkinnassa: syrjinnän kieltä, lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus elämään (henkiinjäämiseen ja kehittymiseen) ja lapsen oikeus saada näkemyksensä huomioiduksi (Lastensuojelun Keskusliitto, 2023).

Icehearts-toiminnan läpäisevien eettisten periaatteiden perustana on myös kansallinen lainsäädäntö. Suomen perustuslain mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Lisäksi perustuslaissa otetaan kantaa lapsen asemaan: lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ja kehitystään vastaavasti.

Perustuslain lisäksi Icehearts-toiminnan eettiset lähtökohdat kiinnittyvät vahvasti lakiin yhdenvertaisuudesta (2014), nuorisolakiin (2016), liikuntalakiin (2015), lastensuojelulakiin (2007), oppivelvollisuuslakiin (2020) ja sosiaalihuoltolakiin (2014).

Icehearts-toimintaa toteutetaan ja kehitetään kansallisen lapsistrategian (2022) eettisten linjausten ja tavoitteiden mukaisesti. Lapsen oikeuksia kunnioittava yhteiskunta on sekä kansallisen lapsistrategian että Icehearts-toiminnan tärkeä johtolanka. Valtioneuvoston raportin Lapsen aika – Kohti kansallista lapsistrategiaan 2040 keskeinen viesti on yhdenmukainen Icehearts-toiminnan lähtökohtien kanssa: “Erityisesti heikommassa asemassa olevien lasten ja nuorten sekä apua tarvitsevien perheiden ennaltaehkäisevä tukeminen kohti tasa-arvoista ja yhdenvertaista hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta on tuottava investointi yhteiskunnan tulevaisuuteen” (Valtioneuvosto, 2021, 10).

Icehearts-toiminnan eettismoraalinen perustelu on julkilausuttuna useissa järjestön toimintaa kuvaavissa aineistoissa. Suomen Icehearts ry:n internetsivuston ensimmäinen lause kiteyttää järjestön moraalisen lähtökohdan: “Olemme olemassa, jotta yksikään lapsi ei jää yksin. Autamme lasta näkemään hyvän itsessään ja muissa”. Icehearts-kasvatuksen ideologiassa jokainen lapsi on arvokas, kukaan ei jää syrjään ja jokainen ansaitsee mahdollisuuden. Icehearts-toimintaa luonnehtii erityinen positiivinen suhtautuminen lapsiin ja nuoriin ja heidän potentiaaliinsa.

Icehearts-toiminnan ruohonjuuritasolla eettiset kysymykset ovat keskeisessä roolissa, sillä kasvattajat tekevät työtä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä kanssa. Kasvattajat kohtaavat työssään tilanteita, saavat tietoa ja ovat yhteistyössä viranomaisten kanssa asioista, jotka kuuluvat yksityisyyden ja luottamuksen piiriin. Kasvattajien työ on erityisen sensitiivistä ja se on huomioitu painavasti kasvattajien perehdyttämisessä ja koulutuksessa. Jokainen kasvattaja käy läpi koulutuksen ammattimaisesta ja eettisestä työotteesta ja työstä. Kasvattajien työhön kuuluu LapsenOikeudet365 kokonaisuuden opiskelu ja yllä mainitun lainsäädännön tunnistaminen.

Yleisistä ja ruohonjuuritason eettisistä periaatteista ja lähtökohdista käydään järjestössä jatkuvaa keskustelua ja aihe on eri tavoin mukana lähes jokaisessa koulutuksessa.

Eettisen toimikunnan lausunto

Icehearts-toiminnan seurantatutkimukset ovat läpikäyneet Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen eettisen arvioinnin.

Resurssit

Asiantuntijat ja sidosryhmät

Icehearts-toiminnan asiantuntijuudet voi jakaa järjestön omiin asiantuntijoihin ja ulkopuolisiin asiantuntijoihin.

Järjestössä toimintaa on rakennettu painottaen käytännön kasvatustyötä, hyviä käytäntöjä ja jatkuvaa asiantuntijuuden kehittämistä. Käytännön kasvatustyön ja hyvien käytäntöjen asiantuntijoita ovat ennen kaikkea kasvattajat. Heidän kasvatuksellisia pääomiansa on vahvistettu ja edistetty koulutuksella, vertaisoppimisella ja jatkuvalla sisäisellä dialogilla. Järjestössä on panostettu kasvattajien jatkuvaan oppimiseen, kouluttautumiseen ja kehittämiseen. Kasvattajia rohkaistaan vahvistamaan asiantuntijuuttaan Icehearts-kasvattajan 12 vuotisen polun aikana. Organisaatio tukee ja edistää kasvattajien osallistumista erilaisiin koulutuksiin ja ammatillisten

tutkintojen suorittamista. Vuonna 2023 tulee kasvattajien asiantuntijuuden vahvistamiseksi käyttöön digitaalinen oppimisympäristö, jossa on useita erilaisia lasten ja nuorten kasvuun ja kehittymiseen liittyvää oppimis- ja opintokokonaisuuksia.

Järjestön omaan asiantuntijuuteen kuuluu jatkuva kriittinen ja tutkittuun tietoon perustuva toimintamallin reflektointi. Tällaista lähestymistapaa on kehitetty systemaattisesti ja yhdessä yhteistyötohojen kanssa. Järjestön hallinnossa ja kehittämistyössä on asiantuntijuutta sekä Icehearts-kasvattamisen kokemusosaamisesta, sosiaali- ja terveysalalta että akateemiselta kentältä. Vuosina 2015–2016 henkilöstöön kuului osallistuvaa havainnointia tehnyt tutkija, joka teki havaintojensa pohjalta kehittäviä työpajoja henkilöstölle ja sidosryhmille. Järjestön sisäinen asiantuntijuus jakautuu karkeasti siten, että kasvattajat ovat kasvatuksen ja hyvien käytäntöjen asiantuntijoita. Hallinnossa ja tukipalveluissa on kolme henkilöä, joiden asiantuntijuus koskee järjestön historiaa, käytäntöjä, kasvatusta, hallintoa ja arviointia. Lisäksi hallinnossa ja tukipalveluissa on vahvaa akateemista osaamista kahden tutkijataustaisen (talous- ja sosiaalhistorian dosentti ja nuorisotutkija) henkilön asiantuntijuuden kautta.

Organisaatiossa dialogia kokemusasiantuntijuuden ja akateemisen asiantuntijuuden välillä on jatkuvaa, intensiivistä ja kehittävää. Taloushallinnon asiantuntijuus on yhden ihmisen tehtävänä, joka parhaillaan lisäkoulututtuu ja kehittää asiantuntemustaan.

Ulkopuolinen asiantuntijuus rakentuu useasta osasta. Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksella on meneillään kaksi 13 vuotista seurantatutkimusta Icehearts-toiminnasta. Näiden hankkeiden tutkijat ovat keskeisiä asiantuntijoita toiminnan kehittämisessä, seurannassa, vaikuttavuudessa ja kustannustehokkuudessa. Toiminnasta on tekeillä kaksi laadullista väitöskirjaa liittyen THL:n seurantoihin ja näiden hankkeiden tutkijat rakentavat Icehearts-asiantuntijuuttaan.

Sosiaali- ja terveysalalla sekä koulutuksen sektorilla on paljon Icehearts-spesifiä asiantuntijuutta, sillä toiminnasta on tehty yli 50 ammattikorkeakoulun, ylemmän ammattikorkeakoulun ja yliopiston opinnäytetyötä.

Vuonna 2023 kaksi ulkomaista yliopistoa (University College of Cork & Univeristy of Cassino and Southern Lazio) osallistuu Icehearts-Europe hankkeen myötä toiminnan arvioimiseen, kehittämiseen ja seurantaan. Tämän hankkeen tiimoilta syntyy myös Icehearts-toiminnan kansainvälistä asiantuntijuutta. Ulkopuolista asiantuntijuutta on myös Lapset SIB -hankkeen eri alojen osaajilla ja toteuttajakumppaneilla. SIB-mallissa Lastensuojelun keskusliitto asiantuntijat koordinoivat Icehearts-toiminnan kustannusvaikutta ja ehkäisevän tuen oikea-aikaisuutta.

Icehearts-toiminta perustuu avoimuudelle asiantuntijuuden suhteen. Toimintaa arvioidaan, tutkitaan ja kehitetään laajasti, jatkuvasti ja yhdessä useiden eri toimijoiden kanssa. Mukana on ollut ja on muun muassa THL, ITLA, Arvoliitto, yliopistot, ammattikorkeakoulut ja monet muut tiedon tuotannon ammattiorganisaatiot. Myös kuntien rooli asiantuntijatyössä on tärkeää ja kunnat osallistuvat aktiivisesti tiedontuottamiseen ja kehittämiseen.

Icehearts-toiminnan sidosryhmissä on vahvaa lastensuojelun, koulun ja vapaa-ajan toiminnan asiantuntijuutta. Kunnissa toimivissa ohjausryhmissä on mukana edustajia koulu-, nuoriso- ja sosiaalitoimesta ja heidän asiantuntijuutensa heijastuu kunkin alueen toimintaan.

Resurssit

Icehearts-toiminnan ja -ryhmän peruskustannus kunnalle on noin 55 000e vuodessa. Summa käsittää kasvattajan henkilöstökulut ja pienessä määrin toiminnan ja hallinnon kuluja. Hallinto-, kehittämis- ja tukipalveluiden osuus kuluista katetaan keskitetysti valtakunnallisen kattojärjestö Suomen Icehearts ry:n kautta Stea-avustuksista.

Icehearts-ryhmien toiminnan kulut (harrastaminen, välineet, retket ja leirit) katetaan säätiöavustuksista, haetuista julkisista avustuksista sekä yritys- ja yksityishenkilöiltä saaduista lahjoituksista. Hallinnon, kehittämisen ja tukipalveluiden laskennallinen osuus yhden ryhmän osalta on noin 10 000e vuodessa.

Yhden Icehearts-ryhmän yhteenlasketut vuotuiset kustannukset vaihtelevat riippuen toiminta-alueen infrastruktuurista sekä lasten määrästä ja iästä. Kustannuskeskiarvo on noin 70 000e/ryhmä/vuosi. (pois lukien hallinto- ja tukipalvelut).

Kokonaiskustannukset

70 000 euroa/vuosi

Rahoitus

Suomen Icehearts-järjestön päärahoitus tulee Stea:n AY- ja AK-avustuksina. Toiminta-alueiden rahoitus tulee kuntien avustuksina. Paikallisjärjestöt saavat kunta-avustusta. Lahjoituksia Icehearts-toimintaan kokonaisuudessaan (Suomen Icehearts ja paikallisjärjestöt) saadaan vuosittain noin 150 000e edestä. Lisäksi järjestö hakee jatkuvasti lisärahoitusta julkisista rahoituskanavista (esim. AVI) ja säätiöiltä (esim. Urlus-säätiö). Suomen Icehearts Ry:llä tai sen paikallisjärjestöillä ei ole sidonnaisuuksia elinkeinotoimijoihin.

Tulokset

Lyhyen aikavälin vaikutukset

Icehearts-toiminnan aikaperiodi on 12 vuotta. Toiminnan lyhyen aikavälin vaikutuksista on sekä kokemuksiin perustuvaa että tutkittua tietoa.

Kasvattajien tekemän puolivuositaisen arvioinnin (ks. Liite 1: Otteet jääsydänseurannasta) perusteella lyhyen aikavälin vaikutuksia yksilöihin on paljon. Kasvattajien arvioissa painotetaan työn edistävän lapsen vertaisuhteita, lapsen kokemusta tuen ja avun saatavuudesta sekä lapsen osallisuuden kokemusta. Kasvattajat arvioivat kokonaisvaltaisen työn mahdollistavan lapsen elämisen omassa elinympäristössään, joka olisi ilman tukea hyvin vaikeaa tai jopa mahdotonta.

Vanhemmille tehtävän kyselyn mukaan Icehearts-toiminta on parantanut lapsen kouluviihtyvyyttä, läksyjen tekoa ja kouluyönteisyyttä. Vanhempien kyselyn tuloksissa korostuvat erityisesti toiminnan vaikutukset lapsen henkiseen hyvinvointiin. Yli kaksikolmasosaa kyselyihin vastaavista vanhemmista on täysin samaa mieltä väittämän ”Icehearts-toiminta vaikuttaa myönteisesti lapseni mielialaan” kanssa. Jos mukaan otetaan osittain samaa mieltä olevat vastataukset, on väittämän kanssa täysin tai osittain samaa mieltä useampi kuin 9 vanhempaa kymmenestä (Liite 2: Peruseräraportti vanhempien kyselystä).

Kerran vuodessa toteuttavien lasten omien palautekyselyiden mukaan lapset ovat päässeet Icehearts-toiminnan ansiosta harrastamaan, he ovat saaneet hyviä kavereita, lapset ja nuoret oppivat puhumaan kasvattajien kanssa vaikeistakin asioista, lapset tietävät apua olevan tarvittaessa saatavilla ja lapset suosittelevat toimintaa kavereilleen (ks. Liite 3: Lasten antamat palautteet).

Sidosryhmille tehtävän kyselyn mukaan Icehearts-toiminta on erittäin tärkeää ja täydentää kunnan peruspalveluita. Sidosryhmille tehtävä kysymyspatteristo muodostuu kuudesta väittämästä, joissa vastauskaala on 0–5. Vuoden 2022 kyselyssä kaikkien vastausten keskiarvo oli 4,8. Esimerkiksi kysyttäessä Icehearts-toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta oli 9 vastaaja kymmenestä täysin samaa mieltä vaikuttavuusväittämän kanssa (Liite 4: Peruseräraportti verkostokysely).

Icehearts-toiminnasta on myös tehty yli 50 eri koulutusasteiden opinnäytetyötä. Niissä tarkasteluperiodina on tyypillisesti lyhyt aikaväli. Opinnäytetöissä on tarkasteltu muun muassa Icehearts-toiminnassa tapahtuvaa sosiaalista vahvistamista (Pölkki, 2011), sosiaalista pääomaa (Silonsaari, 2016; Sarimaa, 2017), lasten ja vanhempien kokemuksia (Flink & Larsen, 2017; Hyvärinen, 2019; Varsamäki, 2015), toiminnan soveltuvuutta tytöille (Haukkoavaara, 2013), kasvattajan roolia ja merkitystä (Mustonen & Breccia, 2013), ryhmän kokoamista (Takkinen & Hiilinen, 2014), lasten sosiaalisia lähtökohtia (Mattila, 2014), perhetyötä (Sauranen 2017), kasvattajien näkemyksiä ja kokemuksia (Luoma, 2014) ja Icehearts-toimintaa osana koulua (mm. Sillman & Strömdahl, 2011; Kärki & Kärki, 2015; Salmelainen, 2015).

Tutkija Mirka Smolej (2017a) koosti vuosina 2015 ja 2016 tekemästään osallistuvasta havainnoinnista Icehearts-kasvattajan käsikirjan ja julkaisi artikkelin tieteellisessä aikakauslehti Januksessa (Smolej, 2017b). Käsikirjassa dokumentoidaan Suomen Icehearts ry:n toimintafilosofia, missio, visio, toiminnan periaatteet sekä kuvannetaan toimintamalli. Samoin käsikirjassa avataan Icehearts-toimintamallin sisältöjä, työtä ja sen toteutusta sekä annetaan ohjeita kasvatuksen eri osa-alueiden toteutukseen. Icehearts-kasvattajan käsikirjaa (Smolej 2017a.) voi luonnehtia hyvin käytäntöihin nojaavaksi tutkimukseksi, kasvatussoppaaksi ja välineeksi standardoida Icehearts-toiminnan käytäntöjä.

Icehearts-toimintaa koskevat 13 vuotiset seurantatutkimukset ovat käynnistyneet vuosina 2015 ja 2019. Niistä on julkaistu useita tutkimusraportteja ja artikkeleita. Keskeiset havainnot on kerätty yhteen vuonna 2022 julkaistuuun katsausartikkeliin (ks. Salasuo, 2022). Seuraavassa jotain keskeisiä havaintoja seurantatutkimuksista.

Ensimmäiset seurantatutkimuksista tehdyt julkaisut ilmestyivät vuonna 2016. Muun muassa THL:n blokissa sekä Haaste- ja Tesso-lehdissä julkaistuissa tutkimusviritteissä kirjoituksissa kuvataan Icehearts-toimintaa ja kerrotaan seurantatutkimuksen käynnistymisestä ja toteuttamisesta (Appelqvist-Schmidlechner & Kekkonen, 2016; Känkänen, 2016; Känkänen ym., 2016; Kekkonen ym., 2016). Seurantatutkimushankkeen tutkijat esittelivät Icehearts-toimintaa ja ennen kaikkea tutkimusta myös kansainvälisissä [tiedekonferensseissa](#).

Seurantatutkimuksen ensimmäinen varsinainen tutkimusjulkaisu oli vuonna 2017 julkaistu raportti Jääsydämet. Icehearts-toiminnassa aloittavien lasten psykososiaalinen hyvinvointi ja arviot toiminnan vaikuttavuudesta yhden vuoden seurannassa (Appelqvist-Schmidlechner ym. 2017). Siinä tarkastellaan 6–8-vuotiaiden Icehearts-lasten psykososiaalista hyvinvointia toiminnan käynnistymisen alkutilanteessa. Raportin tulosten mukaan Icehearts-toiminta tavoittaa nimenomaan niitä lapsia, joilla on perhetilanteensa tai taustansa syystä tarve varhaiseen tukeen. Icehearts-lapset ovat verrokkeja useammin yksinhuoltaja-, ero- ja uusperheistä sekä perheistä, joissa on terveys- ja mielenterveysongelmia ja taloudellisia huolia. Icehearts-lapsilla on

verrokkiryhmää yleisemmin tunne-elämän ja käyttäytymisen oireita. He myös kertovat väsyvänsä helposti ja yli puolet lapsista kertoo toisten lasten ärsyttävän itseään. Tutkimuksessa opettajat tekevät samansuuntaisia huomiota. Tutkijoiden mukaan tulokset osoittavat, että Icehearts-toiminta tavoittaa halutun kohderyhmän.

Vuonna 2018 THL:n tutkijat julkaisivat artikkelin Icehearts – sosiaalisesti tiedostava urheilutoiminta haastaa maskuliinisuuden ideaalin (Wessman ym. 2018). Siinä tarkastellaan joukkueurheilun mahdollisuuksia tarjota sukupuolisensitiivistä ja vastuullista tukea syrjäytymisvaarassa oleville pojille. Samoin tutkimuksen kohteena on se, miten Icehearts-toiminta haastaa perinteisen joukkueurheilun maskuliinisuuden. Tulosten mukaan Icehearts-joukkue tarjosi pojille ennen kaikkea merkityksellisen yhteisön, turvaa, välittämistä ja arvonantoa. Joukkue loi pojille arjen osallisuuden tukirakenteita, tarjosi yhdenvertaisuuteen ja huolenpitoon pohjaavan kasvuympäristön.

Vuonna 2018 THL:n pitkittäistutkimuksesta ilmestyi myös toinen Icehearts-toimintaa käsittelevä artikkeli (Kekkonen ym. 2018). Nuorten elinolot vuosikirjassa julkaistussa artikkelissa Icehearts koulun kumppanina tarkasteltiin sitä, miten koulujen opettajat, rehtorit ja muu henkilökunta näkevät Icehearts-kasvattajien toiminnan ja sen merkityksen koulun arjessa. Samoin artikkelissa tarkasteltiin sitä, miten Icehearts-toiminta hyödyttää koulun toimintaa lasten koulunkäynnin tukemisessa ja mikä on Icehearts-kasvattajan rooli koulun kasvatuskumppanina. Tulosten mukaan koulut hyötyvät Icehearts-toiminnasta. Kasvattaja auttaa Icehearts-lastaa oppimisessa ja vertaisryhmässä toimimisessa sekä kouluuyhteisön jäsenenä pysymisessä. Osaltaan Icehearts-toiminta edistää osallisuutta, luottamusta, yhteisöllisyyttä ja dialogisuutta kouluympäristössä.

Appelqvist-Schmidlechnerin ja Kekkonen (2020a) mukaan kasvattajat arvioivat lasten tarvitseman yksilöllisen tuen tarpeen puolittuneen ja pienryhmätoiminnan osuuden lisääntyneen tutkittujen ryhmien ensimmäisen neljän vuoden aikana. Valtaosalla lapsista Icehearts-toiminta lisää liikunnallisuutta ja kehittää sosiaalisia taitoja, kaverisuhteita, itsetuntoa ja mielialaa vähintään jossakin määrin. Tutkimusaineistossa oli myös lapsia, joiden tilanne ei ole parantunut toivotulla tavalla, vaan ongelmat pahentuivat tuesta huolimatta. Negatiivisen kehityksen taustalla on tutkijoiden mukaan esimerkiksi perheen kriisitilanteet ja epäonnistuneet koulunvaihdokset.

Samana tutkimuksen mukaan (2020a) Icehearts-toiminta on kokonaisvaltaista ja sen myötä hyötyjä on lyhyelläkin aikavälillä paljon. Lapset, perheet, koulu, opettajat, muut oppilaat, kunta, viranomaiset ja monet muut tahot hyötyvät toiminnasta. Esimerkiksi se, että kasvattaja tunnistaa lapsen tarvitsemia palveluita ja ”saattaa” lapsen palveluihin, tuottaa lapsella ja perheelle lyhyellä aikavälillä tärkeitä ja myönteisiä vaikutuksia.

Samana tutkimussarjan numerossa 6 tutkijat (Appelqvist-Schmidlechner & Kekkonen, 2020b) tarkastelivat Icehearts-toimintaan osallistuneiden lasten käyttäytymisessä ja tunne elämässä ensimmäisen toimintavuoden aikana tapahtuneita muutoksia. Tilastollinen analyysi vanhempien arviosta osoittaa, että Icehearts-toimintaan osallistuneiden lasten tunneoireilu ja yleinen ulkoinen oireilu vähenevät niillä lapsilla, joiden oireilu ei ole lähtötilanteessa kliinisesti poikkeavaa. Tutkijat summaavat, että ”Icehearts-toiminnan haasteena ovat erityisesti lapset, joiden oireilu on jo lähtökohtaisesti runsaampaa, mutta jotka eivät ole (vielä) mielenterveyspalvelujen piirissä”. Samalla he muistuttavat, että toiminta kestää monen lapsen kohdalla 12 vuotta, eikä yhden vuoden seuranta vielä anna vastauksia siihen, miten runsaammin oirehtivat lapset mahdollisesti hyötyvät Icehearts-toiminnasta pidemmällä aikavälillä.

Vuonna 2021 Sports in Society -journaalissa julkaistiin Kaija Appelqvist-Schmidlechnerin, Mervi Haavanlammin ja Marjatta Kekkonen artikkeli Benefits and underlying mechanisms of organized

sport participation on mental health among socially vulnerable boys. A qualitative study on parents' perspective in the sport-based Icehearts programme. Artikkelissa tarkastellaan Icehearts-toiminnan hyötyjä lasten henkiselle hyvinvoinnille sekä siihen vaikuttavia mekanismeja vanhempien arvioimana. Tulosten mukaan toiminta vaikuttaa lasten itsetuntoon ja -luottamukseen, tunteiden säätelyyn, epäasialliseen käyttäytymiseen, rohkeuteen ja mielentilaan.

Viimeisin julkaisu seurantatutkimuksesta ilmestyi vuonna 2022 Janus-lehdessä. Artikkelissa Icehearts-toiminta vanhempien sosiaalisena tukena – ”Se pieni kysymys, että mitä sulle kuuluu, miten sä jaksat” Kekkonen ja kollegat (2022) tutkivat vanhempien kokemuksia Icehearts-toiminnasta saadusta sosiaalisesta tuesta ja sen vaikutuksista. Aineistona hyödynnetään ryhmähaastatteluita. Artikkelin johtopäätösten mukaan Icehearts-toimintamalli tukee perheitä kokonaisvaltaisesti, pitkäkestoisesti ja arjessa vaihtuvien tarpeiden mukaisesti. Kasvattajan rooli on tärkeä, sillä se ehkäisee lapsen syrjään jäämistä ohjaamalla lasta koulunkäynnissä ja pitämällä kiinni lapsen oikeudesta olla osallisena joukkue-toiminnassa ja koulu-yhteisössä.

Vuosina 2020–2022 Icehearts-toiminnan yhteydessä toteutettiin ”Ihmeelliset vuodet” -toimintaa, joka on haavoittuvien lasten vanhemmille tarkoitettua vertaisryhmätyötä. Tätä toimintaa seurattiin ja arvioitiin Turun yliopiston Lasten psykiatrian tutkimuskeskuksessa (Turun yliopisto, 2023). Seurannan tulokset julkaistaan vuonna 2023.

Icehearts-toiminnan vaikutuksia on tutkittu ja selvitetty kattavasti. Kokonaisvaltaisuus, pitkäkestoisuus ja saman kasvattajan pysyvyys ovat toiminnan vahvuus, mikä on myös todettu kansainvälisissä tutkimuksissa (esim. Lakind, Eddy & Zell, 2014; Eddy & Schumer, 2016).

Icehearts-toiminta tuottaa olemassa olevan kokemus- ja tutkimustiedon perusteella toivottuja ja tavoiteltuja tuloksia. Vaikutukset koskevat sekä toiminnassa mukana olevia lapsia, perheitä, koulu-yhteisöä että palvelujärjestelmää. Toiminnan keskeiset elementit koulu, harrastaminen, perhe, verkostot ja kohdennetut tukitoimet ovat tutkimusten ja selvitysten perusteella tarkoituksenmukaisia toimintaympäristöjä ja edistävät toiminnan tavoitteiden saavuttamista.

Kokonaisvaltaisessa Icehearts-toiminnassa on paljon tutkittavaa ja selvittävää. Tähän mennessä tehty varsin kattava tutkimus on tavoittanut vain osia toiminnasta ja esimerkiksi seurantatutkimukset jatkuvat vielä vuosia. Tutkimusten tulosten perusteella voidaan sanoa Icehearts-toiminnan peruskehityksen toimivan ja tuottavan toivottavia vaikutuksia – lasten ja nuorten hyvinvointi paranee, toiminta ehkäisee syrjäytymistä, oppimistulokset paranevat, perheiden tilanne paranee, verkostoyhteistyö edistää lapsen kasvua ja kehitystä ja lasten itsetunto vahvistuu: pahoinvointi vähenee ja hyvinvointi lisääntyy.

Moni Icehearts-toiminnan vaikutuksia koskeva kysymys on edelleen tutkimuksellisesta auki. Kokemustiedon perusteella toiminnassa 12 vuotta mukana olleet lapset pärjäävät verrokkeja selvästi paremmin elämässä, sosiaalisissa suhteissa ja yhteiskunnassa. Tulevaisuushorisontti on positiivinen, viranomaiskontakteja vähän ja nuoret ovat työllistyneet. Icehearts-toiminnan jälkeisestä ajasta ei kuitenkaan ole tutkimusta tai rekisteriseurantaa, joten tarkempi ymmärrys ”elämästä Icehearts-toiminnan jälkeen” on vielä ohutta – tai ainakin kokemustietoon perustuvaa.

Kun kyse on kokonaisvaltaisesta ja pitkäkestoisesta sosiaalisesta toiminnasta, ei aivan jokaista sosiaalista ja psykologista mekanismia edes pystytä selvittämään. Näiltä osin Icehearts-toiminnassa pyritään hyödyntämään tutkimuksissa tehtyjä mallinnuksia, teorioita ja hypoteeseja, jotka kertovat mikä on verrokkitutkimusten mukaan vaikuttavaa. Näiltä osin kokonaisvaltaisuus, pitkäkestoisuus, saman kasvattajan pysyvyys sekä kasvattajan ja lapsen riittävän usein tapahtuva kohtaaminen luo

vankan tutkitun raamin toiminnalle (esim. Lakind, Eddy & Zell, 2014; Eddy & Schumer, 2016). Sen puitteissa toimintaa ja sen yksityiskohtia kehitetään ja muokataan jatkuvasti uuden tutkimustiedon perusteella.

Järjestön omien seurantojen osalta kehittämisen kohteita on varsinkin hyvien käytäntöjen tunnistamisessa ja jakamisessa. Samoin kasvattajien ammatillisen pääoman vahvistamisessa. Kasvattajille kertyneen hiljaisen tiedon esiin saaminen, hyödyntäminen ja levittäminen on haastavaa, sillä nimensä mukaisesti hiljainen tietoa jää usein hiljaiseksi. Järjestön tutkijataustaiset asiantuntijat kartoittavat ja tunnistavat hiljaista tietoa ja sanallistavat sen kasvattajien käyttöön.

Pitkän aikavälin vaikuttavuus

Toiminnan vaikutusten ja vaikuttavuuden tärkeimmät mittarit ovat THL:n rekisteriaineistoihin perustuvat seurantatutkimukset. Vuosina 2015 ja 2019 käynnistyneissä seurantatutkimuksissa selvitetään laaja-alaisesti toiminnan vaikutuksia sekä lyhyellä että pidemmällä aikavälillä. Pitkän aikavälin vaikutuksista ei vielä ole tutkimustietoa, sillä seurannoissa ei vielä ole päästy riittävän pitkälle tällaisten vaikutusten arviointiin.

Icehearts-toiminnan omat systemaattiset mittarit luotiin vuonna 2018 ja ne on tehty huomioiden THL:n seurantojen kysymyksenasettelu. Mittarit tavoittavat lasten ja vanhempien kokemuksen sekä kasvattajien arvioimana lasten kehityksen. Mittarien avulla seurataan toiminnan vaikutuksia lapsikohtaisesti, kuntakohtaisesti ja kansallisesti. Mittarit on tehty toiminnan tavoitteiden mukaisesti ja niillä seurataan sosiaalista, psyykkistä, terveydellistä ja kokonaisvaltaista kehitystä ja hyvinvointia. Koska seuranta on käynnistetty vuonna 2018, ei se vielä tarjoa tietoa toiminnan pitkäaikaisista vaikutuksista tai vaikuttavuudesta.

Texasin yliopistossa professori Mark Eddy työryhmineen (esim. Eddy, Dishion & Stoolmiller, 1998; Lakind, Eddy & Zell, 2014; Eddy & Schumer, 2016) on selvittänyt kattavasti, yli 25 vuoden ajan, sosiaalisen mentoroinnin vaikutuksia ja vaikuttavuutta. Eddyn ym. (mt.) tutkimustyö tuottaa jatkuvasti tietoa ja ymmärrystä dynamiikaltaan Icehearts-toiminnan kaltaisten sosiaalisten interventioiden pitkän ja lyhyen aikavälin vaikuttavuudesta ja vaikutuksista. Mark Eddy itse (2022) käyttää kansainvälissä luennoilla Icehearts-toimintaa esimerkkinä tutkimustiedon mukaisesta ja vaikuttavasta toiminnasta.

Kokemustiedon perusteella ja kansainvälisissä tutkimuksissa tehtyjen havaintojen, hypoteesien ja mallinnusten perusteella kokonaisvaltainen, intensiivinen ja pitkäaikainen kasvatustyö edistää pitkäaikaisesti fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä. Samoin hyvinvointia ja terveyttä sekä ehkäisee syrjäytymistä. Olemassa olevan tiedon ja näytön (edellä) perusteella Icehearts-toimintaa vaikuttaa pitkällä aikavälillä myönteisesti sekä yksilöihin että yhteiskuntaan. Toiminta edistää esimerkiksi Kansalliseen lapsistrategiaan kirjattuja tavoitteita: vahvistaa lapsiystävällisen yhteiskunnan tavoitetta. Petri Hillin (2017) kustannusvaikuttavuuslaskelman mukaan toiminta säästää 12 vuoden aikana jokaisen ryhmän osalta minimissään 2,8 miljoonaa euroa yhteiskunnan varoja (ks. myös Hilli ym., 2017).

Icehearts-toiminnan eräs keskeinen ajatus on sosiaalista lapset liikkuvaan ja liikunnalliseen elämäntapaan, mikä edistää sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä hyvinvointia ja terveyttä. Icehearts-toiminnassa mukana olevat osallistuvat aktiivisesti kasvattajien järjestämään liikkumiseen ja liikuntaan – Icehearts-lapset ovat liikunnallisesti aktiivisia. Lasten ja nuorten liikkumattomuus on eräs 2000-luvun suuria huolenaiheita ja aiheuttaa yhteiskunnalle valtavia kustannuksia (mm. Vasankari ym. 2018).

Sosiaalisen toimintakyvyn vahvistaminen luo perustan lasten ja nuorten hyvinvoinnille psyykkiselle terveydelle nyt ja myöhemmässä elämässä. Icehearts-kasvattajat opettavat lapselle säännöllistä elämänrytmiä sekä sosiaalistavat lapsia säännölliseen ja terveelliseen ruokailuun. Tällä tiedetään olevan pitkällä aikavälillä merkittäviä terveyttä edistäviä vaikutuksia (THL, 2021).

Yhteiskunnan näkökulmasta tukea tarvitsevien, oirehtivien ja tukea tarvitsevien lasten kokonaisvaltainen tukeminen ehkäisee pitkällä aikavälillä syrjäytymistä, vähentää eriarvoisuutta ja vahvistaa sosiaalista koheesiota. Kasvattajien toiminen eri toimialojen välissä lapsen edustajana ja auttajana edistää oikeiden palveluiden valikoitumista lapsen tarpeiden mukaan eikä lapsi joudu ”poukkoilemaan” palvelujärjestelmässä. Lapsen myönteinen kokemus palveluista vahvistaa yhteiskuntaan kuulumisen kokemusta. Nämä vaikutukset heijastuvat pitkällä aikavälillä sekä lapsen hyvinvointiin että tarkoituksenmukaisten palveluiden kautta yhteiskunnan palveluiden kantokykyyn.

Kasvattajien työ kouluissa ja oppitunneilla edistää lapsen oppimista ja auttaa lasta kouluttautumaan nyky-yhteiskunnan vaatimusten mukaisesti. Icehearts-koulutyö myös edistää muiden lasten oppimista ja kehittymistä. Kasvattajat toimivat kouluissa kaikkien lasten tukena ylimääräisenä aikuisena, mikä edistää koko koulun hyvinvointia ja vahvistaa turvallisuuden kokemusta. Tämä vahvistaa sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä lasten turvallisuuden tunnetta ja sosiaalisia taitoja.

Kustannusvaikuttavuus

Vuonna 2017 tutkija Petri Hilli (2017) teki Icehearts-toiminnan ja joukkueen investointilaskelman. Laskelma tehtiin osana Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran rahoittamaa hanketta, jossa kehitettiin yhteistyössä THL:n, Hämeenlinnan ja Tampereen asiantuntijoiden kanssa mallia lapsiin ja nuoriin kohdentuvien investointien kannattavuutta. Laskelman (ks. Liite 5: Icehearts-joukkueen investointilaskelma) mukaan yhden Icehearts-ryhmän odotetut suorat taloudelliset vaikutukset ovat minimissään 2,8 miljoonaa euroa.

Osana Lapset SIB -hanketta (2018–2031) THL:n tutkijatiimi seuraa Icehearts-toiminnan kustannusvaikuttavuutta Hämeenlinnassa. Rekisteritietojen perusteella arvioidaan toiminnan sosiaalisia vaikutuksia kunnassa, vaikutuksia kuntataloudelle ja palvelutarpeeseen.

Johdonmukaisuus

Malli on kehittynyt vuosien varrella johdonmukaiseksi ja systemaattisesti toteutettavaksi kokonaisuudeksi. Sen perustelut ja yhteiskunnallinen tarve ovat selkeästi olemassa ja tunnistettu, menetelmänä pitkäkestoisuus, saman kasvattajan pysyvyys ja kokonaisvaltaisuus perustuvat tutkimusnäyttöön ja malli on siirrettävissä eri ympäristöihin. Toimintaa koordinoidaan valtakunnallisesti ja paikallisesti. Eettiset lähtökohdat noudattavat tarkasti kansallista lainsäädäntöä, ihmisoikeussopimuksia ja eri toimialojen linjauksia. Toiminnan resurssit mahdollistavat mallin toteutuksen suunnitellulla tavalla ja paikalliset olosuhteet huomioiden. Kokemusten mukaan 12 vuotinen kanssakulkijuus vastaa erityistä tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin ja mahdollistaa lasten ja nuorten elämisen omassa luonnollisessa ympäristössään. Malli muodostaa koherentin kokonaisuuden, jossa tarve, tavoite, menetelmä ja tulokset ovat hyvin linjassa ja toimivat tarkoituksenmukaisella tavalla.

Yhteenveto vaikuttavuudesta

Toiminnalle on yhteiskunnallinen tarve. Se vastaa tarpeeseen ja asetettuihin tavoitteisiin. Toiminta linkittyy hyvin olemassa oleviin rakenteisiin tuoden välitöntä lisäarvoa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Toiminta on rakenteeltaan kevyt, joustava ja mukautuva. Se on helppo käynnistää. Toiminnan vaikutuksista on vahvaa tutkimusnäyttöä. Toiminnan kehittäminen on jatkuvaa, sillä lasten, nuorten ja yhteiskunnan tarpeet elävät ja muuttuvat. Samoin tutkimustieto mallista lisääntyy, mikä ohjaa mallin kehittämisen suuntaa ja tarvetta.

1.2 Toimintamallin käytäntöön sovellettavuus

Siirrettävyys

Sovellettavuus Suomeen

Toiminta malli on luotu Suomessa ja suomalaisen käyttöön. Toimintaa seurataan aktiivisesti ja kattavasti ja saatua tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja kohdentamisessa. Toimintaa toteutetaan lasten ja perheiden arjessa tiiviissä yhteistyössä peruspalveluiden ammattilaisten kanssa, jolloin mallin tosielämän soveltuvuutta reflektoidaan jatkuvasti. Toimintamalli ei ole sidottu maantieteelliseen sijaintiin tai esimerkiksi asukastiheyteen. Toimintamalli on joustava, dynaaminen ja juurtuu helposti paikallisiin oloihin.

Tilastojen mukaan nuorista noin 3–10 prosentille on kasaantunut syrjäytymisen riskitekijöitä. Riski syrjäytyä kasvaa, kun riskitekijät kasautuvat ja nuoren kyky hallita omaa elämäänsä heikkenee. Icehearts-toiminta on tutkitusti tehokas tapa vaikuttaa riskitekijöiden kasautumiseen ja vahvistaa nuoren kykyä hallita omaa elämäänsä. Icehearts-toiminta on vaikuttava ja kustannustehokas tapa ehkäistä syrjäytymistä, mikä on kirjattu tavoitteeksi muun muassa Suomen hallitusohjelmaan ja lukuisiin muihin kansallisiin strategioihin sekä toiminta- ja politiikkaohjelmiin. Syrjäytymisen ehkäisy on kirjattu myös sisäisen turvallisuuden ohjelman keskeiseksi tavoitteeksi. Icehearts-toiminta vaikuttaa syrjäytymiseen ennaltaehkäisevästi ja korjaavasti. Toiminta on kustannustehokasta (Hilli, 2017) ja se on helposti käynnistettävissä kunnissa, koska toiminta ei vaadi erillisiä tiloja, vaan tapahtuu osana lasten ja nuorten jokapäiväistä elämää ja arkea.

Icehearts-toiminta sopii lähes kaikille niille lapsille, joilla on sosiaalisia haasteita tai ongelmia. Toiminta on joustavaa ja lukuun ottamatta erittäin voimakkaasti oirehtivia lapsia, soveltuu toiminta lapsille, joilla on käytös- tai kehityshäiriöitä, vaikeita perheoloja, oppimisvaikeuksia, vähävaraisuutta tai muita sosiaalisia ongelmia. Tutkimus on osoittanut, että Icehearts-toiminta tavoittaa kohderyhmän hyvin (Appelqvist-Schmidlechner ym., 2017).

Sovellettuvuus nykyisiin rakenteisiin

Icehearts-toiminta on ennen kaikkea olemassa olevia rakenteita tukevaa ja vahvistavaa toimintaa. Toiminta ”paikkaa” palvelujärjestelmän aukkoja ja helpottaa oikeanlaisten palveluiden saamista. Lasten tarpeiden mukainen ja oikea-aikainen pääsy palveluihin vähentää palvelujärjestelmän kuormitusta ja helpottaa viranomaisten työtä. Kouluissa toiminta helpottaa opettajien työtä ja tarjoaa luokkaan ja välitunneille lisäresurssin luotettavan aikuisen muodossa. Icehearts-toiminta

nimenomaisesti lomittuu osaksi olemassa olevia rakenteita ja auttaa niin lasta kuin tämän perhettä toimimaan rakenteissa.

Kuntien HYTE-kertoimen tulosindikaattoreista puolet kohdistuu lapsiin ja nuoriin, joten HYTE-toiminnan näkökulmasta Icehearts toiminnan kohderyhmä on tärkeä ja oikea. Icehearts-toiminnan tavoitteena on vahvistaa tukea tarvitsevien lasten ja nuorten osallisuuden, pärjäävyyden ja hyvinvoinnin kokemuksia sekä auttaa heitä kiinnittymään opintoihin sekä sosiaalista terveelliseen ja liikunnalliseen elämäntapaan. Kaikki nämä tavoitteet ovat HYTE-toiminnan keskiössä. Icehearts-toiminnan pitkäkestoinen, kokonaisvaltainen ja poikkihallinnollinen toiminta tukee myös vahvasti kuntien HYTE-toiminnan tavoitetta, joka edellyttää laajaa ja poikkihallinnollista yhteistyötä.

Lain mukaan hyvinvointialueiden tulee tehdä HYTE-toiminnassa yhteistyötä kuntien ja järjestöjen kanssa. Icehearts-toiminta on kokonaisvaltaista, ehkäisevää lastensuojelutyötä, joka toimii vahvasti kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnassa. Parhaimmillaan Icehearts-toiminnan avulla kyetään vahvistamaan perusopetuksen, vapaa-ajan ja sosiaalihuollon/lastensuojelun yhteistyötä lasten, nuorten ja perheiden hyvän kasvun tueksi.

Materiaalin saatavuus

Toimintaa koskevaa materiaalia ja kirjallisuutta on helposti ja laajasti saatavilla. Suomen Icehearts Ry:n verkkosivuilla on kattavasti ja maksutta tarjolla materiaaleja ja järjestöä käsittelevä kirjaisuutta. Samoin Icehearts-toimintaa koskeva tutkimustieto (Salasuo, 2022) on kerätty järjestön verkkosivuille siten, että sitä kautta löytyy helposti myös alkuperäiset tutkimusjulkaisut. Järjestö siirtää vuoden 2023 aikana kaiken toimintaa koskevan materiaalin digitaaliselle alustalle (Skhole.fi), minkä jälkeen saatavuus ja tavoitettavuus paranee ja helpottuu.

Koulutus

Kasvattajan käsikirja (Smolej, 2017a) on maksutta kaikkien saatavilla Suomen Icehearts Ry:stä. Samoin teos Icehearts – koulun kyljessä (Vartiamäki & Niemelä, 2010), jossa käsitellään Icehearts-koulutyötä ja siitä saatuja kokemuksista. Nämä teokset löytyvät myös esimerkiksi useiden ammattioppilaitosten kirjastokokoelmista. Vuonna 2023 perustettu Icehearts-toiminnan digitaalinen oppimisympäristö (Skhole.fi) on paikka, josta löytyy kaikki koulutusmateriaali ja jossa tiedon määrä kasvaa jatkuvasti. Digitaalinen oppimisympäristö on tarkoitettu ensisijaisesti järjestön kasvattajien käyttöön, mutta sen keskeiset materiaalit ovat avoimia kaikille asiasta kiinnostuneille. Avoimesti saatavia materiaaleja ovat muun muassa toimintaa käsittelevät julkaisut, jotka digitoidaan oppimisympäristöön.

Levinneisyys

Käyttö Suomessa

Toimintamallin käyttö on alkanut Suomessa vuonna 1996 ja toimintamallia on tutkittu vuodesta 2015.

Vuonna 2023 toimintamalli on käytössä 14 kunnassa: Helsinki, Vantaa, Espoo, Tampere, Lahti, Riihimäki, Ulvila, Hämeenlinna, Pori, Lappeenranta, Joensuu, Turku, Kerava ja Seinäjoki. Niissä on yhteensä 70 ryhmää ja noin 1000 lasta ja nuorta.

Käyttö Euroopassa

Euroopan komissio myönsi vuonna 2022 Icehearts-toiminnan levittämiseen 5 000 000 euroa osana EU4Health-ohjelmaa. Hankeen taustalla on EU:n vuonna 2021 Icehearts-toiminnalle antama ”terveyden edistämisen hyvä käytäntö” status/nimitys. Icehearts-Europe Hanketta hallinoin tanskalainen ISCA-järjestö. Hanke käynnistyy virallisesti huhtikuussa 2023.

Vuodesta 2023 mallia sovelletaan seuraavissa maissa: Viro, Italia, Espanja, Slovenia ja Tanska.

Käyttö Euroopan ulkopuolella

Ei käyttöä.

Taulukko 1. Toimintamallin käyttö Suomessa ja kansainvälisesti

	Käyttöalueet
Suomessa	Helsinki, Vantaa, Espoo, Tampere, Lahti, Riihimäki, Ulvila, Hämeenlinna, Pori, Lappeenranta, Joensuu, Turku, Kerava, Seinäjoki.
Euroopassa	Viro, Italia, Espanja, Slovenia, Tanska.
Euroopan ulkopuolella	-

Osallistuminen

Kohderyhmän osallistuminen

Kohderymänä olevat lapset ovat mukana toiminnassa 10–12-vuoden tai osa jopa 13 vuoden ajan. Keskimäärin lapsi tulee mukaan toimintaan noin 8-vuotiaana, mikä tarkoittaa ydinryhmän ympärille rakentuvan laajemman ryhmän rakentumista askel askeleelta. Pääosa lapsista on mukana koko 12 vuotta kestävä Icehearts-polun, mutta jotkut jäävät pois aiemmin.

Toiminta on lapsi- ja tarvelähtöistä. Kaiken toiminnan perustana ryhmän ja yksilöiden tuen tarve. Kasvattajat toteuttavat työtään lapsikohtaisesti siten, että jokainen lapsi on ryhmän täysivaltainen jäsen ja mukana kaikessa toiminnassa.

Icehearts-ryhmät toimivat siten, että niiden toimintasuunnitelmaa tarkastellaan kahdesti vuodessa lapsikohtaisen seurannan tulosten perustella. Toimintasuunnitelma tehdään lasten tarpeiden mukaisesti ja tarvelähtöisesti. Icehearts-toiminnan eri elementtien (mm. koulu, harrastaminen, verkostotyö, perhe ja tukityö) painotus ja yksilöllinen kohdentaminen tehdään lapsiarvioinnin perustella ja tarpeen mukaan.

Toiminnassa lähtökohtana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus.

Asiantuntijoiden ja sidosryhmien osallistuminen

Toiminnan käynnistyessä Icehearts Ry:n tukitiimi on vahvasti mukana prosessissa. Tämä koskee työntekijän rekrytointia, perehdyttämistä ja Icehearts-toiminnan toimialueen verkostojen rakentamista. Myös lapsivalinnassa, joka tehdään yhteistyössä sidosryhmien kanssa, tukitiimillä on tärkeä rooli. Järjestön asiantuntijat osallistuvat toiminnan alkuun varmistaen, että toimintamalli käynnistyy ja lähtee liikkeelle Icehearts-toiminnan mallin viitekehysten mukaisesti: kokonaisvaltaisesti, pitkäkestoisesti, kaikki elementit huomioiden ja ennen kaikkea lasten tuen tarpeiden mukaan.

Kaikki kasvattajat kuuluvat oman alueensa Icehearts-tiimiin. Tiimit kokoontuvat säännöllisesti. Tiimeissä kasvattajat, mentorit ja asiantuntijat keskustelevat työstä, oppivat toisiltaan, kehittävät toimintaa ja arvioivat toimintamallia. Kasvattajat toteuttavat oman työnsä arviointia ja lapsiarviointia yhdessä kunkin alueen tiimimentorien tukemana. Tiimitoiminta alkaa uudella kasvattajalla heti, kun hän aloittaa työnsä järjestössä ja jatkuu koko 12 vuotisen ”polun” ajan.

Jokaisella Icehearts-toiminnan toiminta-alueella on ohjausryhmä, jossa kunnan/hyvinvointialueen edustajat kuulevat työstä ja kertovat omista tarpeistaan, kokemuksistaan ja näkemyksistään. Mukana on myös kasvatuksen, nuorisotyön ja sosiaalialan asiantuntijoita, jotka seuraavat toimintaa ja tukevat kasvattajia. Ohjausryhmän yhtenä tarkoituksena on juurruttaa Icehearts-toiminta osaksi alueen, kunnan tai hyvinvointialueen rakenteita.

Kasvattajat ovat päivittäin tekemisissä opettajien, sosiaalityöntekijöiden, vanhempien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Kaikki Icehearts-kasvattajat osallistuvat kahdesti vuodessa Kasvattajapäiville, jotka ovat toiminnan tärkeä kehittämisen foorumi. Kasvattajapäivillä kuullaan sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden esityksiä että kehitetään kasvattajien osaamista järjestön omien asiantuntijoiden toimesta. Kasvattajapäivät ovat tärkeä foorumi kasvattajien ammatti-identiteetin vahvistamisessa ja yhteisön jaettujen arvojen jakamisessa.

Icehearts-toiminnan hallinto järjestää ”henkilöstöinfoja” neljästi vuodessa. Kaikki kasvattajat osallistuvat niihin ja sisältö rakentuu yhtä lailla hallinnon asiantuntijoiden puheenvuoroista kuin kasvattajien omista kokemuksista. Henkilöstöinfot ovat tärkeä areena, missä kasvattajat kohtaavat hallinnon henkilöstöä.

Icehearts-toimintaa koskevaa tutkimusta ja seurantaa tehdään paljon ja kasvattaja kohtaavat hieman vaihtelevasti tutkijoita ja muita asiantuntijoita. Ryhmissä, joissa väitöskirjatutkijat tekevät osallistuvaa havainnointia, tutkija on päivittäin läsnä, kun taas joissakin ryhmissä tutkijat käyvät aika ajoin tekemässä havaintoja ja haastatteluja. Icehearts-järjestön omat akateemiset asiantuntijat käyvät haastattelemassa kasvattajia eri puolella Suomea. Icehearts-järjestön toiminnanjohtaja, tukitiimin vetäjä ja talouspäällikkö kiertävät kerran vuodessa läpi kaikki kasvattajat.

Kasvattajilla on omia oppimis- ja vertaisfoorumeita, esimerkiksi niin sanottu ”pelaajayhdistys”, jossa on edustus jokaisesta alueellisesta Icehearts-tiimistä. Ryhmässä etsitään hyviä käytäntöjä toiminnan kehittämiseen.

Lisäksi järjestön toiminnassa on useita satunnaisempia foorumeita, joissa kasvattajat kohtaavat toisiaan, hallintoa ja muita sidosryhmiä.

Jatkuvuus ja kestävyys

Implementointi

Icehearts-toiminnan implementointi on tehokasta, sillä kasvattaja toimii lasten luonnollisessa elinympäristössä – mm. koulussa, koulun tiloissa, vapaa-ajan ympäristöissä – eikä toimintaan tarvita erillistä tilaa tai ympäristöä. Kasvattajat sopeuttavat työn ja toiminnan osaksi lasten elinympäristöä ja koulun toimintakulttuuria sekä perheiden tarpeita. Toiminta lomittuu joustavasti erilaisiin kulttuurisiin ympäristöihin, kuten eri kokoihin kuntiin, kouluihin ja yhteisöihin. Kasvattaja on kasvatus työn instrumentti, joka muokkaa toiminnan paikallisen tarpeen ja olosuhteen mukaiseksi.

Implementoinnin haasteena ovat muun muassa kielikysymykset, sillä kommunikointi vieraskielisten vanhempien kanssa on haastavaa. Toiminnassa on mukana maahanmuuttajataustaisia lapsia ja lapsia eri uskontokunnista, mikä varsinkin toiminnan alussa voi hankaloittaa toiminnan implementointia. Implementoinnin haasteet koskevat lähinnä ensimmäistä toimintavuotta ja ryhmän rakentamista, mutta sen jälkeen toiminta on tehokasta ja juurtuu syvään paikalliseen kulttuuriin.

Implementoinnissa tärkeää on myös varmistaa, että yhteistyötahot (koulu, sosiaalitoimi ja muut tahot) tietävät riittävästi toiminnasta. Esimerkiksi koulussa kasvattaja on ylimääräinen aikuinen oman ryhmänsä lapsia varten sekä kaikkia koulun lapsia varten - häntä varten ei tarvita erityisjärjestelyjä. Kasvattaja on ryhmänsä lasten ja opettajien apuna ja ylimääräinen resurssina. Tehokkaan implementoinnin varmistamiseksi kasvattajan pitää pystyä viestimään roolistaan eri tahoille.

Riskit

Toteuttamisen riskit ja haasteet liittyvät kasvattajien pitkään (12 vuotta) sitoutumiseen. Lasten luottamus kasvattajaan ja luottamuksen ympärille rakentuva kasvatus työ nojaavat kasvattajan ja lapsen väliseen pitkäaikaiseen suhteeseen. Kasvattajan pysyvyys, sitoutuminen ja jaksaminen ovat siis työn jatkuvuuden kannalta avainasemassa.

Toistaiseksi järjestön kasvattajien vaihtuvuus on ollut hyvin vähäistä, sillä vain neljä kasvattajaa on keskeyttänyt 12 vuoden kasvatuspolun. Heistä yksi menehtyi tapaturmaisesti ja kahden muun kohdalla siirtymä tehtiin portaittain – kasvattajat eivät lopettaneet heti, vaan heidän rinnallaan työskenteli pitkää uusi kasvattaja, johon lapset tottuivat ja joka rakensi luottamuksen lapsiin ennen edellisen kasvattajan lopettamista. Erään kasvattajan lähtöön liittyi taloudellinen väärinkäytös, mutta hänen rinnallaan työskennellyt resurssityöntekijä jatkoi toimintaa ilman katkoksia.

Pitkäkestoisuuteen liittyy myös tietty taloudellinen riski, sillä yksittäisten kuntien sitoutuminen toimintaan voi muuttua 12 vuoden aikana. Rahoitus sopimukset tehdään usein enintään 1–12 vuodeksi, joten toiminnan jatkuvuus on aina tietyllä tavalla epävarmaa. Näin ei ole toistaiseksi käynyt, mutta 12 vuotta on pitkä aika ja yhteiskunnalliset muutokset arvaamattomia, kuten koronapandemia ja Ukrainan sota ovat osoittaneet. Kunnan vetäytyminen käynnissä olevan ryhmän rahoituksesta olisi erittäin haastava tilanne sekä toiminnassa mukana oleville lapsille että Icehearts-toiminnan jatkuvuudelle ko. kunnassa.

Icehearts-kasvattajan työ on kokonaisvaltaista ja vaatii vahvaa sitoutumista – vahvaa motivaatiota ja valmiutta toimia muuttuvassa toimintaympäristössä. Kasvattajan työhön ei ole valmistavaa koulutusta, ja työ rakentuukin aina myös kasvattajan osaamisen mukaiseksi. Icehearts-toiminnan

kasvaessa haasteet ja myös riskit liittyvät kasvattajien rekrytoinnin onnistumiseen. Järjestöllä on pitkä perinne rekrytoinneista ja niistä vastaa järjestön koulutuspäällikkö, joka on myös itse toiminut kasvattajana 12 vuoden ajan. Silti uusien kasvattajien rekrytointi on mittava ja haastava prosessi, sillä lähtökohtaisesti rekrytoitava henkilö sitoutuu (ainakin teoriassa) 12 vuotta kestävään työsuhteeseen ja hyvin vastuulliseen työhön. Jokaiselle uudelta kasvattajalta vaaditaan ote rikosrekisteristä ja rekrytoija tarkastaa huolella henkilöiden taustat.

Kestävyysstrategia

Toiminnalle ei ole luotu erillistä kestävyysstrategiaa.

Jatkokehittäminen

Icehearts-toiminta perustuu jatkuvaan oppimiseen ja kehittämiseen. Toiminnan keskeiset elementit ovat koulutyö, yksilötyö, perhetyö, verkostotyö ja harrastustoiminta, mutta niiden painopisteet ja toteutus muuttuvat tutkimustiedon ja tunnistetun tarpeen mukaan. Pitkittäistutkimukset tuottavat jatkuvasti uutta ymmärrystä toiminnan vaikutuksista ja hyvistä käytännöistä, mutta myös haasteista. Samoin järjestön omat seurannat tuottavat tietoa toiminnan vaikutuksista. Toimintaa kehitetään, muokataan ja edistetään jatkuvassa dialogissa uuden tiedon ja ymmärryksen kanssa.

Yhteenveto käytäntöön sovellettavuudesta

Toiminnan käyttöönoton helppous, toiminnan joustavuus, lomittuminen osaksi olemassa olevia rakenteita ja sopivuus erilaisiin toimintaympäristöihin tekevät siitä kiitettävästi käytäntöön soveltuvan mallin. Icehearts-malli on erittäin joustava, lasten tarpeista ja paikallisista oloista lähtevää toimintaa. Toiminnan soveltuvuuden haasteet riippuvat siitä, miten toiminta otetaan vastaan palvelurakenteissa. Pääosin toiminta on asettunut vaivatta rakenteita täydentäväksi ja tukevaksi, mutta joillain paikkakunnilla tämä ”yhteensovittaminen” on vienyt enemmän aikaa.

1.3 Toimintamallin näyttö

Tutkimustietoon perustuva näyttö

Toimintamallista on tehty paljon tutkimusta vuosina 2016–2023. Tutkimusta on yhtä lailla vaikutuksista ja vaikuttavuudesta kuin kustannusvaikuttavuudesta.

Laaja tutkimusnäyttö osoittaa toimintamallin olevan vaikuttava. Pidempiaikaisesta vaikuttavuudesta saadaan näyttöä vasta, kun seurantatutkimuksen pääsevät pidemmälle. Sosiaalisen mentoroinnin tutkimuksesta (esim. Eddy ym., 2017) tiedetään, että Icehearts-toiminnan peruselementit – pitkäaikaisuus, kokonaisvaltaisuus ja mentoroinnin useus – ovat vaikuttavin sosiaalisen mentoroinnin toimintatapa.

Kaksi 13 vuotta kestävää seurantatutkimusta on edelleen käynnissä. Samoin Icehearts-Europe-hankkeessa tehtävä tutkimus toiminnan sopivuudesta muihin EU-maihin. Icehearts-toiminnasta on tekeillä 2 väitöskirjaa, joissa käsitellään Icehearts-koulutyöstä ja henkistä hyvinvointia. Talous- ja sosiaalishistorian dosentti Mikko Salasuo tekee Icehearts-toiminnasta etnografiaa. Professori Mark Eddy työryhmineen (2017) tutkii yleisemmin sosiaalisen mentoroinnin vaikutuksia ja

vaikutusmekanismeja, ja näiden tutkimusten tulokset tarjoavat Icehearts-toiminnalle hyvin empiirisen ja menetelmällisen perustan: pitkäaikaisuus, kokonaisvaltaisuus ja riittävän usein tapahtuva mentorointi ovat tunnistettu (mt.) vaikuttavimmaksi toimintatavaksi.

Laaja tutkimusnäyttö (esim. Eddy ym., 2017) tukee sekä Icehearts-toiminnan mallin – kokonaisvaltaisuus, pitkäkestoisuus ja mentoroinnin useus – olevan vaikuttavin tapa toimia. Kaksi THL:n seurantatutkimusta ja useat Icehearts-toimintaa koskevat yksittäiset tutkimukset (ks. Salasuo, 2022) osoittavat yhdenmukaisesti toiminnan vaikutuksista. Kumuloitunut tutkimusnäyttö on linjassa kokemukseen ja asiantuntijätiedon kanssa.

Toimintamalli on laaja-alainen ja kokonaisvaltainen. Se kiinnittyy moneen eri tieteenalaan ja tutkimussuuntaan. Sosiaalityön tutkimus, lastensuojelututkimus, nuorisotutkimus, liikuntatutkimus, vaikuttavuustutkimus, elämäntutkimus, kasvatustieteellinen tutkimus, sosiaalisen mentoroinnin tutkimus ja niin edelleen. Näillä kullakin on merkitystä toiminnan eri osa-alueilla, koulutyössä, iltapäivätoiminnassa, harrastamisessa, perhetyössä ja verkostotyössä. Järjestö palkkasi vuosina 2022 ja 2023 kaksi tutkijataustaista (dosentti ja nuorisotutkija) asiantuntijaa, jotka kartoittavat tutkimustietoa Icehearts-toiminnan eri osa-alueista ja rinnakkaisista toimintamalleista. Suoraan rinnakkaisia malleja ei ainakaan Suomessa ole käytössä, ja ne ovat myös maailmalla harvinaisia.

Hillin (2017) riippumattoman arvion mukaan Icehearts-toiminta säästä 12 vuoden aikana minimisään 2,8 miljoonaa euroa yhteiskunnan varoja. Icehearts-toiminnan kustannusvaikuttavuuslaskelma perustuu osin muuhun Icehearts-toimintaa koskevaan tutkimusnäyttöön. Näyttö kustannusvaikutuksista on yhdenmukaista muun näytön kanssa ja arviot toiminnan kustannusvaikutuksista on tehty siten, että säästö yhteiskunnalle esitetään ”miniminä” (Hilli, 2017). Kustannusvaikutusten voi arvioida olevan selvästi ”minimiä” myönteisemmät, jos tarkastelu ulotetaan myös kouluun, perheisiin, palvelujärjestelmään ja lapsen myöhempään terveyteen ja hyvinvointiin.

Taulukko 2. Tutkimustietoon perustuvan näytön määrä

	Toimintamallia koskevat tutkimushankkeet, kpl	Toimintamallia koskevat julkaisut, kpl
Kansalliset	4-9	10-20
Kansainväliset	1-3	1-3

Asiantuntijatietoon perustuva näyttö

Kuntien ohjausryhmissä käsitellään toistuvasti toiminnan paikallisia vaikutuksia ja kuntien virkahenkilöillä on tuntemusta mallista. Kunnat arvioivat Icehearts-toimintaa ennen toiminnan käynnistämistä. Nämä arviot eivät ole järjestön käytössä, mutta indikoivat toiminnan olevan vaikuttavaa ja kustannustehokasta.

Petri Hillin (2017) tekemästä kustannusvaikuttavuuslaskelmasta raportoidaan kohdassa tutkimus. Kustannusvaikuttavuuslaskelma on ulkopuolisen ja riippumattoman asiantuntijan tekemä ja perustuu parhaaseen olemassa olevaan kustannusvaikuttavuuden kannattavuuslaskemamalliin (ks. Hilli ym., 2017).

Vuosituhanen alussa ulkopuoliset asiantuntijat antoivat lausuntoja toiminnasta ja sen vaikuttavuudesta. Asiantuntijat arvioivat vaikutusten yhdenmukaisesti ja linjassa kokemustiedon ja tutkimuksen kanssa.

Toimintaa on luotu Suomeen ja sitä on toistaiseksi toteutettu vain Suomessa, joten tulokset kertovat nimenomaan soveltuvuudesta Suomeen. Toiminta on kustannustehokasta ja sillä on toivottavia vaikutuksia.

Kokemustietoon perustuva näyttö

Icehearts-toiminnan vaikutuksista on kertynyt mittavasti kokemustietoa. Tietoa on dokumentoitu eri tavoin vuodesta 2004 lähtien. Lapset ja kasvattajat ovat toiminnassa mukana 12 vuotta, mikä mahdollistaa erilaisten elementtien sekä kasvatus toimien vaikutusten tunnistamisen. Icehearts-toiminnan kokonaisuus, koulutyö, iltapäivätoiminta, harrastaminen, perhetyö ja verkostotyö, on rakentunut kokemustiedon pohjalta. Painotus pitkäkestoisuuteen, kokonaisvaltaisuuteen ja kohtaamisten useuteen on sekin rakentunut kokemusten kautta (ks. Turkka & Turkka, 2008). Myöhemmin näiden elementtien vaikuttavuudesta on myös saatu tutkimusnäyttöä.

Kokemustietoa on dokumentoitu toiminnan alusta lähtien. Vuosituhannen alku oli Icehearts-toimintaa koskevassa kirjallisuudessa leimallisesti aikaa, jolloin julkaisujen pääpaino oli kokemusten ja kasvatusmallin esittelyssä, kasvatuskäytäntöjen kuvauksessa ja kasvatusideologian tunnetuksi tekemisessä. Kokemustietoa käsitelleitä kokonaisuuksia onkin julkaistu vuodesta 2004 lähtien. Turun ammattikorkeakoulun vuonna 2004 julkaisemassa teoksessa Sosiaalisen nuorisotyön toimintamalleja (Linnossuo, 2004) on artikkeli Icehearts-toiminnasta (Turkka, 2004). Vuonna 2009 Icehearts-toimintaa esiteltiin Nuorisotutkimus-lehdessä (Turkka, 2009). 00-luvulla kokemustietoa kerättiin myös siten, että sidosryhmiltä pyydettiin lausuntoja kokemuksistaan yhteistyöstä ja työn vaikutuksista.

Vuonna 2008 julkaistu teos Icehearts – joukkue kasvun tukena oli ensimmäinen toimintaa ja kokemustietoa kattavasti käsitellyt kokonaisuus (Turkka & Turkka, 2008). Teos on kuvaus Icehearts-joukkueiden toiminnasta sekä esitys siitä, miten kasvatusmallia voidaan hyödyntää laajemmin lasten ja nuorten tukena harrastuksissa. Mikä toimii ja mikä ei, mitkä ovat kokemusten mukaan hyviä käytäntöjä. Kirja sisältää Icehearts-toiminnasta saatuja oppeja ja kokemuksia sekä ohjeita lasten ja nuorten kanssa työskenteleville. Siinä myös esitetään kirjoittajien itsearviointi Icehearts-toiminnan tuloksista. Arvioin mukaan toiminnan vaikutukset jäsenyivät seuraavien teemojen alle: suvaitsevaisuus, yhteistoiminta, oppimisen oppiminen, terve kurinalaisuus, säännöt ja normit, vastuun ottaminen, stressinsietokyky (resilienssi), fyysinen ja lihaskunto sekä motoriset ja lajikohtaiset taidot.

Pari vuotta edellisen jälkeen julkaistiin teos Icehearts – koulun kyljessä. Siinä Teemu Vartiamäki ja Miika Niemelä kirjoittavat (2010) Icehearts-koulutyöstä ja siitä saaduista kokemuksista. Kirjassa esitellään Icehearts-kasvattajien yhteistyötä koulun kanssa, kasvatuskäytäntöjä, hallinnon alat ylittävän lastensuojelutyön haasteita ja mahdollisuuksia sekä sanoitetaan Icehearts-toiminnan arvoperustaa ja aatteellisia lähtökohtia. Kirja on kattava dokumentaatio koulutyötä koskevasta kokemustiedosta.

Vuonna 2014 ilmestyi kolmas kokemustietoon pohjaava kokonaisuus Icehearts-toiminnasta. Mika Wickströmin (2014) teos Lapsia liukkaalla jälle – Kasvattajaseura Iceheartsin tarina on ennen kaikkea muistelukertomus ja vapaamuotoinen historiikki Icehearts-toiminnan perustamisesta, toiminnan muotoutumisesta sekä järjestön perustajien kokemuksista. Hyväksi todetuista

käytännöistä. Myös työn vaikutuksista ja vaikuttavuudesta. Kirjan taustalla ovat keskeisten Icehearts-toimijoiden ja kasvattajien haastattelut sekä osallistuva havainnointi.

Vuonna 2017 tutkija Mirka Smolej (2017a) koosti Icehearts-kasvattajan käsikirjan. Sen perustana olivat kasvattajien kokemukset ja niistä kertynyt tietämys. Käsikirjassa esitetään Suomen Icehearts ry:n toimintafilosofia, missio, visio, toiminnan periaatteet sekä kuvannetaan toimintamalli. Käsikirjassa avataan Icehearts-toimintamallin sisältöjä, työtä ja sen toteutusta sekä annetaan ohjeita kasvatuksen eri osa-alueiden toteutukseen. Icehearts-kasvattajan käsikirjaa voi luonnehtia kokemuksiin ja hyviin käytäntöihin nojaavaksi kasvatusoppaaksi ja välineeksi standardoida Icehearts-toiminnan käytäntöjä. Myös kuvaukseksi laajasta kokemustiedosta ja sen kautta rakentuneista hyvistä käytännöistä.

Kokemustiedon ja kokemuksiin perustuvan vaikuttavuuden systemaattinen dokumentointi ja arviointi aloitettiin vuonna 2018. Tuolloin Icehearts-toiminnan seurantaan luotiin digitaalinen Jääsydän-kysely. Sillä kerätään kahdesti vuodessa tietoa muun muassa kasvattajien kokemuksista ja niihin perustuvasta lapsikohtaisesta kehityksestä. Jääsydämessä on myös lasten itsensä tekemä arviointi, missä he arvioivat kokemusten perusteella toiminnan vaikutuksia, vahvuuksia ja onnistumisia hymynaamoin. Lasten palautteen keskiarvo asteikolla 1–5 on 4,43, joka viittaa kokemuksen olevan kiitettävällä tasolla. Lapset kokevat saavansa kasvattajalta tarvittaessa apua keskiarvolla 4,6 ja tuntevat kuuluvansa osaksi Icehearts-yhteisöä keskiarvolla 4,6. Lapset suosittelisivat Iceheartsia kavereilleen keskiarvolla 4,4. Nuoret arvioivat hyvinvointiaan Positiivisen mielen terveyden mittarin (Warwick-Edinburgh Mental Well-being Scale (WEMWBS)) 7-osioista versiota käyttäen.

Myös lasten vanhempien kokemuksia kartoitetaan Jääsydän-toiminnolla. Kerran vuodessa vanhempia pyydetään kertomaan kokemuksiaan Icehearts-toiminnasta, lastensa kehityksestä ja toiminnan Icehearts-vaikutuksista. Samoin sidosryhmille kokemuksia toiminnan vaikutuksista selvitetään joka vuosi.

Kokemustietoa on kartoitettu ja kerätty yli 15 vuoden ajan ja toimintaa kehitetty sen mukaisesti. Kokemustieto toiminnan vaikutuksista on yhdenmukaista ja esimerkiksi paikkakuntaakohtaiset ero vähäisiä. Toimintaa on luotu Suomessa ja suomalaisen yhteiskuntaa sopivaksi.

Yhteenveto näytöstä

Toimintamallista on poikkeuksellisen paljon tutkittua tietoa (ks. Salasuo, 2022). Seurantatutkimukset ja ulkopuolisten tutkijoiden tekemät analyysit vaikutuksista ovat vankka perusta toiminnalle. Kustannusvaikuttavuutta on erikseen arvioitu ulkopuolisen ja riippumattoman tutkijan toimesta. Icehearts-toiminnasta on tehty 50+ opinnäytetyötä. Toiminnasta on meneillään useita tutkimuksia sekä Suomessa että muualla. Olemassa oleva tutkittu tieto tarjoaa avoimen ja realistisen mahdollisuuden arvioida näyttö vaikutuksista. Icehearts-toiminnan perustana on jatkuva ja kriittinen itsereflektio tutkimustiedon valossa, tutkitun tiedon hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä ja ennen kaikkea avoin ja myönteinen suhtautuminen tutkimukseen ja tutkimusnäyttöön.

1.4 Tiivistelmä toimintamallin kuvauksesta

Taulukko 3. Toimintamallin vaikuttavuusketju

Tausta, tavoite ja kohderyhmä	<p>Kohderyhmää ovat erityistä tukea tarvitsevat 6–18-vuotiaat lapset ja nuoret. Toimintamalli vastaa lasten ja nuorten sosiaalisiin ja psykososiaalisiin ongelmiin sekä perheiden tuen tarpeeseen. Icehearts-toiminta on kokonaisvaltaista, pitkäkestoista ja hallinnonalat ylittävää toimintaa. Icehearts-toiminta auttaa lapsia ja nuoria, jotka eivät pystyisi ilman tukea toimimaan omassa elinympäristössään. Icehearts-toiminnan avulla lapsi pystyy käymään koulua, toimimaan ryhmässä, osallistumaan vapaa-ajan harrastuksiin ja kokemaan merkityksellisiä kokemuksia. Icehearts-toiminta tukee palvelurakennetta ohjaamalla lapsia ja nuoria oikea-aikaisesti tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin.</p> <p>Icehearts-toiminnan tavoitteena on ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä, osattomuutta ja ulkopuolisuutta. Tavoitteena on tukea kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä niin, että kohderyhmän lapsista kasvaa täysivaltaisia yhteiskunnan jäseniä. Tavoitteena on tarjota lapsille ja nuorille myönteinen kasvuyhteisö ja kokemus välittävästä aikuisesta – luoda polkuja aikuisuuteen. Tavoitteena on tukea ja vahvistaa perheitä. Icehearts toiminnan tavoitteena on täydentää yhteiskunnan palveluita toimimalla yli hallinnonalojen rajojen ja vertikaalisesti.</p>
Menetelmä ja keinot	<p>Icehearts-toiminnassa puhutaan ”kanssakulkijuudesta”, mikä viittaa pitkäkestoiseen ja kokonaisvaltaiseen sosiaaliseen tukeen. Icehearts-toiminta ylittää lapsen kaikille elämänalueille. Lapsi saa tukea koulussa, harrastuksissa, perheessä, viranomaisverkostoissa ja yksilöllisten tarpeiden mukaan. Icehearts-toimintamalli ei ole erillinen interventio, vaan lapsen ja perheen elämään lomittuvasta kokonaisvaltaisesta tuesta.</p>
Koordinointi	<p>Icehearts-toimintaa johdetaan ja koordinoidaan Suomen Icehearts Ry:n toimesta. Icehearts on niin sanottu matalan hierarkian organisaatio, jossa kentän ja johdon välinen yhteys on läheinen, dialoginen ja kehittävä. Hallinnon ja kasvattajien välissä toimivat tiimimentorit, jotka ovat jatkuvassa yhteydessä sekä hallinnon että kasvattajien kanssa. Johtamismalli on dynaaminen ja selkeä. Icehearts-toiminnassa viestinnän painopiste on kasvattajien työtä tukevassa ja edistävässä viestinnässä. Ulkoisessa viestinnässä pyritään tuomaan esiin kasvattajan työtä ja ennen kaikkea lasten ja nuorten ääntä ja kokemuksia. Suomen Icehearts Ry:ssä ei ole erikseen ulkoisesta viestinnästä vastaava henkilöä.</p>
Etiikka	<p>Toimintamalli on hyvin sensitiivistä ja eettiset lähtökohdat kiinnittyvät yhtä lailla YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen kuin kansalliseen lainsäädäntöön. Toiminta rakentuu tarve- ja lapsilähtöisesti.</p>
Resurssit	<p>Yhden Icehearts-ryhmän vuotuiset kokonaiskustannukset ovat noin 70 000e. Yhdestä Icehearts-ryhmästä vastaa yksi sitoutunut, kokopäivätoiminen vastuukasvattaja, joka on kasvatus- ja sosiaalialan ammattilainen. Kasvattaja saa tukea toiminta-alueen muista kasvattajista, jotka yhdessä muodostavat alueellisen tiimin. Osa-aikainen resurssityö on tarveharkintaista. Hallinnon ja tukipalveluiden tuesta vastaa kattojärjestö Suomen Icehearts ry valtakunnallisesti.</p>

Tulokset	Toimintamallin tuloksista, vaikutuksista ja kustannusvaikuttavuudesta on paljon tutkittua tietoa. Samoin vaikutuksista on paljon kokemustietoa. Tutkimusten mukaan Icehearts-toimintamalli tavoittaa oikean kohderyhmän, tukee koulunkäyntiä, vahvistaa sosiaalisia taitoja ja itsetuntoa, turvaa tasavertaisen oppimisen mahdollisuuden, vahvistaa kodin, koulun ja palveluiden välisiä suhteita ja tuottaa yhteiskunnalle säästöjä. Icehearts-toiminta ehkäisee lasten ja nuorten syrjäytymistä, vähentää osattomuuden ja ulkopuolisuuden kokemusta.
Yhteenveto vaikuttavuudesta	Toimintamalli vastaa kiitettävästi tarpeeseen. Se saavuttaa tavoitteensa ja mallin vaikutuksista on vahvaa tutkimusnäyttöä. Toimintamalli on rakenteeltaan kevyt ja joustava, sen käyttöönotto on helppoa ja kustannukset ovat alhaiset. Toimintamalli vaatii pitkäaikaista sitoutumista. Toimintamallia seurataan mittavasti ja monipuolisesti.

Taulukko 4. Toimintamallin käytäntöön sovellettavuus

Siirrettävyys	Toiminta malli on luotu Suomessa ja suomalaiseseen käyttöön. Toimintaa toteutetaan lasten ja perheiden arjessa tiiviissä yhteistyössä peruspalveluiden ammattilaisten kanssa, jolloin mallin tosielämän soveltuvuutta reflektoidaan jatkuvasti. Toimintamalli ei ole sidottu maantieteelliseen sijaintiin tai esimerkiksi asukastiheyteen. Toimintamalli on joustava, dynaaminen ja juurtuu helposti paikallisiin oloihin. Toimintamalli on helppo ottaa käyttöön. Toiminnasta on mittavasti tutkimusnäyttöä, mikä helpottaa käyttöönottopäätöksen tekoa kunnissa. Toimintaa koskevaa materiaalia ja kirjallisuutta on helposti ja laajasti saatavilla Icehearts Ry:n verkkosivuilla. Suoraa koulutusta toimintaan ei ole saatavilla. Järjestö kouluttaa itse kasvattajia läpi 12 vuotisen kasvattajan polun.
Levinneisyys	Toimintamallin käyttö on alkanut Suomessa vuonna 1996. Vuonna 2023 toimintamalli on käytössä 14 kunnassa: Helsinki, Vantaa, Espoo, Tampere, Lahti, Riihimäki, Ulvila, Hämeenlinna, Pori, Lappeenranta, Joensuu, Turku, Kerava ja Seinäjoki. Niissä on yhteensä 70 ryhmää ja noin 1000 lasta ja nuorta. Vuodesta 2023 mallia sovelletaan myös seuraavissa maissa: Viro, Italia, Espanja, Slovenia ja Tanska.
Osallistuminen	Toimintaan valitut lapset osallistuvat toimintaan arkisin ja välillä viikonloppuisin usean tunnin ajan (8–16). Myöhemminä vuosina osallistuminen ei ole enää päivittäistä, sillä työ muuttuu enemmän yksilötyöksi ja koko ryhmä kohtaa 1–5 kertaa viikossa. Koska työ lomittuu osaksi lasten ja nuorten arkea ja luonnollista elinympäristöä, osallistuvat eri sidosryhmät toimintaan välillä päivittäin (opettajat), välillä viikoittain (vapaa-ajan toiminta) tai tarpeen mukaan (perheet ja sosiaalipalvelut yms.). Hallinnossa ja kehittämisessä työtä tehdään jatkuvasti ja yhteistyö eri asiantuntijatahojen kanssa on viikoittaista.
Jatkuvuus	Icehearts-toiminta on palveluita vahvistavaa, joten se kiinnittyy helposti ja hyvin olemassa oleviin rakenteisiin. Sen implementointi on helppoa, kun sidosryhmät tietävät työn tarkoituksen. Opettajat, sosiaaliset ja muut lasten ja nuorten kanssa työskentelevät kokevat Icehearts-toiminnan helpottavan ja tukevan työtään, joten ”kenttä” on hyvin vastaanottavainen toiminnalle. Toimintaa kehitetään jatkuvasti dialogissa kasvattajien ja tutkimuksen kanssa. Malli on joustava ja sen

	muokkaaminen hyvien käytäntöjen ja tutkimustiedon avulla on suhteellisen helppoa toteuttaa. Mallin hallinnosta vastaavien tahojen dialogia kasvattajien kanssa jatkuvaa ja kehittävä työote on olennainen osa Icehearts-toimintaa.
Yhteenveto käytäntöön sovellettavuudesta	Toiminnan käytännön soveltuvuus on erinomainen, mikä käy ilmi tutkimuksista, kyselyistä ja selvityksistä. Hallinonalat ylittävä ja palvelujärjestelmää täydentävä Icehearts-toiminta sopeutuu vaivatta paikallisiin oloihin ja käytäntöihin sekä aikaansaa tutkitusti toivottuja vaikutuksia.

Taulukko 5. Toimintamallin näyttö

Tutkimustietoon perustuva näyttö	Icehearts-mallin keskeiset elementit, pitkäkestoisuus, kasvattajan pysyvyys ja toiminnan päivittäisyys, ovat kansainvälisen tutkimusnäytön perusteella vaikuttavia tapoja tukea kohderyhmän lapsia ja nuoria. Toimintamallista on tehty paljon tutkimusta vuosina 2016–2023 ja kaksi THL:n 13 vuotista seurantatutkimusta tuottaa siitä jatkuvasti lisää tietoa. Mallista on tekeillä 2 väitöskirjaa ja muita tutkimuksia. Toiminnasta on tehty yli 50 opinnäytetyötä. Kustannusvaikutuksista on tehty tutkimuspohjainen laskelma. Kumuloitua tutkimustietoa tuottaa näyttöä vaikutuksista ja vaikuttavuudesta.
Asiantuntijatietoon perustuva näyttö	Toiminnan paikallisia vaikutuksia käsitellään muun muassa kuntien ohjausryhmissä. Kunnat myös arvioivat Icehearts-toimintaa ennen toiminnan käynnistämistä. Vuosituhannen alussa teetetyt asiantuntija-arvioinnin mukaan malli on linjassa kokemustiedon ja tutkimuksen kanssa.
Kokemustietoon perustuva näyttö	Icehearts-mallin vaikutuksista on kertynyt mittavasti kokemustietoa. Tietoa on dokumentoitu eri tavoin vuodesta 2004 lähtien. Suomen Icehearts Ry kerää kokemustietoa systemaattisin menetelmin, mikä mahdollistaa kokemustiedon hyödyntämisen mallin kehittämisessä.
Yhteenveto näytön asteesta	Toimintamallista on paljon tutkittua tietoa. Näyttöä kerätään systemaattisesti ja usein erilaisin menetelmin. Seurantatutkimukset tuottavat jatkuvasti uutta tietoa mallista. Myös mallin kustannusvaikuttavuutta on tutkittu. Mallin vaikutuksista on olemassa runsaasti eri tasoista tietoa ja arvioita. Mallia kehitetään jatkuvasti näyttöön perustuen.

1.5 Toimintamallin lähteet

Toimintamallin Internet-sivut ja sosiaalinen media

Kansallinen verkkosivu: www.icehearts.fi

Facebook: <https://www.facebook.com/iceheartsry/>

Twitter: <https://twitter.com/iceheartsry>

Instagram: <https://www.instagram.com/iceheartsry/?hl=fi>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/suomen-icehearts-ry/>

Toimintamallia koskeva lainsäädäntö

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325

Nuorisolaki 21.12.2016/1285

Liikuntalaki 10.4.2015/390

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417

Oppivelvollisuuslaki 30.12.2020/1214

Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301

Toimintamallia koskevat poliittiset suositukset ja ohjeistukset

Icehearts (2021). Euroopan komissio nimesi Iceheartsin terveyden edistämisen hyväksi käytännöksi. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://www.icehearts.fi/euroopan-komissio-nimesi-iceheartsin-terveyden-edistamisen-hyvaksi-kaytannoksi/>

Sisäministeriö (2023). Valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden selonteko. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://intermin.fi/ministerio/sisaisen-turvallisuuden-selonteko>

Sosiaali- ja terveysministeriö (2023). Lapsistrategia. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://stm.fi/lapsistrategia>

Valtioneuvosto (2019). Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma 2020–2023 hyväksytty. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://valtioneuvosto.fi/-//1410845/valtakunnallinen-nuorisotyon-ja-politiikan-ohjelma-2020-2023-hyvaksytty>

Vertaisarvioitua julkaisua toimintamallista

Appelqvist-Schmidlechner, K., Wessmann, J. & Kekkonen, M. (2017). Icehearts: Sport-based early support program for children at risk. EPA 2017. 25th European Congress of Psychiatry, 1–4.4.2017, Firenze.

Appelqvist-Schmidlechner, K., Haavanlammi, M. & Kekkonen, M. (2021). Benefits and underlying mechanisms of organized sport participation on mental health among socially vulnerable boys: A qualitative study on parents' perspective in the sport-based Icehearts programme. *Sport in Society* 26(2), 245-262. <https://doi.org/10.1080/17430437.2021.1996348>

Appelqvist-Schmidlechner, K., Wessmann, J. & Kekkonen, M. (2020). Sport-based early support program for children at risk. *European Psychiatry* 41, S179. <https://doi.org/10.1016/j.eurpsy.2017.01.2084>

Haavanlammi M. ym. (2020). Sports participation for mental health promotion among socially vulnerable youth: a study protocol. *European Journal of Public Health* 30(5). <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckaa166.1040>

Kekkonen, M., Appelqvist-Schmidlechner, K. & Sarparanta, T. (2018). Icehearts koulun kumppanina. Teoksessa Mika Gissler, Marjatta Kekkonen & Päivi Känkänen (toim.), *Nuoret palveluiden pauloissa: Nuorten elinolot vuosikirja 2018* (s. 179–192) Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.

Kekkonen, M., Appelqvist-Schmidlechner, K., Haavanlammi, M. & Känkänen, P. (2022). Icehearts-toiminta vanhempien sosiaalisena tukena – ”Se pieni kysymys, että mitä sulle kuuluu, miten sä jaksat”. *Janus – Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön tutkimuksen aikakauslehti* 30(2), 157–173. <https://doi.org/10.30668/janus.100431>

Smolej, M. (2017b). Vapaaehtoistyöstä palvelutuotantoon – kasvava ammatillisuuden vaatimus kolmannen sektorin lastensuojelujärjestö Suomen Icehearts ry:ssä. *Janus* 25(1), 4–20. <https://journal.fi/janus/article/view/57389>

Wessman, J., Känkänen, P. & Silonsaari, J. (2018). Icehearts – sosiaalisesti tiedostava urheilutoiminta haastaa maskuliinisuuden ideaalin. Teoksessa Antti Kivijärvi, Tuija Huuki & Harry Lunabba (toim.), *Poikatutkimus* (s.197-220) Vastapaino.

Julkaisua toimintamallista

Appelqvist-Schmidlechner, K. & Kekkonen, M. (8.1.2016). Icehearts – tukea pojille kutsuntoihin [blogikirjoitus]. *THL-blogi* <https://www.icehearts.fi/thl-8-1-2016-952-icehearts-tukea-pojille-esikoulusta-kutsuntoihin/>

Appelqvist-Schmidlechner, K., Wessmann, J. & Kekkonen, M. (2016). Icehearts: Sport-based early support program for children at risk – baseline results of a longitudinal study. The Annual Conference of Youth Studies 2016: Global Responsibility in Youth Research 7.–8.11.2016, Helsinki.

Appelqvist-Schmidlechner, K., Wessmann, J. & Kekkonen, M. (2016). Icehearts: Sport-based early support program for children at risk – Study protocol of a longitudinal study. VII Conference on Childhood Studies, 6.–8.6.2016, Turku.

Appelqvist-Schmidlechner, K., Kekkonen, M., Wessman, J. & Sarparanta, T. (2017.) Jääsydämet. Icehearts-toiminnassa aloittavien lasten psykososiaalinen hyvinvointi ja arviot toiminnan vaikuttavuudesta yhden vuoden seurannassa. Raportti 6/2017. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-892-0>

Appelqvist-Schmidlechner, K. & Kekkonen, M. (2020a). Icehearts on enemmän kuin urheilujoukkue: Tuloksia THL:n pitkittäistutkimuksesta. Tutkimuksesta tiiviisti 3/2020. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-465-3>

Appelqvist-Schmidlechner, K. & Kekkonen, M. (2020b). Muutokset Icehearts-lasten käyttäytymisessä ja tunne-elämässä: Tuloksia Icehearts -pitkittäistutkimuksesta. Tutkimuksesta tiiviisti 6/2020. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-497-4>

Jokinen, P. (2008). Jääsydän-lapset pysyvät kaidalla tiellä: urheilulla syrjäytymistä torjumaan. *Socius* 14(3), 18–23.

Kekkonen, M., Appelqvist-Schmidlechner, K. & Wessman, J. (2016). Icehearts – joukkueurheilun keinoin tukea lapsuus- ja nuoruusvuosiin. *Tessa* 4/2016, 14.

Kekkonen M. ym. (2020). Icehearts perheiden sosiaalisena tukena [webinaari]. Perhetutkimuksen päivät 19.–20.11.2020. Jyväskylän yliopisto.

Känkänen, P. (2016). Icehearts valmentaa elämään. *Haaste* 3/2016, 2–3.

Känkänen, P., Wessman, J., Kekkonen, M. & Appelqvist-Schmidlechner, K. (2016). Icehearts valmentaa elämään: Joukkueurheiluun perustuva toimintamalli tarjoaa lapselle kokonaisvaltaista tukea. *Haaste* 3/2016, 12–13.

Maksimainen, K. (2004). Urheiluseura Iceheartsin kasvatustilassa sääntöjä on vähän, mutta niistä ei tingitä. *Nuorisotyö* 58(8), 8–13.

Mykkänen, R. (2008). Vapaus ja ilo. *Pelastakaa lapset* 3/2008, 10–15.

Salasuo, M. (2022). Katsaus Icehearts-tutkimukseen. Haettu 1.3.2023 osoitteesta <https://www.icehearts.fi/tyomme-tuloksia/katsaus-tutkimukseen/>

Smolej, M. (2017a). *Icehearts: Käsikirja*. Suomen Icehearts Ry.

Turkka, I. (2004). Icehearts – Jääsydämet-toimintamalli osallisuuden lisäämiseksi. Teoksessa Outi Linnossuo (toim.) Sosiaalisen nuorisotyön toimintamalleja (s.70–82) Turun ammattikorkeakoulu.

Turkka, I. & Turkka, V. (2008). *Icehearts – joukkue kasvun tukena*. PS-kustannus.

Turkka, V. (2009). Icehearts-toimintamalli. *Nuorisotutkimus* 2/2009, 59–62.

Vartiamäki, T. & Niemelä, M. (2010). *Icehearts – koulun kyljessä*. Suomen Icehearts Ry.

Wickström, M. (2014). *Lapsia liukkaalla jäällä – kasvattajaseura Iceheartsin tarina*. Aurinko Kustannus.

Kerätyt aineistot toimintamallista

Hilli, P. (2017). Icehearts-joukkueen investointilaskelma. Suomen Icehearts Ry. (Julkaisematon)

Smolej, M. (2017b). Vapaaehtoistyöstä palvelutuotantoon – kasvava ammatillisuuden vaatimus kolmannen sektorin lastensuojelujärjestö Suomen Icehearts ry:ssä. *Janus* 25(1), 4–20. <https://journal.fi/janus/article/view/57389>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2022). Pitkittäistutkimus ehkäisevän toiminnan kustannusvaikuttavuudesta (Lapset SIB). Haettu 11.10.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/pitkittaistutkimus-ehkaisevan-toiminnan-kustannus-vaikuttavuudesta-lapset-sib->

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2023). Icehearts-pitkittäistutkimus: Julkaisut. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/icehearts-pitkittaistutkimus/julkaisut>

Mikko Salasuo (2022–2023, in progress) keräsi kasvattajien haastatteluaineiston, Kai Tarvainen (2023, in progress) keräsi yhteistyössä THL:n tutkijoiden kanssa lasten haastatteluaineiston.

Osana Icehearts-Europe-hanketta THL kerää vuoden 2023 aikana tietoa toiminnan soveltamisen mahdollisuuksista kumppanimaihin. THL:n tutkijat listaavat Icehearts-toiminnan peruselementtejä ja kumppanijärjestöt kuvaavat vastauksissa niiden toimintaedellytyksistä omassa maassaan.

Opinnäytetyöt toimintamallista

Toiminnasta on tehty yli 50 opinnäytetyötä, listaus saatavilla [Iceheartsin kotisivuilla](#). Mallista on tekeillä osana THL:n seurantatutkimusta kaksi väitöskirjaa, joista yksi koskee Icehearts-koulutyötä ja toinen henkistä hyvinvointia.

Toimintamallin kuvauksessa viitattu seuraaviin opinnäytetöihin:

Flink, M. & Larsen, M. (2017). Vanhemmat ja perheet Icehearts-toiminnassa [opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2017112718289>

Haukkovaara, L. (2013). Entäs tytöt? Projektisuunnitelma Icehearts-toimintamallin soveltamisesta tytöille [opinnäytetyö, Metropolia ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201304224752>

Hyvärinen, A. (2019). Icehearts koko perheen tukena [opinnäytetyö, Satakunnan ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201901311803>

Kärki, P. & Kärki, K. (2015). Icehearts-toiminta koulun tukena [opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201505259952>

Linnossuo, O. (2004). Sosiaalisen nuorisotyön toimintamalleja [opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu].

Luoma, J. (2014). 12 vuotta Iceheartsissa: Kasvattajan näkökulma pitkäkestoiseen sitoutumiseen [opinnäytetyö, Laurea ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201404305493>

Mattila, M. T. (2014). The Boys of the Icehearts and the Hood: A perspective on the everyday realities of growing up in a disadvantaged neighborhood in Finland [opinnäytetyö, Diakonia ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2014112416530>

Mustonen, A. & Breccia, J. (2013) Coach as a Catalyst: Icehearts ideology in everyday activities [opinnäytetyö, Diakonia ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2013112518133>

Pölkki, K. (2011). Icehearts sosiaalisen vahvistamisen toimintamuotona [opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2011112215075>

Salmelainen, M. (2015). Icehearts osana esikouluarkea Oulussa [opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2015091614673>

Sauranen, S. (2017). Kun perhe voi hyvin, myös lapsi voi hyvin [opinnäytetyö, Diakonia ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201704275627>

Sillman, H. & Strömdahl, S. (2011). Icehearts yhteistyössä sosiaalitoimen ja koulun kanssa – ei neuvota vaan kysytään [opinnäytetyö, Metropolia]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201105066445>

Takkinen, S. & Hiilinen, I. (2014). Icehearts-joukkueen kokoamisprosessi. Ammattilaisten näkemyksiä kokoamisprosessin toteutuksesta [opinnäytetyö, Diakonia ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2014112416437>

Varsamäki, S. (2015). Ekaluokkalaisten kokemuksia osallisuudesta Icehearts-joukkue toiminnassa [opinnäytetyö, Diakonia ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2015092314841>

Sarimaa, M. (2017). ”Aikuisen tuki on usein ihan konkreettista läsnäoloa”: Icehearts-tyttötyö sosiaalisen pääoman vahvistajana [pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto]. Trepo. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:uta-201705191655>

Silonsaari, J. (2016). Rakkaudesta lajiin ja paskaan läppään: Icehearts-urheilujoukkue ja poikien sosiaalinen pääoma [pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto]. JYX-julkaisuarkisto. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-201605302769>

Patentit ja keksinnöt toimintamallista

Icehearts-malli ja logo on suojattu tavaramerkki.

Tieto- ja viestintätekniset ratkaisut toimintamallista

Toimintamallin seuranta varten on koodattu oma [jääsydän.fi](http://jaasydan.fi) verkkopohjainen sovellus, jonka kautta kerätään tietoa toiminnan vaikuttavuudesta, kasvattajien työajan koostumuksesta sekä kysytään toiminnassa mukana olevien lasten ja nuorten palautetta.

Kerättyä tietoa analysoidaan ja kootaan esitettävään muotoon hyödyntäen Power bi ohjelmistoa. www.icehearts.fi verkkosivut on tehty sekä henkilöstöä että sidosryhmiä ajatellen. Verkkosivut on tehty sisältämään ajankohtaista informaatiota toiminnasta, sen eri toimintaelementeistä,

seurannasta ja tutkimuksesta. Verkkosivuilla on myös kohdennetut alisivut perheille, ammattilaisille ja päättäjille.

Jääsydän, aineiston keruu ja analyysityökalu luotiin Power BI pohjaan vuonna 2018.

Audiovisuaalinen materiaali toimintamallista

Suomen Icehearts ry:llä on oma [YouTube-kanava](#), jonne tallennetaan toiminnan kannalta keskeinen videosisältö. YouTube-kanavalle on koottu videot Icehearts 25-v. Juhlwebinaarista vuodelta 2021. Videopätkissä tarkastellaan Icehearts-toimintaa Icehearts-nuoren, -vanhemman ja -kasvattajan sekä tutkimuksen ja sidosryhmien (koulu+lastensuojelu) näkökulmista.

Arvo (26.11.2019). Icehearts Vaikuttavuusvideo [video]. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=r6HWIOFqNhU>

Icehearts (4.6.2021). Icehearts minuutissa [video]. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=DT07h-qKahs>

Koulutusmateriaalit toimintamallista

Icehearts.fi ja Skhole.fi (suljettu oppimisympäristö).

Smolej, M. (2017a). *Icehearts: Käsikirja*. Suomen Icehearts Ry.

Vuoden 2023 aikana tanskalainen ISCA-järjestö tekee EU:n rahoittaman koulutuspaketin Icehearts-toiminnasta. Koulutusmateriaali tulee aluksi digitaaliseen oppimisympäristöön ja myöhemmin avoimesti saaville.

Toimintamallin kuvauksessa käytetyt lähteet

Antonovsky, A. (1996). *Health, stress, and coping*. Jossey-Bass Inc.

Lakind, D., Eddy, M. & Zell, A. (2014). Mentoring youth at high risk: The perspectives of professional mentors. *Child & Youth Care Forum* 43(6), 705–727. <https://doi.org/10.1007/s10566-014-9261-2>

LapsetSIB (2023). Lasten ja nuorten hyvinvointiin on korvaamattoman arvokasta sijoittaa. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://www.lapsetsib.fi/fim/Home>

Lastensuojelun Keskusliitto (2023). Lapsen oikeudet. Lapsen oikeuksien sopimus. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://www.lapsenoikeudet.fi/lapsen-oikeuksien-sopimus/>

Eddy, M. & Schumer, J. (2016). Mentoring for youth and young adults during reentry from confinement: National mentoring resource center population survey. Haettu 1.3.2023 osoitteesta <https://nationalmentoringresourcecenter.org/resource/mentoring-for-youth-and-young-adults-during-reentry-from-confinement/>

Eddy, M., Martinez, C., Grossman, J., Cearley, J., Herrera, D., Wheeler, A., Renpel, J., Foney, D., Gau, J., Burraston, B., Harachi, T., Haggerty, K. & Seeley, J. (2017). A randomized controlled trial of a long-term professional mentoring program for children at risk: Outcomes across the first 5 years. *Prevention Science* 18(8), 899–910. <https://doi.org/10.1007/s11121-017-0795-z>

Hilli, P., Ståhl, T., Merikukka, M. & Ristikari, T. (2017). Syrjäytymisen hinta – case investoinnin kannattavuuslaskemasta. *Yhteiskuntapolitiikka* 82(6), 663–675. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2017121455844>

ISCA (2023). Hello, we are #MOVINGPEOPLE. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://www.isca.org/>

Koskinen-Ollonqvist, P., Aalto-Kallio, M., Mikkonen, N., Nykyri, P., Parviainen, H., Saikkonen, P. & Tamminiemi, K. (2007). *Rajoilla ja ytimessä: Terveiden edistämisen näyttötyö*. Terveiden edistämisen keskus.

Paananen, R., Ristikari, T., Merikukka, M., Rämö, A. & Gissler, M. (2012). Lasten ja nuorten hyvinvointi: Kansallinen syntymäkohortti 1987-tutkimusaineiston valossa. Raportti 52/2012. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-696-0>

Sosiaali- ja terveysministeriö (2023). Lapsistrategia: Lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://lapsistrategia.fi/>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (2021). Ravitsemussuositukset. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/elintavat-ja-ravitsemus/ravitsemus/ravitsemussuositukset>

Turun yliopisto (2023). Ihmeelliset vuodet. Haettu 10.10.2023 osoitteesta <https://sites.utu.fi/ihmeellisetvuodet/>

Vasankari, T., Kolu, P., Kari, J., Pehkonen, J., Havas, E., Tammelin, T., Jalava, J., Koski, H., Pihlainen, K., Kyröläinen, H., Santtila, M., Sievänen, H., Raitanen, J. & Tokola, Kari (2018). Liikkumattomuuden lasku kasvaa – vähäisen fyysisen aktiivisuuden ja heikon fyysisen kunnon yhteiskunnalliset kustannukset. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 31/2018. Valtioneuvoston kanslia. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-535-8>

Valtioneuvosto (2021). Kansallinen lapsistrategia: Komiteamietintö. Valtioneuvoston julkaisu 2021:8. Valtioneuvosto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-777-5>

2 ICEHEARTS-TOIMINTAMALLIN VERTAISARVIOINTI

Arvio toimintamallin vaikuttavuudesta

I Toimintamallin vaikuttavuusketju	Arvio	Pisteet (1-5)
Tavoite	<p>Toimimallin päätavoite on lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja toissijainen tavoite edistää heidän hyvinvointia ja osallisuutta. Toimintamallin tavoitteet ovat realistisia ja selkeästi rajattuna sekä ne ovat seurattavissa ja mitattavissa. Toimintamalli pohjautuu terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ns. ”kolmannen tien” lähestymistapaan, jossa vahvistetaan henkilöiden omia voimavaroja esim. omatoimisuutta, sosiaalinen pääomaa, voimaantumista ja tunneälyä. Toimintamalli on ollut käytössä jo yli 25 vuotta, jonka aikana on kertynyt paljon näyttöä, mikä tukee tavoitteiden realistisuutta ja uskottavuutta. Toimintamalli on innovatiivinen esitettyjen kohderyhmien (lasten ja perheiden) ja kumppaneiden esim. opettajat, lastensuojelun sosiaalityöntekijät osalta.</p>	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Historia	<p>Toimintamallin taustaa on kuvattu laajasti ja sitä on myös dokumentoitu pitkän toimintahistorian aikana. Toimintamallissa lisäarvoa tuottaa valmentajien pitkäaikainen sitoutuminen ja jatkuvuus lasten sekä perheiden elämässä. Tällä hetkellä on hyvin vähän vaihtoehtoisia toimintamalleja, jotka nimenomaan sitoutuvat pitkäaikaiseen toimintaan.</p>	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Tarve	<p>Toimintamalli vastaa erityistä tukea tarvitsevan yksilön ja kohderyhmän sekä yhteiskunnan tarpeisiin useasta näkökulmasta. Toimintamalli tuo pitkäaikaisen tuen heikoimmassa asemassa oleville lapsille ja perheille. Toimintamalli turvaa lapsen elämää turvallisen aikuisen, joka sitoutuu yhteiseen lapsuuden ja nuoruuden rakentamiseen lapsen ja perheen kanssa. Lisäksi valmentajat tulevat kumppaniksi monialaiseen ja moniammatilliseen verkostoon.</p>	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko

<p>Tarve HYTE-näkökulmasta</p>	<p>Toimintamalli määrittyy erinomaisesta kaikkiin HYTE – näkökulmiin. Erityisesti liikunnan kautta vahvistetaan yhdenvertaisuutta ja ehkäistään eriarvoisuutta, syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Osallisuuden edistäminen voimaannuttaa, vahvistaa ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhteisöllisyyttä. Toimintamalli huomioi YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen ja kansallisen lainsäädännön liittyen yhdenvertaisuuteen.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Kohderyhmä</p>	<p>Kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret sekä heidän vanhempansa. Toiminta sovitetaan ryhmän jäsenten tarpeisiin ja se pohjautuu lapsilähtöisyyteen.</p>	<p>☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Vaiheet ja menetelmät</p>	<p>Vaiheet kiinnittyvät johdonmukaisesti lapsen koulutien vaiheisiin ja heidät kohtaaviin instituutioihin. Pitkäkestoinen ja kokonaisvaltainen ”kanssakulkijuus” tuo tukea useille elämänalueille yksilöllisten tarpeiden mukaan. Toimintamalli on ollut toiminnassa yli 25 vuotta, joten näiden vuosien aikana on ollut monimuotoista arviointia ja seurantaan niin toiminnan itsearviointia kuin ulkopuolista arviointia. Toimintaan ei sisälly varsinaista juurruttamista; ennemmin tukitoiminnan aikana sen vaikutuksia pyritään juurruttamaan kohderyhmään ja osittain heitä ympäröiviin toimijoihin.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Arviointi ja seuranta</p>	<p>Toiminnan seuranta ja arviointi on monipuolista. Pitkäaikaista seuranta tehdään ulkopuolisena tutkimustyönä parhaillaan ensimmäistä kertaa.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Johtaminen</p>	<p>Johtaminen ja hallinto yhdistävät hyvin eri toimijat kansallisella ja paikallisella tasolla. Toimijat tukevat toteuttamista, esimerkiksi tukitiimi tukee kasvattajia työssään. Hallinnon rakennetta kuvataan matalaksi. Vastuut on selkeästi kuvattu.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>

<p>Viestintä</p>	<p>Sisäinen viestintä tukee toimintamallin toteuttamista. Viestinnän resurssit ovat myös rajalliset, joten painopiste halutaan olevan sisäisessä viestinnässä. Tarvittaessa viestinnän tukea voidaan myös ostaa. Resursseja on käytetty vain vähäisesti ulkoiseen viestintään ja toimintamallin levittämiseen. Vuonna 2023 käyttöön otettavan oppimisympäristän uskotaan vahvistavan paitsi sisäistä mutta myös ulkoista viestintää.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Etiikka</p>	<p>Toimintamalli perustaa lapsen oikeuksien sopimuksen periaatteisiin, joita kaikessa toiminnassa noudatetaan. Periaatteet näkyvät kaikessa toimintamallin kuvauksissa ja arvioinneissa. Toimintamalli toteuttaa myös kansallista lapsistrategian toimeenpanoa esimerkiksi vahvistamalla lapsiystävällisen yhteiskunnan tavoitteita. Kansainväliselle toiminnalle antaa hyvän pohjan yhteiset periaatteet, jotka nousevat Lapsen oikeuksien sopimuksesta.</p>	<p>☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Asiantuntijat ja sidosryhmät</p>	<p>Toiminnan sisällä asiantuntijat ja sidosryhmät on valittu erittäin huolellisesti ja hyvin perustellen. Ulkopuolisilla asiantuntijoilla ja sidosryhmillä on myös tärkeitä rooleja toiminnan eri vaiheissa. Ulkopuoliset asiantuntijat ovat arvioineet Iceheartsin toimijoiden roolia, toimintatapoja ja vaikutuksia. Toimintamallin toteutukseen osallistuu hyvin laaja joukko ulkopuolisia asiantuntijoita, joiden rooli on merkittävä mutta siitä on hyvin niukasti tietoa. Sidosryhmistä kunnat on nostettu esiin mm. toiminnan rahoituksen näkökulmasta. Kuvauksessa kuntien lyhytkestoinen päätöksenteko toiminnan taloudellisesta tukemisesta nähdään riskinä.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Resurssit, budjetti, rahoittajat ja sidonnaisuudet</p>	<p>Tätä kokonaisuutta oli vaikeampi arvioida laaja-alaisesti, koska tiedot olivat hyvin yleisellä tasolla ja myös ”riipeltuna” useisiin osiin toimintamallin kuvausta. Resurssit ja budjetti on esitetty pääpiirteittäin. Kasvattajan henkilöstökulut ja osa toiminta- ja hallintokuluista katetaan kunnan rahoitussopimuksesta, kaikki muut kulut avustuksista ja lahjoituksista. Sidonnaisuus avustuksiin ja lahjoituksiin on suuri. Vapaaehtoistyön osuutta ei ole. Hallinnon ja tutkimuksen palveluita mahdollisesti ostetaan myös muualta.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>

<p>Lyhyen aikavälin vaikutukset</p>	<p>Useiden arviointien perusteella vaikutukset lapsiin ja nuoriin tavoitteiden suunnassa ovat merkittäviä. Koko toimintamallin vaikutuksia on dokumentoitu vähän. Vaikuttavuutta tuovat etenkin työn ja tuen kokonaisvaltaisuus, pitkäkestoisuus ja kasvattajan pysyvyys sekä joustavuus kohderyhmän arjen tarpeiden mukaisesti. Toiminta nojaa pitkälti pysyviin kasvattajiin, ja kehityskohteeksi on tunnistettu heidän ammatillisen pääomansa vahvistaminen sekä hyvien käytäntöjen tunnistaminen ja jakaminen.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Pitkän aikavälin vaikuttavuus</p>	<p>Pitkän aikavälin vaikuttavuudesta kohderyhmään ei ole vielä tutkimustietoa. Kokemustiedon perusteella toiminnalla on osallistumisen jälkeiseen aikaan ulottuvia, tavoitteiden suuntaisia vaikutuksia. Toiminnan on todettu kehittävän yksilöllä sellaisia ominaisuuksia (esim. sosiaalinen toimintakyky), jotka edesauttavat hyvinvointia ja toimintakykyä toiminnan päättymisen jälkeen.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Kustannusvaikuttavuus</p>	<p>Kustannusvaikuttavuus on yhden tehdyn laskelman perusteella merkittävä. Lisäksi Lapset Sib hankkeessa on seurattu kustannusvaikuttavuutta yhdessä kaupungissa. Toimintamallilla tavoitetaan palvelujen painopisteen siirtymistä ehkäisevään työhön, joka mahdollistaa taloudelliset säästöt. Icehearts toiminta todettu taloudellisesti vaikuuttavaksi esim. toiminta säästää 12 vuoden aikana vähintään 2,8 miljoonaa euroa yhteiskunnan varoja.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Johdonmukaisuus</p>	<p>Toimintamallin osat ovat linjassa keskenään. Se vastaa tarpeeseen ja saavuttaa näytön perusteella hyvin lyhyen aikavälin tavoitteensa. Toimintamallin on hyvin dokumentoitu ja perustuu luotettavaan tutkimustietoon ja/tai asiantuntijatietoon sekä kohderyhmien kokemustietoon.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Kokonaisarvio osa-alueen I vahvuuksista ja heikkouksista</p>	<p>Vahvuuksia: -Toimintamalli on pitkäaikainen ja juurtunut paikalliseen toimintaan sekä kohderyhmän tarpeisiin sopeutuva. -Toimintamallia kehitetään kokoajan saadun seuranta ja arviointitiedon perusteella. -Toimintamallin selkys esim. aloitus, työskentelyn eteneminen ja toiminnan päätös. -Toimintamallin arvopohja ja eettisyys joka välittyy kaikessa toteutuksessa.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>

	<p>Heikkouksia:</p> <ul style="list-style-type: none">-Riskien kattavampi kuvaus olisi tarpeen-Toimintamalli nojaa kasvattajien pysyvyyteen ja ammattitaitoon, ja ammatilliseen pääomaan liittyvä kehittämistarve kyllä tunnistettu.-Resurssit tulisi kuvata kattavammin, jotta muodostuisi kokonaiskuva toimintamallin vaatista resursseista ja kuinka näihin vaatimuksiin vastataan.-Nykyistä enemmän tulisi panostaa ulkoiseen viestintään, joka tukisi toimintamallin levittämistä näkökulmasta.	
--	---	--

Arvio toimintamallin käytäntöön sovellettavuudesta

II Toimintamallin käytäntöön sovellettavuus	Arvio	Pisteet (1-5)
Sovellettavuus Suomeen	Toimintamalli on kehitetty suomalaisten kaupunkien ja niiden palvelujärjestelmän olosuhteisiin ja siitä on paljon tietoa Suomesta, joten sovellettavuus on erinomainen.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Sovellettavuus eri kohderyhmiin	Toimintamallilla on melko laaja kohderyhmä. Sen todetaan soveltuvan lapsiin, joilla on erilaisia sosiaalisia haasteita tai ongelmia, lukuunottamatta erittäin voimakkaasti oirehtivia lapsia. Toimintamalli soveltuu parhaalla mahdollisella tavalla erityistä tukea tarvitseville lapsille ja heidän perheilleen.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Sovellettuvyys nykyisiin HYTE-rakenteisiin	Toimintamalli on kehitetty toimimaan suomalaisten julkisten palveluiden – perusopetus, sosiaalihuolto/lastensuojelu, vapaa-aika – lomassa, erilaisissa toimintaympäristöissä. Se täydentää myös kolmannen sektorin liikuntaseuratoimintaa tarjoamalla kohderyhmälle sovellettua joukkueurheilulajin harrastetoimintaa. Toisaalta toiminnan pitkäaikaiseen taloudelliseen tukemiseen nykyiset kuntien ja hyvinvointialueiden talousrakenteet eivät ole parhaat mahdolliset.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Materiaalin saatavuus	Koulutusmateriaalia toimintamallin levittämiseksi on jonkin verran avoimesti saatavilla kirjoina ja muina julkaisuina. Järjestön kasvattajien saataville täydennetään materiaalia uudessa digitaalisessa oppimisympäristössä, jossa kiinnitetään huomiota myös vuorovaikutukseen ja hiljaisen tiedon välittymiseen. Toimintamallilla on käytössä käsikirja.	☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Koulutus	Icehearts-kasvattaja työhön ei ole koulutusta vaan työ rakentuu aina kasvattajan osaamisen mukaan. Kaikki Icehearts-kasvattajat osallistuvat kahdesti vuodessa Kasvattajapäiville ja henkilöstöinfoihin neljä kertaa vuodessa. Nämä sisäiset koulutukset ovat tärkeitä ammatillisen kehittämisen ja osaamisen vahvistamiseksi.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko

<p>Levinneisyys ja vaihe</p> <p>a) Suomessa</p>	<p>Toimintamalli on ollut käytössä jo yli 25 vuotta. Tällä hetkellä Icehearts ryhmiä on 70 ja kaikkiaan toimintaa on 14 kaupungissa. Toiminnassa mukana olevien lasten määrä on noussut 2020-luvulla yli tuhanteen. Toiminta on laajentunut mittavasti viime vuosien aikana.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>b) Euroopassa</p>	<p>Vuonna 2023 käynnistyi Icehearts-Europe-hanke, jossa Icehearts-toimintaa implementoidaan kaikkiaan 19 EU-maassa ja mukana on myös kaksi yliopistoa, jotka osallistuvat toiminnan arvioimiseen, kehittämiseen ja seurantaan.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko ☐ ei koske ko. toimintamallia</p>
<p>c) Euroopan ulkopuolella</p>	<p>Toimintaa ei ole Euroopan ulkopuolella.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko ☒ ei koske ko. toimintamallia</p>
<p>Kohderyhmän, asiantuntijoiden ja sidosryhmien osallistuminen</p>	<p>Toiminnan sisällä asiantuntijat ja sidosryhmät on valittu erittäin huolellisesti ja hyvin perustellen. Ulkopuolisilla asiantuntijoilla ja sidosryhmillä on myös tärkeitä rooleja toiminnan eri vaiheissa, myös toiminnan arvioinnissa.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Implementointi</p>	<p>Toimintamalli on pitkäaikainen ja sitä on juurrutettu paikalliseen toimintaan. Nykyistä enemmän tulisi panostaa ulkoiseen viestintään, joka tukisi toimintamallin levittämistä.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Riskit</p>	<p>Riskien kattavampi kuvaus olisi tarpeen, jotta niihin pystyttäisiin paremmin varautumaan.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☒ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>

<p>Kestävyysstrategia</p>	<p>Käytäntöön soveltuvuutta lisää toimintamallin joustavuus ja sopeutuminen paikallisiin olosuhteisiin osaksi poikkihallinnollista ehkäisevää lastensuojelutyötä.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Jatkokehittäminen</p>	<p>-Toimintamalli nojaa kasvattajien pysyvyyteen ja ammattitaitoon, ja ammatilliseen pääomaan liittyvä kehittämistarve kyllä tunnistettu. -Resurssit tulisi kuvata kattavammin, jotta muodostuisi kokonaiskuva toimintamallin vaatista resursseista ja kuinka näihin vaatimuksiin vastataan. -Nykyistä enemmän tulisi panostaa ulkoiseen viestintään, joka tukisi toimintamallin levittämistä näkökulmasta. -Myös muiden kuin ”ihmeellisen vuodet” näyttöön perustuvien menetelmien hyödyntäminen toiminmallin työmenetelminä</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Kokonaisarvio osa-alueen II vahvuuksista ja heikkouksista</p>	<p>Vahvuudet: -Toimintamallin tarve, toimivuus ja hyödyllisyys on kuvattu kattavasti. -Toimintamalli vaikuttaa olemassa olevan tiedon perusteella tärkeän HYTE-kohderyhmän hyvinvointia lisäävästi ja palvelujärjestelmää tukien. -Keskeistä on pysyvä tuki läpi lapsuuden ja nuoruuden vaiheiden. -Tutkimustietoa vaikutuksista kerrytetään jatkuvasti. Kehittäminen ja soveltaminen on jatkuvaa, ja havaintojen dokumentointiin ja levittämiseen kiinnitetään huomiota.</p> <p>Heikkoudet tai kehittämiskohteet: -Kasvattajien oppimisympäristön kehittäminen, millä voidaan edistää ammatillisen pääoman kertymistä. -Selkeiden koulutusvaatimusten puuttuminen -Toimintamallin juurruttamisen tukemiseen ei olla merkittävästi satsattu, mutta siihen on viime aikoina panostettu uusien resurssein. -Rahoitukseen sisältyy jonkin verran vuosittaista epävarmuutta, vaikka toimintaryhmät suunnitellaan 12-vuotisiksi. -Kasvattajien pysyvyys ja ammatillinen pääoma sekä poikkihallinnollinen yhteistyö on keskeistä, joten näihin voisi jatkossa suunnata enemmän kehittämistoimia.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>

Arvio toimintamallin näytöstä

III Toimintamallin näyttö	Arvio	Pisteet (1-5)
Tutkimusnäytön määrä a) Kansallisesti	Toimintamallista on kerätty laaja-alaisesti tietoa yli 25 vuotta. Toimintamallista on julkaistu tutkimuksia, artikkeleita ja toimitettua kirjallisuutta. Kirjallisuutta ja artikkeleita on listattu kattavasti. Lisäksi toimintamallilla on käsikirja, joka perustuu kokemustietoon, hyvin käytäntöihin ja tutkittuun tietoon. Näyttöön ja kokemukseen perustuvan tiedon määrä ja laatu ovat erinomaista tasoa.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
b) Kansainvälisesti	Toimintaa implementoidaan ja tutkimusaineistoa kerätään parhaillaan Iceheart-Europe-hankkeessa, mutta näyttöön perustuvaa tietoa ei vielä ole.	☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko ☒ ei koske ko. toimintamallia
Tutkimusnäytön aste	Toimintamalli perustuu välillisesti tieteelliseen teoriaan ja havaintoihin. Näyttö vaikuttavuudesta perustuu eri menetelmiin, joiden pohjalta on tuotettu tieteellisiä artikkeleita sekä tutkielmia. Pitkäaikaiseen seurantaan perustuva toimintamallin kehitys on mahdollista käynnissä olevien tutkimusten tulosten valmistuttua.	☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus tutkimusnäytön perusteella	Näyttö vaikuttavuudesta nuorten hyvinvointiin perustuu validoidulla mittarilla tuotettuun aineistoon. Tutkimustietoon perustuva näyttö toimintamallin vaikuttavuudesta on erinomainen. Icehearts toiminnasta on tehty yli 50 opinnäytetyötä, lukuisia tutkimuksia ja asiantuntija tahojen tekemiä selvityksiä. Tutkimustoiminta jatkuu niin kansallisesti kuin kansainvälisesti.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Muu toimintamallia tukeva tutkimusnäyttö	On tunnistettu useita tieteenaloja, joilla tuotettu tieto ja menetelmät tukevat toimintamallin kehittämistä. Rinnakkaisiin toimintamalleihin liittyvää tietoa on vähäisesti, eikä sitä ole vielä sovellettu.	☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☒ 1 heikko

Asiantuntijanäytön aste	Asiantuntijan laskelmaan perustuen toimintamalli on kustannusvaikuttava. Kuntien arviot eivät ole käytettävissä.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Vaikuttavuus ja kustannusvaikutavuus asiantuntijanäytön perusteella	Asiantuntijatiетoon perustuva näyttö toimintamallin vaikuttavuudesta on vahvaa, hyvin laaja-alaista ja asiantuntevaa. Asiantuntija tiedon tuotantoon ovat osallistuneet monet tahot esim. Itla, Sitra, THL, oppilaitokset ja Lastensuojelun keskusliitto.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Kokemusnäytön aste	Kokemustiedon perusteella vaikuttavuus on erinomaista. Kohderyhmän tuottama näyttö on yhdenmukaista. Lasten, vanhempien ja kasvattajien näkemyksiä kerätään systemaattisesti kahdesti vuodessa Jääsydän-kyselyllä. Kokemustietoa on käsitelty esimerkiksi Icehearts-kasvattajan käsikirjassa (Smolej 2017), joka opastaa laajan kokemustiedon pohjalta rakentuneisiin hyviin käytäntöihin.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Vaikutukset ja vaikuttavuus kokemusnäytön perusteella	Kokemustietoon perustuvaa näyttöä on kerätty pitkäaikasti niin toiminnasta vastaavilta tahoilta esim. kasvattajat, sidosryhmät ja kumppanit, että toiminnan piirissä olevilta lapsilta ja heidän vanhemmiltaan. Kokemustiedon pohjalta toimintamalli arvioidaan erittäin hyödylliseksi. Jääsydän-kysely otettiin käyttöön 2018, jolloin alettiin systemaattisesti keräämään kokemustietoa kasvattajilta kahdesti vuodessa. Jääsydämessä on myös lasten itsensä tekemä arviointi, missä he arvioivat kokemusten perusteella toiminnan vaikutuksia, vahvuuksia ja onnistumisia.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Kokonaisarvio osa-alueen III vahvuuksista ja heikkouksista	Toimintamallin esittely on laaja-alainen ja moninäkökulmainen. Toimintamallin evoluutiosta saa kattavan kokonaiskuvan. Toiminnan kehittämisessä huomioidaan systemaattisesti kokemus-, asiantuntija ja tutkimustieto.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko

Kokonaisarviointi

Kokonaisarviointi	Pisteet (1-5)
<p>Toimintamalli on kuvattu hyvin kattavasti, ja siinä tulee erinomaisesti ilmi kokemus-, asiantuntija ja tutkimustietoon hyödyntäminen. Toimintamallin vaikuttavuudesta on hyvin ja monipuolisesti saatavissa kansallisesti tietoa. Toimintamallia vastaava toimintaa ei ole käytössä ehkäisevässä lastensuojelussa, joten vertailua vastaavaan toimintaan ei ole mahdollista toteuttaa. Toimintamallilla on pitkä historia, ja viime vuosien nopea levinneisyys ja laaja-alainen vaikuttavuusnäyttö puoltavat toimintamallin implementoimista laajemminkin niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Tulevaisuuden kehittämistoimenpiteinä olisi tärkeä laatia kattavampi riskien arviointi, sisältäen taloudellisten riskien huomioimisen. Lisäksi tulisi laatia juurrattamissuunnitelma ja panostamalla myös ulkoiseen viestintään. Tärkeää vaikuttavan toimintamallin juurrattamisessa ja levittämisessä on huomioida mallin soveltaminen paikallisiin olosuhteisiin (mm. erilaisten liikuntamuotojen hyödyntäminen) ja kohderyhmän erilaisiin tarpeisiin, sekä seurata systemaattisen toimintamallin laatua (koulutuksen vahvistamisen tärkeys), vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuteen säilymistä monimenetelmällisesti.</p>	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko

LIITTEET

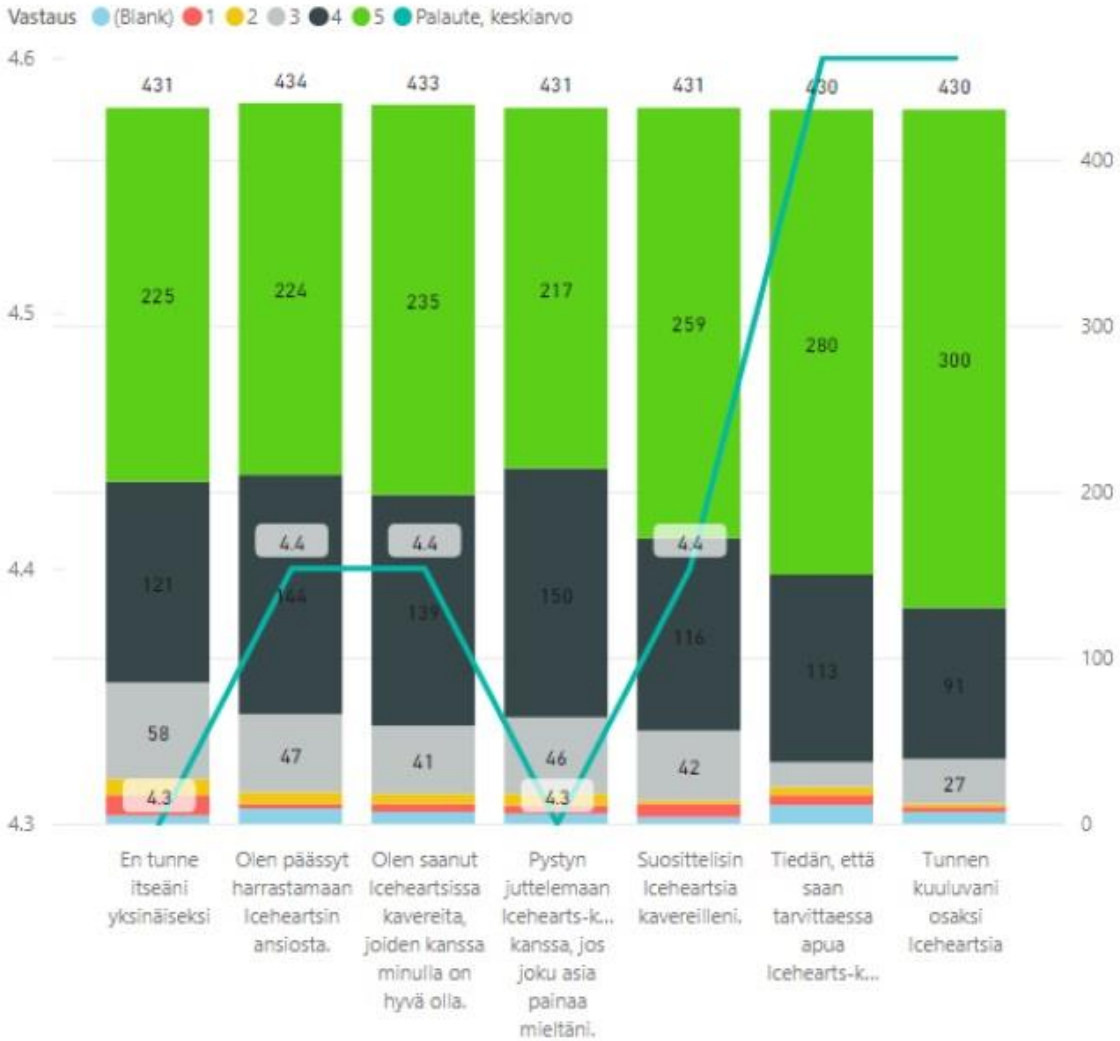
Liite 1.

Otteet jääsydän seurannasta

Liite 3. Toiminnan hyödyt kasvattajan arvioimana

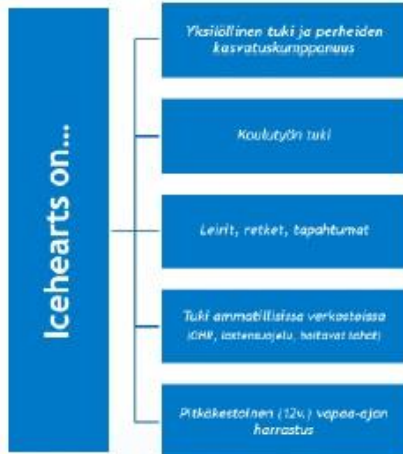
Lasten antamat palautteet

Nuorten itsearviointi positiivisen mielenterveyden mittarilla

Icehearts toimintamallin keskeiset toimintaelementit

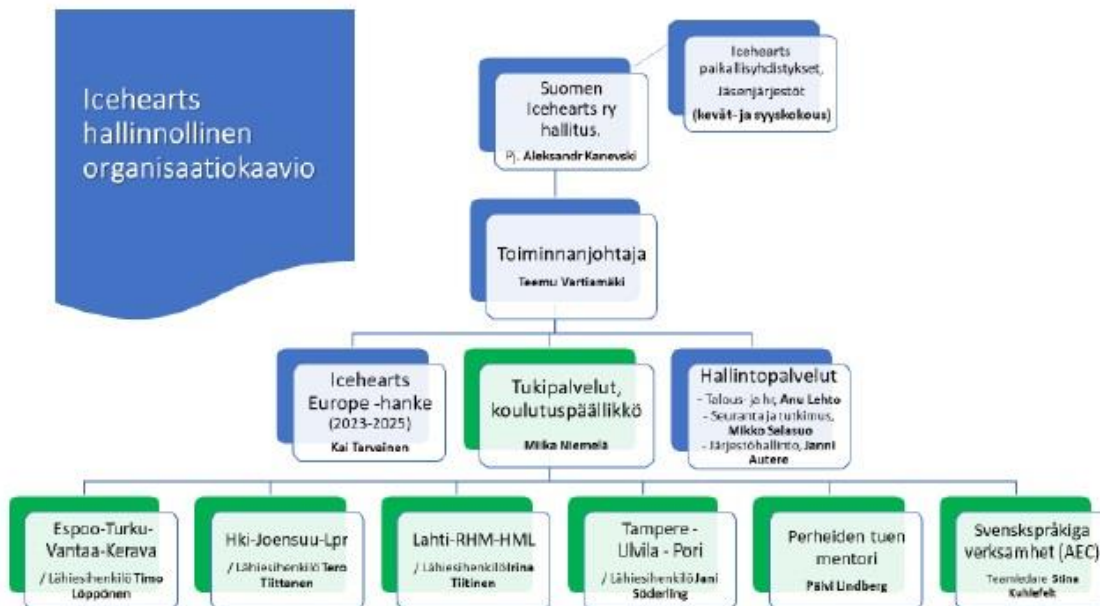

Iceheartsin keskeiset toimintaelementit:

1. Perheiden **kasvatuskumppanuus**. Pysyvä rinnalla kulkija. Keskeistä tietää mistä ja millaisista olosuhteista lapsi aamulla tulee. Tarvittaessa tiivis yhteistyö alueellisten perhekeskusten kanssa ja ammattitaito palveluohjata oikea-aikaisiin palveluihin sekä kannatella palveluiden välissä.
2. **Koulutyön tuki** (vrt. SKY, Sitouttava kouluyhteisötyö -toimintamalli), erityisenä huomiona nivelvaiheet
3. **Yksilöllinen (ja pienryhmä) kasvun tuki**, kasvu hyvinvointia ympärilleen tuottavaksi yhteiskunnan jäseneksi. (vrt. ammatillinen tukihenkilötoiminta)
4. Pysyvä kasvuyhteisö (**harrastus**), jonka painopiste on Harrastamisen Suomen mallin mukainen kutsuva harrastustoiminta. Harrastustoiminta sisältää joukkueliikunnan, retket, leirit ja tapahtumat, joilla on yhteiskuntaan integroiva tavoite.

liite

liite 8, organisaatiokaavio

Liite 2.

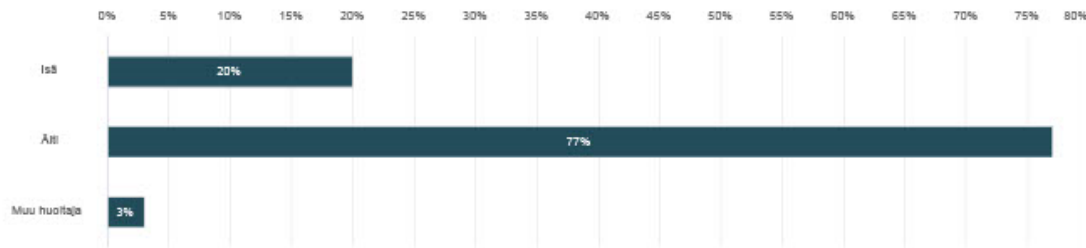
Perusraportti

Icehearts vanhempien kysely 2022

Vastaajien kokonaismäärä: 280

1. Vastaja

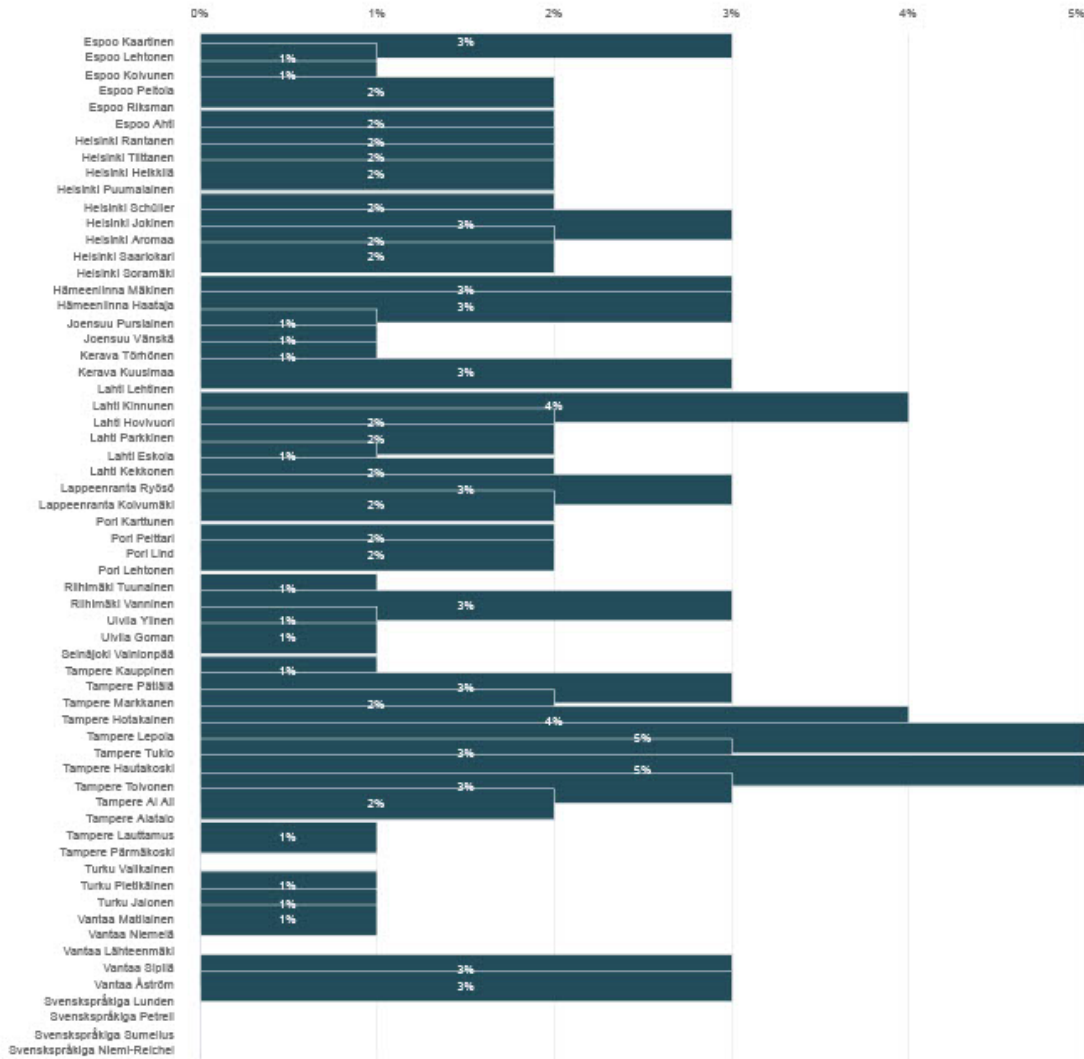
Vastaajien määrä: 280

	n	Prosentti
Isä	56	20,0%
Äiti	216	77,1%
Muu huoltaja	8	2,9%

2. Lapsen / nuoren joukkue

Vastaajien määrä: 280

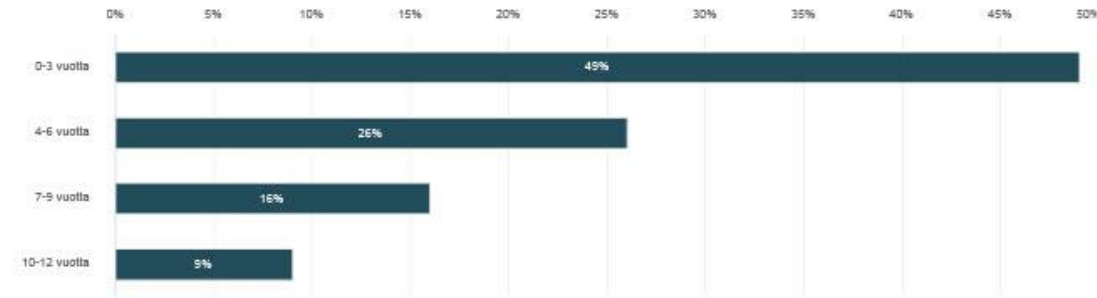

	n	Prosentti
Espoo Kaartinen	8	2,9%
Espoo Lehtonen	3	1,1%
Espoo Kolvunen	3	1,1%
Espoo Peitola	5	1,8%
Espoo Riikman	1	0,4%
Espoo Ahti	4	1,4%
Helsinki Rantanen	5	1,8%
Helsinki Tittanen	4	1,4%
Helsinki Helkkilä	6	2,1%
Helsinki Puumalainen	1	0,4%
Helsinki Schüller	5	1,8%
Helsinki Jokinen	8	2,9%
Helsinki Aromaa	4	1,4%
Helsinki Saarikari	5	1,8%
Helsinki Soramäki	1	0,4%

	n	Prosentti
Hämeenlinna Mäkinen	9	3,2%
Hämeenlinna Haataja	9	3,2%
Joensuu Pursiainen	3	1,1%
Joensuu Vänskä	3	1,1%
Kerava Törhönen	3	1,1%
Kerava Kuusimaa	7	2,5%
Lahti Lehtinen	0	0,0%
Lahti Kinnunen	10	3,6%
Lahti Hovi vuori	6	2,1%
Lahti Parkkinen	6	2,1%
Lahti Eskola	4	1,4%
Lahti Kekkonen	5	1,8%
Lappeenranta Ryöstö	8	2,9%
Lappeenranta Kolvumäki	6	2,1%
Pori Karttunen	1	0,4%
Pori Peltari	5	1,8%
Pori Lind	6	2,1%
Pori Lehtonen	1	0,4%
Riihimäki Tuunainen	2	0,7%
Riihimäki Vanninen	8	2,9%
Uusikaupunki Ytinen	3	1,1%
Uusikaupunki Goman	4	1,4%
Selkämäki Vainionpää	0	0,0%
Tampere Kauppinen	2	0,7%
Tampere Pääkkö	9	3,2%
Tampere Markkanen	6	2,1%
Tampere Holakainen	10	3,6%
Tampere Lepola	13	4,6%
Tampere Tukio	9	3,2%
Tampere Hautakoski	15	5,3%
Tampere Toivonen	8	2,9%
Tampere Al Ali	6	2,1%
Tampere Alatalo	1	0,4%
Tampere Lauttamus	3	1,1%
Tampere Pärnäköske	1	0,4%
Turku Valkainen	1	0,4%
Turku Pietikäinen	3	1,1%
Turku Jalonen	2	0,7%
Vantaa Matilainen	3	1,1%
Vantaa Niemelä	0	0,0%
Vantaa Länneenmäki	1	0,4%
Vantaa Sipilä	8	2,9%
Vantaa Åström	7	2,5%
Svenskspråkiga Lunden	0	0,0%
Svenskspråkiga Petrell	0	0,0%
Svenskspråkiga Sumelius	0	0,0%
Svenskspråkiga Niemi-Reichel	0	0,0%

3. Kuinka monta vuotta lapsi/nuori on ollut mukana Icehearts toiminnassa?

Vastaajien määrä: 280

	n	Prosentti
0-3 vuotta	137	49,9%
4-6 vuotta	74	26,5%
7-9 vuotta	44	15,7%
10-12 vuotta	25	8,9%

4. Vastaa mitä mielestä olet väittämästä

Icehearts toiminta on parantanut

Vastaajien määrä: 280

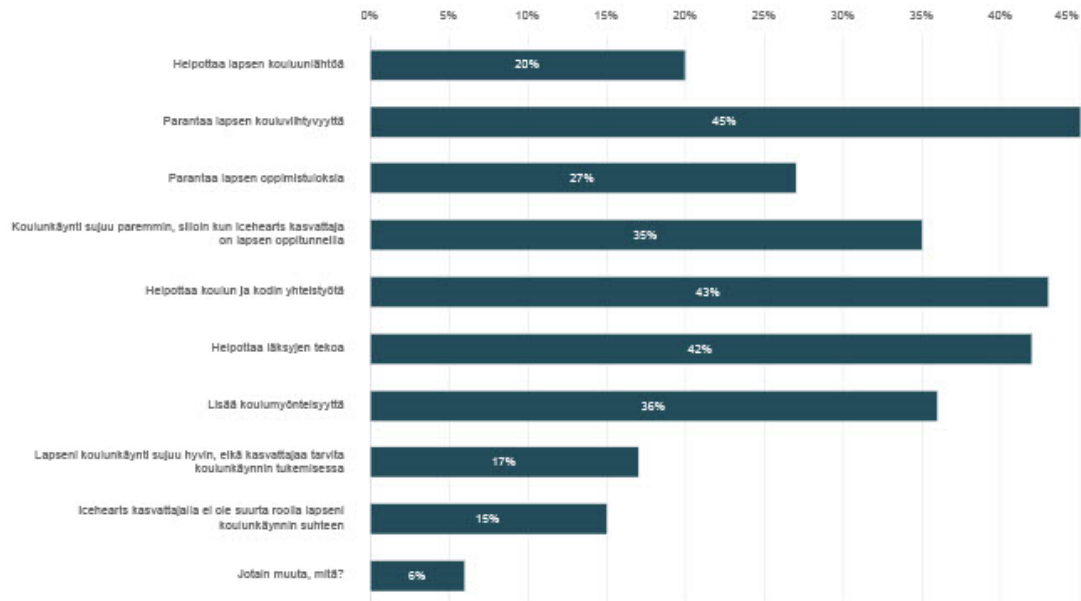

	Täysin eri mieltä	Ositain eri mieltä	En osaa sanoa	Ositain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Keskisarvo	Mediaani
perheeni arkea ja arjen sujuvuutta	3,6%	2,5%	8,2%	23,2%	62,5%	4,4	5,0
minun ja lapseni suhdetta	2,9%	4,3%	20,7%	30,7%	41,4%	4,0	4,0
kotimme ilmapiiriä	2,2%	3,9%	18,9%	33,9%	41,1%	4,1	4,0

5. Vastaa kysymykseen mielestäsi sopivin/ sopivimmat vaihtoehdot - voit valita useamman

Miten Icehearts toiminta /Icehearts kasvattaja helpottaa lapseni koulunkäyntiä?

Vastaajien määrä: 280 , valittujen vastausten lukumäärä: 800

	n	Prosentti
Helppottaa lapsen kouluunilhtöä	56	20,0%
Parantaa lapsen kouluilhtyvyyttä	127	45,4%
Parantaa lapsen oppimistuloksia	76	27,1%
Koulunkäynti sujuu paremmin, silloin kun Icehearts kasvattaja on lapsen oppitunnella	98	35,0%
Helppottaa koulun ja kodin yhteistyötä	120	42,9%
Helppottaa läksyjen tekoa	117	41,8%
Lisää kouluyhteisyyttä	100	35,7%
Lapseni koulunkäynti sujuu hyvin, eikä kasvattajaa tarvita koulunkäynnin tukemisessa	47	16,8%
Icehearts kasvattajalla ei ole suurta roolia lapseni koulunkäynnin suhteen	41	14,6%
Jotain muuta, mitä?	18	6,4%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

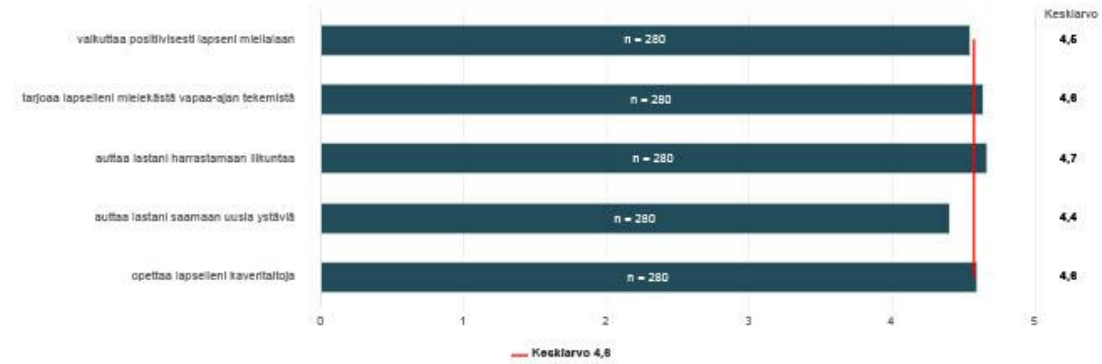
[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Tehtiä
Jotain muuta, mitä?	Saa enemmän positiivista palautetta
Jotain muuta, mitä?	On tuki ja turva
Jotain muuta, mitä?	Icehearts kasvattajalla ei ole roolia lapsen koulunkäynnin suhteen.
Jotain muuta, mitä?	Icehearts ryhmään kuuluminen on tuonut paljon kaivattuja kavereita koulupölytil.
Jotain muuta, mitä?	Jos lapsi myöhästyy Icehearts opettaja vie ja joskus hakke lapsi kotaa se helppottaa ja hyvää asia
Jotain muuta, mitä?	Ice hearts on ollut suurena tukena meille ja toiminta on erittäin monipuolista, kiitos siitä
Jotain muuta, mitä?	On auttanut lasta klusaamiseen liittyvissä asioissa.
Jotain muuta, mitä?	Klusaamiseen puuttuminen ja ehkäisy.
Jotain muuta, mitä?	Lapsi äidin luona
Jotain muuta, mitä?	Minulla ei ole mitään käsitystä että miten kasvattaja on mukana lapsen koulun käynnissä.
Jotain muuta, mitä?	Kasvattaja on toisessa koulussa
Jotain muuta, mitä?	Lapset ovat iloisia että on harrastus ja ryhmä toimintaa
Jotain muuta, mitä?	Tarjoitu tukea kylä. Tästä kilokset
Jotain muuta, mitä?	Keskustelu kavereina
Jotain muuta, mitä?	Luo luottamusta aikuisin ja turvallisuuden tunnetta koulunkäyntiin
Jotain muuta, mitä?	Tarvittaessa mukana. Lapsi kulkiossa.

6. Vaatua mitä mieltä olet välttämättä

Icehearts toiminta

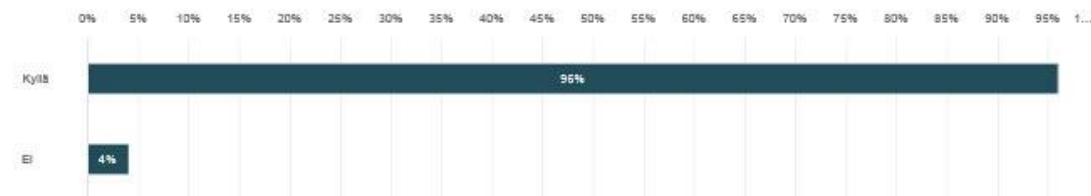
Vastaajien määrä: 280

	Täysin eri mieltä	Oscittain eri mieltä	Ei ole vaikutusta	Oscittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Keskisarvo	Mediaani
vaikuttaa positiivisesti lapseni mielialaan	1,4%	3,2%	2,2%	25,7%	67,5%	4,5	5,0
tarjoaa lapselleni mielekkästä vapaa-ajan tekemistä	2,9%	0,7%	3,2%	16,1%	77,1%	4,6	5,0
auttaa lastani harrastamaan liikuntaa	2,9%	0,4%	2,5%	15,7%	78,6%	4,7	5,0
auttaa lastani saamaan uusia ystäviä	2,9%	2,1%	7,5%	27,1%	60,4%	4,4	5,0
opettaa lapselleni kaveritaitoja	2,5%	1,1%	3,6%	20,3%	72,5%	4,6	5,0

7. Lapseni osallistuu mielellään Icehearts toimintaan

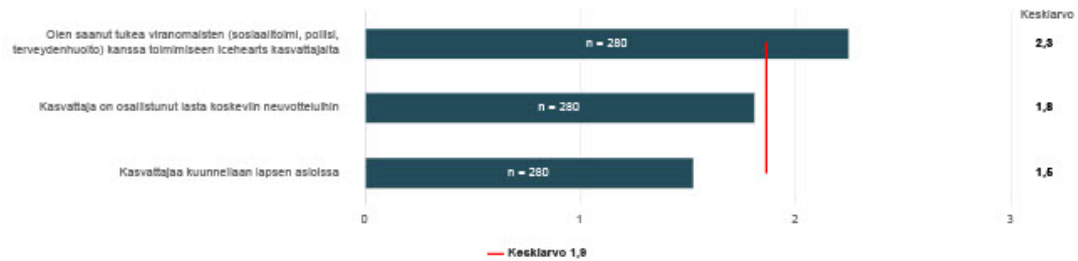
Vastaajien määrä: 280

	n	Prosentti
Kyllä	268	95,7%
Ei	12	4,3%

8. Vaataa kysymykseen

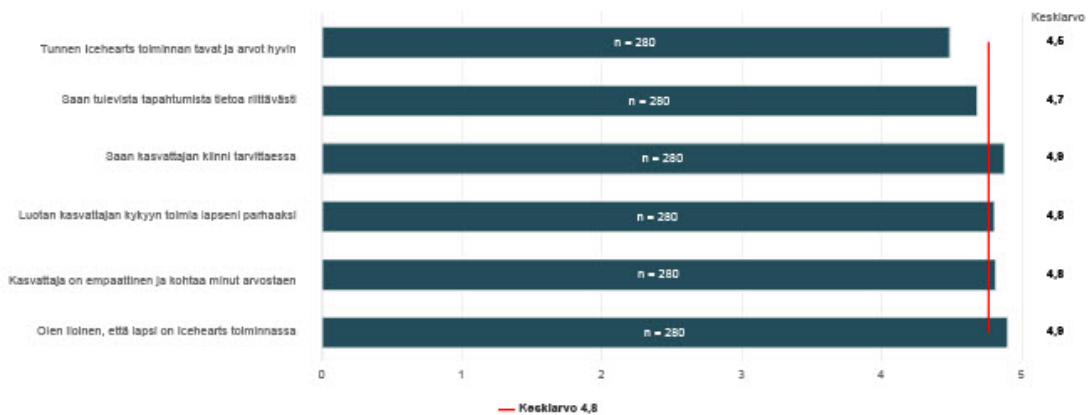
Vastaajien määrä: 280

	Kyllä	Ei	Ei ole ollut tarvetta	Keskisarvo	Mediaani
Olen saanut tukea viranomaisten (sosiaalihoimi, poliisi, terveydenhuolto) kanssa toimimiseen Icehearts kasvattajalta	33,9%	7,2%	58,9%	2,3	3,0
Kasvattaja on osallistunut lasta koskeviin neuvotteluihin	56,8%	5,4%	37,8%	1,8	1,0
Kasvattajaa kuunnellaan lapsen asioloissa	72,8%	1,8%	25,4%	1,5	1,0

9. Vaataa mitä mieltä olet väittämästä

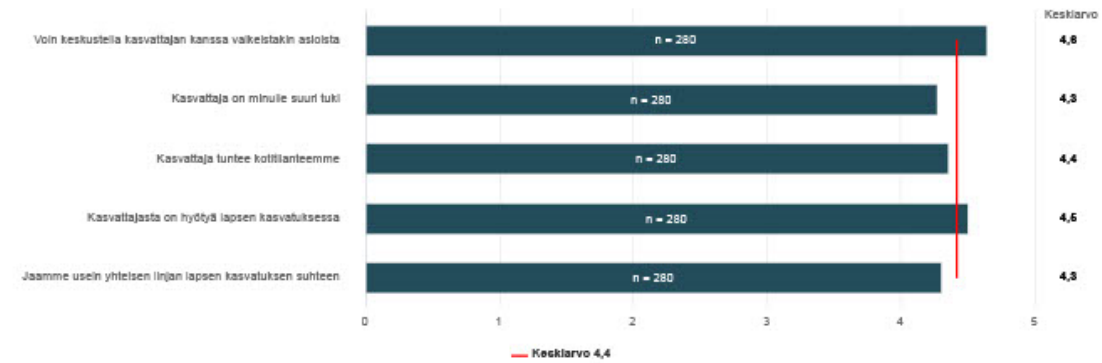
Vastaajien määrä: 280

	Eri mieltä	Osoitin eri mieltä	En osaa sanoa	Osoitin samaa mieltä	Samaa mieltä	Keskisarvo	Mediaani
Tunnen Icehearts toiminnan tavat ja arvot hyvin	1,1%	3,9%	2,5%	30,7%	61,8%	4,5	5,0
Saan tulevista tapahtumista tietoa riittävästi	1,4%	2,2%	1,4%	16,8%	78,2%	4,7	5,0
Saan kasvattajan kiinni tarvittaessa	0,4%	0,7%	1,1%	6,4%	91,4%	4,9	5,0
Luotan kasvattajan kykyyn toimia lapseni parhaaksi	1,4%	1,1%	2,2%	6,4%	88,9%	4,8	5,0
Kasvattaja on empaattinen ja kohtaa minut arvostaan	1,8%	0,7%	2,1%	5,4%	90,0%	4,8	5,0
Olen iloinen, että lapsi on Icehearts toiminnassa	0,4%	0,7%	1,1%	4,6%	93,2%	4,9	5,0

10. Vastaa mitä mieltä olet välttämistä

Vastaajien määrä: 280

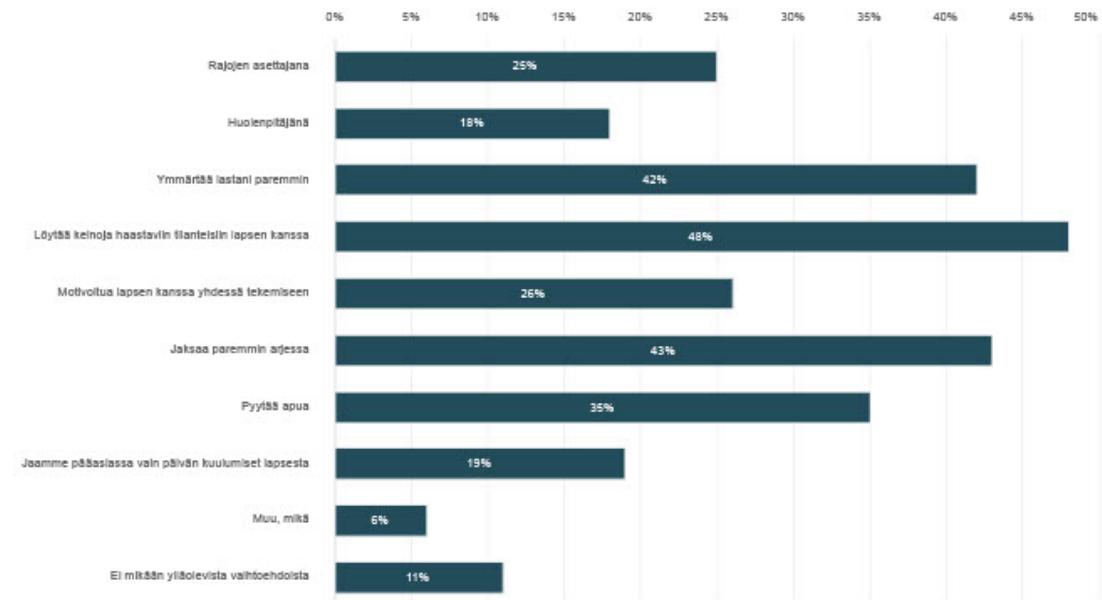

	Eri mieltä	Ositin eri mieltä	En osa sanoa	Ositin samaa mieltä	Samaa mieltä	Keskisarvo	Mediaani
Voin keskustella kasvattajan kanssa vaikeistakin asioista	2,1%	1,1%	7,5%	8,6%	80,7%	4,6	5,0
Kasvattaja on minulle suuri tuki	3,6%	3,2%	11,4%	26,4%	55,4%	4,3	5,0
Kasvattaja tuntee kotitilanteemme	3,9%	1,4%	10,4%	23,6%	60,7%	4,4	5,0
Kasvatustajasta on hyötyä lapsen kasvatuksessa	2,9%	1,4%	6,1%	22,1%	67,5%	4,5	5,0
Jaamme usein yhteisen linjan lapsen kasvatukseen	2,1%	1,4%	19,3%	18,6%	58,6%	4,3	5,0

11. Valitse alla olevista vaihtoehdoista sopivin/sopivimmat - voit valita useamman

Kasvatustajan kanssa käydyt keskustelut ovat lisänneet kykyäni

Vastaajien määrä: 280, valittujen vastausten lukumäärä: 762

	n	Prosentti
Rajojen asettajana	70	25,0%
Huolenpitäjänä	50	17,9%
Ymmärtää lastani paremmin	118	42,1%
Löytää keinoja haastaviin tilanteisiin lapsen kanssa	133	47,5%
Motivoitua lapsen kanssa yhdessä tekemiseen	72	25,7%

	n	Prosentti
Jaksaa paremmin arjessa	119	42,5%
Pyyttää apua	97	34,6%
Jaamme pääasialla vain päivän kuulumiset lapsesta	54	19,3%
Muu, mikä	18	6,4%
Ei mikään ylläolevista vaihtoehdoista	31	11,1%

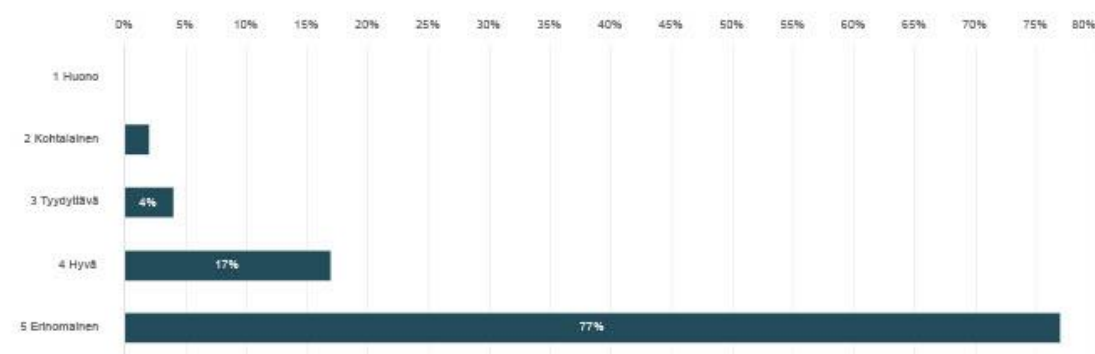
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä	Jaamme tietoa lapsesta kun kumpikin näkee tai kuulee asiolla sekä olemme aina tianteen tarvittaessa yhteydessä sekä soittelimme muutenkin
Muu, mikä	Keskustelua odoteleissa
Muu, mikä	Kaveri suhteiden lisääntyminen
Muu, mikä	Emme juurikaan käy keskusteluja.
Muu, mikä	Empaattisen suhtautumiseen harjoittamisessa
Muu, mikä	Aina saan iso apua icheartsin opettajalta
Muu, mikä	Pitäis lapsen puolia koulussa.
Muu, mikä	Lapsi vasta aloittanut icheartsin
Muu, mikä	Emme ole käyneet mitään keskusteluja
Muu, mikä	Ei ole ollut mitään keskusteluja. Tunteeko hän lasta tai perhettä?
Muu, mikä	Äidin luona lapsi
Muu, mikä	Saad enemmän tietoa lapsen toimimisesta koulussa ja harrastuksen parissa.
Muu, mikä	Emme ole koskaan keskustelleet kasvatuksen. Muutama viestiin olemme laittaneet lapsen käyttökesästä
Muu, mikä	Lapseni käy pelaamassa, ei ohjeltoimintaa
Muu, mikä	Olen saanut tarvittaessa neuvoja ichearts kasvattajalta erilaisissa tilanteissa toimimiseen.
Muu, mikä	Priorisoida arjessa lapsen kanssa vietettyyn aikaan
Muu, mikä	Kasvattaja on luonut luottamusta muihin lasta kasvattaviin tahoihin ja yhteistyölahoihin. En ennen ice hearts kasvattajan mukaantuloa eihämme luottanut lapseni asiotsa kehenkään häntä hoitavaan tahoon.

12. Anna ichearts yleistölminnalle arvosana 1-5

Vastaajan määrä: 280

	n	Prosentti
1 Huono	0	0,0%
2 Kohtalainen	6	2,1%
3 Tyydyttävä	10	3,6%
4 Hyvä	49	17,5%
5 Erinomainen	215	76,8%

13. Mitä palautetta tai toiveita haluaisit esittää kaivattajalle?

Vastaajien määrä: 125

Vastaukset
Teille tärkeää työtä ja olen todella kiitollinen teille.
Kiitos hyvästä ja arvokkaasta työstä.
On toiminut esimerkiksi ja auttanut paljon lastani koskevissa asioissa.
Kokonaisuutena Icehearts toiminta on alvan loistavaa, ja mielestäni meidän pojalle Juuri oikeanlaisia, ja mielekkäitä tekemisiä!
Hyvästä mahtava
Alvan uskomaton työtä teette! Otaan todella onnellisia että lapsemme on Ice hearts-toiminnassa mukana!
Kiitos Katja arvokkaasta työstä! 🙏
Lasten kasvaessa pitäisi löytää uusia tapoja yhteiseen tekemiseen.
Hienoa toimintaa ja tosi kivoja leirejä ja tekemisiä!
My child's mentor is the best .thank you for everything you do for my child and our family .
Olet ollut mahtava tuki ja turva!
Kiitos kun olet ja jaksat olla aina luottavainen ja hyväntuulinen.
toivon että ryhmään ei tulisi lisää ns. todella haastavia lapsia. Olen kuullut että nytkin lähes joka kerta joku pojista läkee Iceheartsin aikana jonkun sääntöjen lyönnin tai jonkun muun vastaavan takia.
Jatka samaan malliin.
Hienoa että jaksat valitka pojilla on nyt haastava ikä
Kiitos Pekka tuesta, ymmärryksestä ja tsemppaamisesta!
En missään, kaikki on OK 😊
Ville on tärkeä tuki ollut aina. Auttanut isoissa asioissa.
Olet ollut ja olet erittäin iso tuki arjessa ja sinuun voi luottaa aina,vaikka asia olis mikä vaan. Olen erittäin tyytyväinen ja onnellinen että oot olemassa ja lapseni saa olla osa jotain näin Hyvää. Kiitos!!
Pekka! Olet niin mahtava ihminen ja sinus ei voi kuvaila yhdellä sanalla. Olet meille aina suuri tuki. Kiitos
Tällä hetkellä, en koe että toiminnassa olisi parannettavaa. Kaikki sujuu erinomaisesti
Hienoa toimintaa. Kiitos Toni ja muut alkulset!
Nyt siuokalla näyttää korostuvan tarve kysyä koulun sujumisesta ja rohkaista sen tärkeydestä jatkoa ajatellen.
Koittakas jaksaa samaan malliin. Hienoa työtä
Kiitos mukattomasta yhteistyöstä!
Hieno toiminta, yhteistyö on sujunut hyvin ja tuki on ollut riittävä, perheissä huomioidaan yksilöllisesti.
Ei ole oikein mitään sanottavaa
Jatkaa pojan tukemista ja auttamista niin oppitunneilla kuin muuallakin. Puhus seksuaalisuudesta jne.
Kiitos kaikista 🤍 Jaksat aina kuunnella myös vanhemman "tikupotku ravareilla"
Lisää ymmärrystä erilaisia elämäntilanteita ja elintapoja kohtaan. Vanhempi päättää lapsen kasvatuksista ja se on hyväksyttävä vaikka se olisi erilainen kuin jollain muilla, se ei silti ole väärä. Valehtelu omien oletusten silvittämistä lopetettava, asiat pitäisi tarkistaa.
Kiitos kun tarjoatte lapselleni turvallisen ja mieleisen ympäristön.
Hyvin menee ja kiitos
Simon on vaan yksinkertaisesti paras tyyppi ikkin! Harvoin tapaa ihmisiä jotka tekee työstään niin sydämeitä kuin hän. Toivon että jatkat samaan malliin, missään en muuttaisin! On valkea seittä sanoin hänen merkitystä Sebastianille, mutta uskon Simonin tietävän sen sanomattakin!
Riitojen synnytyä,niin asia selvitetään kunnolla loppuu asti.
Tiedottaminen voisi olla parempaa. Mahtaa jokainen lapsi/nuori saada samanverran aikaa/huomiota yksilönä?
Harrastus alnoastaan jalkapallo, joka ei montakaan lunnu kiinnostavan. Uusi hyvä juttu. Päättökä toimia rajoittaa vain ma-to lo. Miksei jostus lo pois ja illalle mielekkäitä tekemisiä.
Otaa lapset huomioon yksilöinä.
Kiitos kun olet osa polkani elämää!
Ihailen kykyäsi toimia lasten kanssa tasapuolisesti asettumatta erotuomariksi. Olet sillä ansainut aikuisten ja lasten kunnioituksen ja arvostuksen. Ihailen myös Innostavaa ja empaattista lähestymistapaaasi poliisien eri tilanteisiin. Olet heidän vankkumaton kaillo ja kompassi. Kiitos myös perheiden ottamisesta osaksi toimintaa, sillä on ainakin meidän perheellemme valtava merkitys.
Oon tosi kiitollinen <3
Hän on tosi mukava ystävällinen kiitos että olet minun lapsen elämässä ja annoit hänelle vaihtoehtoja ja autoit minun lapsi ja minua aina olet tosi hyvä.
Kunnioitusta huoltaja kohtaan. Huoltaja päättää lapsen asioista parhaaksi katsomallaan tavalla, siihen ei saa puuttua vain koska itse kuvittelee viiheellisesti olevansa oikeassa.
Toivoin enemmän ja aiemmin infoa toiminnan tavoitteista ja suunnitelmista.
Leirit on kivoja. Toivottavasti niitä tulee jatkossakin.

Vastaukset
Toivoisimme lisää pienryhmä toimintaa, joka olisi tukena kaverisuhteille ja sen haasteille. Ultri kerran viikossa on ollut erittäin mieleisiä puuhia ja olemme kiitollisia, että lapsemme on osana kerhoa. Kiitos Ville ♥
-
Paras ihminen (ja porukka) mitä me oisimme ikinä pojan kasvun sekä äidin ajoittain ilankin suureksi kasvavan vastuun tueksi voineet tarjota ♥
Kiitos. Todella myönteistä ja lapselle mieleistä toimintaa. Lapsi on saanut elämänsä myönteisen ja turvallisen vanhemman. Peikkää hyvää sanottavaa toiminnasta!
Hyvin menee, jatkakaa samaan malliin.
Hämmentänyt Ville on aivan huippu! Olen todella kiitollinen Villelle avusta mitä oiaan saatu ja tuliaan saamaan 😊
Mahtavaa työtä teet
I really appreciate Lotta's support and guidance to understand better Finnish culture and education system. I found positive impact on my child learning skills and communication skills in Finnish language. Thank you Lotta!!
Keep on the good work!
Kiitos kun olet! Olet lapselleni tärkeä ja läheinen, luotettava tuki, kannustava ja lasta hyvin ymmärtävä ja empaattinen rinnalla kuljija. Mikään sanat eivät riitä kertomaan kuinka suuri luottamus meillä on toimintaan, kuinka kiitollisia ja onnekkaita olemme, että juuri meidän poika on saanut juuri Veikon rinnalleen. Kiitos!
I wish him very well. He has been so good for our family.
Kiitos
Mielestäni on suuri kunnia että lapseni saa olla Iceheartsin toiminnassa mukana olen hyvin kiitollinen siitä . Iceheartsin toiminta on hienoa ja monipuolista! Suuret kiitokset toiminnasta♥
Icehearts on perheellemme loittovotilo. Toiminta on laadukasta ja mieleisaa. Iceheartsin kasvattaja on todella tärkeä osa perheemme tukiverkkoa. Tuntuu turvalliselta teistä, että me vanhemmat voimme keskustella mistä tahansa lapsen asiasta ja saada uudenlaisia näkökulmaa tai vahvistusta omille ajatuksillemme. Olen kiitollinen siitä, että lapsellani on vanhempien lisäksi koimastin tärkeä, luotettava aikuinen aina saatavilla. Lisäksi Iceheartsin kasvattaja on tärkeä linkki koulun ja kodin välillä, vaikka itse koulunkäynti sujuaikin hyvin.
Jalka samaan malliin 😊
Hyvä että on tämmöistä toimintaa
Kiitos kun jakasite louhuta polkien kanssa 😊
Tulevasta toiminnasta esim. Loma-aikana voisi mahdollisuuksien mukaan vinkata vähän aiemmin...kaikeaa ihanaa on ollut, jos tietäisi aiemmin itsäsi hyvinvointia ja jaksamista vielä pitempään, kun voisi odottaa ja fiilistellä ennakkoon.
Sinut saa Katja aina kiinni ja olet hyvin yhteydessä jos jokin on tapahtunut tai kuulut joiain esim. Työjen välisistä kikoista tai koulussa tapahtunutta... Puuut hienosti asioihin ja yritys aina parhaasi mukaan seivittäsi niitä, yleensä asiat selviävätkin. Teette hyvää yhteistyötä Hervannan muiden joukkueiden kanssa esim. Vapaa-ajalla tapahtuneen kiusaamis asian seivitys sekä oillte järjestäneet yhteistä toimintaa joukkueiden kesken. Kiiva että Järjestät myös meille vanhemmille pienen tapahtuman tavata toisiamme ja nähdä sinua.
Mahtavaa työtä. Harmi, kun lapsi ei halua oikein enää osallistua toimintaan.
Very good at your job
Ice hearts viihdyttää lapsia
Koulujen loma-aikojen toiminta ihan parasta!! Peilitapahumia lisää! Monipuolinen toiminta kivaä ettei ole peikkää jaikapalaa.
Toivoisin Isojen puolelta huonoa käytökselle raja. Vähintään joka toinen kerhopäivä kotiin tullessa kerrotaan oli ritaa x lapsen kanssa tai x lapsi haukkui koko ajan että tuli mieleen työtä naamaan. Tuntuu siitä, että lämpäri on huonoa tai ritaisa.
I wish him more strength and wisdom to continue his great work.
Kiitos hyvästä työstä ja välittämisestä
Ehkä joiain tapaamista vanhempien kanssa, vaikka saada tuikea ihmisistä joi ei yhtään tunne
Hienoa työtä
Lapsemme on ollut vasa hyvin vähän aikaa toiminnassa mukana, jolen vielä menossa tutustumis vaihe. Olemme oileet todella tyytyväisiä toimintaan ja kasvattajaan. Lapsi viihtyy hyvin. Uskon, että kasvattajailta saa tarvittaessa tuikea ja apua lapsen kasvatuksessa.
Tunteeko hän oikeasti lasta ja vanhempia? Onko hän oikeasti kiinnostunut lasten hyvinvoinnista ja sitoutunut heihin sydämellä? Huomioidaaniko lasten erilaisuus ja tukeminen? Pajon on ollut lupauksia, mitkä ei ole toteutuneet mm. lasten kanssa kahdenkeskiset jutustelututustumiset, vanhempien kanssa yhteistapaaminen... Jos torstai on ainoa päivä kun lasten kanssa ehli vähän kauemmin tekemään joiain, niin miksi esim ulmaan mennään maanantaina, joiain lapset pääsee klo 14 koulusta kun pots ulmahalista oiaan jo klo 15? Jos mietti, sinä laitetaan kirjat reppuun, sydään väliapaa, kävelään (?) ulmahalille, rannekkeet, vaatteiden vaihto, pesu, niin ei siihen ulmaiseen tyliä aikaa jää...toki tuo torstaiin jää lyhyehköksi, jos on reissu esim leostin tai muuhun vastaavaan.
Kiitos vain kaikesta, erityisesti leirit ja ulmahalil käynnit ovat aivan huippu juttu!
My child mentor is a great man with respect to each other. He also help me and my child whenever I need help from him.
Icehearts on auttanut perhettäni pajon ja lapsellani on tekemistä ja saanut kaverilla saanut itse varmuutta ja uskalltauu tuoda omat mielipiteet esille
Olen kiitollinen nikkelle moni asia hän on tukenut pajon minun polkalle
It's fun and good
Teet mahtavaa työtä polkien kanssa ja myös vanhemmat, sekä sisarusket ovat tuleneet oileensa tervetullelta mukaan toimintaan. Ice hearts toiminta ja ja koutsin tapa toimia mm. ritailianleissa ja niiden seivittäisyyssä ovat mielestäni itsänneet turvallisuuden tunnetta alueella. Kaunoja ja mielipahaa syntyy vähemmän kun asiat seivitetään nopeasti.
Teet hienoa duunia!
Paras ryhmä
Toivoisin että kasvattaja edes yrittäisi tutustua perheisiin ja polkiin. En tiedä kasvattajasta muuta kuin nimen ja lapseni on ollut iceheartsissa vuoden. Myöskin tuntuu että tämä on vain työ josta saa rahaa ja se ei saisi olla niin. Täällistä työtä tehdään sydämellä ei rahan takia.

Vastaukset
Kiitos!
Kasvattaja voisi joskus käydä lapsen koululla ja jakaa ajatuksia opettajan kanssa
Jatka samaan malliin, itsestä ei ole mitään vaillantamista ja olen iloinen että poikani ovat saaneet olla mukana toiminnassa ja se on tuonut paljon muuta ajateltavaa heille voikeina aikoina.
Enemmän yhteydenpitoa ja keskustelua lapsen kuulumisista
They should keep on doing the excellent Work they are doing.
Good Work
Haluun vain sanoa lämpimät kiitokset, että olette!
Monipuolisuus ei se, että Iceheartsissa harrastetaan monia eri lajeja, on hieno juttu! Ryhmäkoko on mukavan pieni.
Ihania kun jaksat olla melkein nuorison tukena.
Tärkeä tuki lapsen elämässä
ei mitään
Riku on todella miellyttävä, ammattilainen, hulppu tyyppi
Yhteydenpitoa ei ole koskaan liikaa
Vielä enemmän treenejä ja kapaloita liittyen. Tai vitsejä ohjeita.
Kiitos Pekka/Arvostan!!!!
Herkempien lasten huomioon ottaminen kurinpitotilanteissa. Ei liian kovaa äänen käyttöä - aiheuttaa herkille lapsille pelkoa ja pahaa oloa.
I thank him so much
Jatka samaan malliin!
Kiitos kuluneesta vuodesta.
Kiitokset tuesta jota perheeni on saanut.
Tienien kanssa voimia
Viiie jatkaa sama malli ja oot hyvä kasvattaja ymmärtäväinen
He ovat mukavia
Tosi paljon kiitoksia ja mahtavaa omistautumista työhön. Vaikka lapseni ei tarvitse tukea arkeen normaalia enempää niin on kuitenkin kiva että voisin varmasti ottaa yhteyttä ja saada apua arkeemme jos tarve olisi ja luotan että Antti tuntee lapseni ja osaa häntä vaimentaa ja kasvattaa tarvittaessa). Lapsi tykkää tosi paljon käydä treeneissä ja peleissä. Hän ei käy muussa toiminnassa.
Kiitos kaikista.
Kiitos, kun jaksat ja välität meistä!
Henikka on iso tuki
Kiitos hienosti työstä poikien kanssa!
Iso kiitos tekemättänne työstä! On todella positiivista, että poikani pääsi heti 1. Luokalta lähtien mukaan Iceheartsin ja toivoin, että nuorempi poikani (-17 syntynyt) voisi myöskin 1.luokan aloittaessaan päästä toimintaan mukaan. Toivottavasti toiminta rekolannuksessa siis jatkuu!
Haluuan tiedä ehkä enemmän, mitä mieltä kasvattajat on lapsen toiminnosta ja onko lapsen käyös jotenki muutunut.
Olen todella kiitollinen että on Ice hearts järjestö ja siellä ihania osaavia, auttavia, ymmärtäviä ihmisiä ja varsinkin Marja Ahti ja Tommi Lehtonen jotka tekevät lapsille ihania asioita ja huolehtivat heistä.
Jatka samaan malliin ja suuret kiitokset kaikesta tuesta!
Jatka samaan malliin ja teet arvokasta työtä!
Todella hienoa toimintaa. Omalla esimerkillään näyttää hyvää mallia.
Kiitos todella tärkeästä ja merkityksellisestä työstäsi lasteni kanssa. Kiitos kaikesta avustasi lasten ajassa. Kiitos empaattisesta ja lapsimyönteisestä suhtautumisestasi poikiin, heikkiin arvostavat oikeudenmukaista ja lempeän jämäkkää läsnäoloasi.
Olen sanonut tämän hänelle myös kasvotusten, mutta haluan kertoa sen myös mulle. Lapseni elämä oli lutsussa pahasti stuvareille ja ilman Iceheartsia lapseni elämä voisi olla jopa päättynyt. Vaihua tuki ja vanhemman kanssa yhteinen toimintatapa edesauttoivat lapseni ohjaamista takaisin oikeaan suuntaan. Olen sanoin kuvaamattoman kiitollinen tästä. Kasvattaja osoittaa aitoa välittämistä eikä ole hylännyt lastani hänen tulla täysi-ikäiseksi. Toiminnassa korostuu empatia ja tuen jatkuvuus. Kiitos. Kiitos. Kiitos.
En tiedä miten voin kiittää Tero Tilttasta hänen ammattilaidostaan ja läsnäoloistaan ja tuestaan lapseni elämässä. Teron vaikutus poikani Klauksen elämässä on suuri. Poikani opiskelee nyt lukiossa ongelmita ja tämä on täysin Tero Tilttasen ansiota, että lapseni ja myös minä kykenemme olemaan osa yhteisöä. Tilanteemme ei ollut aluksi yhtään hyvä. Tero on opettanut, niin pojalleni kuin myös minulle tärkeää yhteistyötaltoa olemalla läsnä, olemalla luotettava, sekä turvallinen ja näyttämällä parasta mahdollista esimerkkiä. Elämäntilanteemme ei olisi näin hyvä ilman Ice hearts toimintaa.
Katja on huikea kasvattaja
Oot hulppu tyyppi. Kiitos kaikesta mitä oot antanu Vimalle, olemalla yksi tärkeä aikuinen hänen elämässä.
Kiitos ja jatkaa samaan malliin. On hulppu porukka ja näitä tarvitsisi enemmän:)
Kiitos hyvästä ja, arvokkaasta työstä lasten ja nuorten parissa Hienoa että lapsilla on mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa ja saada apua ja tukea tarvittaessa, teette Hyvää työtä

14. Mitä toivoisit lisää Iceheartsilta tai miten parantaisit Icehearts toimintaa?

Vastaajien määrä: 66

Vastaukset
Ei tule tässä hetkellä mieleen mitään, mitä asioita voisi parantaa.
Vähemmän ryhmätoimintaa enemmän yksilö
Leirejä voisi olla esim 1-2 lisää vuodessa. Muuten aika mukavan vaihtelevaa heidän toiminta oliut.
Kalkki on ok
Muuttuvan kehon kanssa tukea, meidän perheessä ei ole isä läsnä, joten niitä poikien Juttuja voisi myös ice kasvattaja keskustella. Toiminnan karttolutta hyvissä ajoin
Lisää kasvattajia valvomaan ja auttamaan päivittäisissä toiminta.
Kalkki on hyvin
Vikonloppuisin voisi välillä olla jotain tekemistä... elokuvien menemistä... tai jotain...
Että kaikilla lapsilla ja nuorilla ols mahdollista päästä mukaan toimintaan!!
-
Leirit on kivoo ja tärkeitä. Ne poistavat huolta vapaina loma-aikoina järkevästä tekemisestä, ruoasta antaan mukavaa toimintaa.
Useampi liikuntakeria viikossa.
Tiedottamisen ennakointi tulevista tapahtumista jne. Sama jaikkisilgassa tiedottaminen tulevista peleistä yms.
En osaa sanoa
Oikeaa tukea ja apua
Ehkä enemmän vanhempi mukaan joihinkin toimin, yhteistä tekemistä pienimuotoisesti. Retkiä tms
Minua ei tule mieleen mitään mitä pitäisi parantaa. Toivon että kalkki jatkuu samalla tavalla!
Pojat ovat edenneet koulussa ja päivät pitenee, niin jos esim. lapsi pääsee kahdeita ja pyöriilee iceen mikä loppuu kolmeita, se aika vain jää todella lyhyeksi... omaa lastani se harmittaa paljonkin.
Tuntuu ettei tavot muutu, vaikka samat ongelmat toistuu päivästä toiseen. Puulutaanko ongelmin riittävästi tehokkaasti?
Toivoisin jotain tunnepuolen kasvatuksa ja sosiaalisten suhteiden/kaverisuhteiden luomista, apujakeinoja saada kaveritea..
Icehearts on tutenut perheillämme todella merkittävää tavalla. Toivoisin lähinnä että hieno työnne saa riittävästi tukea eri tahoilta voidakseen toimia nykyisellä tavallaan kitkattomasti.
Kasvattaja tietää että miten parantaa ja hän tekee koko ajan.

Tuikka jako sukupuolen mukaan ei ole mielestäni ihanteellisin ratkaisu. Joidenkin kasvattajien (ei omamme) kielenkäyttö on ollut arveluttavaa.
Toiveena olisi että toiminnassa olisi enemmän mukana pienissä ryhmissä retkiä, puistolua, uimista, luisteia, pompillia tms.
Toivoisimme, että kerhossa olisi enemmän pienryhmä toimintaa. Olisi hienoa jos tunnekasvatukseen liittyen voisi järjestää kehon puutteissa vaikka ryhmän.
-
Toiminta on hyvää ja lasta on kuuluu toiminnan sisällön suhteen.
Kalkki sujuu hyvin ja toimii hyvin, ei ole mitään sanottava, kuin vaan että kunniltaan heidän tekemisissä ja tsemppia vaan.
Tunnetaidoista keskustelua lasten kanssa. Joskus vaikka yhteistyötä työntöjen ja poikien ryhmien välillä.
Very great
Mielestäni Icehearts toimii jo nyt hienosti!
Kunpa Iceheartsin toiminta leviäisi jokaiseen kouluun. Aivan mahtava toimintatapa. Jos jollain niin tässä voidaan vielä estää Tukhoiman lähiöiden kaiteisten ongelmien tueminen Suomeen.
Jatkamalla Hyvää työtä!
Continue with your good work
Ei ole parannettavaa se on tarpeeksi hyvä
Toivottavasti puulutaan kirollaan tms epäystävälliseen puheeseen, se on meillä lisääntynyt selvästi, eikä kolona selata kielitä kuule, saatkaa loki muualtakin koulusta tulla.
I think everything is ok.
Joku varasuunnitelma olisi hyvä ettei nii usein peruuntuisi
En osaa sanoa
Olen lukenut artikkeleita Icehearts kasvattajista ja on ollut upea lukea miten lapsista välittäviä he ovat ja kuinka lapset menee etusjalle ja heidän eteen tehdään "töitä" suurella sydämellä. Tätä samaa asennetta ja halua toivoisin meidän joukkueen kasvattajailta.
Läksyt on järkevät usein tekemättä Icehearts-päivinä ja meillä kun kolona rajoitetaan pelaajaa, on sitten Iceheartsissa olessa pelattu, mikä on loki mukavaa sekun muuta vähän tyissä sitten kun meillä pelaaminen aiheuttaa monesti yllykkyneisyttä kolosalla ja se on näkynyt sitten niin päivinä hieman negatiivisena.
Kuulumisten vaihtoa olisi hyvä olla. Loma-aikoina toiminnan tärkeys korostuu ja silloin sitä voisi myös enemmän olla
For now everything is perfect with the Ice hearts.

Vastaukset
Ehdottomasti tarvitaan lisää ja eri ikäryhmiä Icehearts palveluja ainakin mikkolan kouluun perheessä on useampi lapsi jotka myös tarvitsisi lämmöistä toimintaa
Ei mitään
nothing
IceHearts päivät voisi olla viikossa enemmän kuin vaan 3.
Yksilö ja piennryhmytyö, koska lapsi pystyy osallistumaan nykyään ryhmätoimintaan aiempaa vähemmän
Toimintaa parantaisin niin että "roska" ruuan tarjoaminen (karkit, pizzat, buffa, cokis,välipalakeksit jne) saisi loppettua tai laittaa minimin kun kyse on kuitenkin "erityisapista" jolle ei moinen "huono" ruoka yleensä sovi. Vaihtoehdoksi opelusta terveelliseen ja hyvään ruokaan tutustumista ja tarjoamista niin kuin terveelliseen elämään kuuluu.
Jos he voisivat lisätä myös käsittöitä, kuten ompelu, olisi myös oitut hyvä
Varsinkin uusille ryhmille vanhempien yhteistä toimintaa.
Ilmaa jalko palon peli
Joskus voisi olla. Joku viikonloppu myös Icehearts
Very good
Säännöllisyyttä ja sitä, että Icehearts-päivät ei peruuntuisi
En osaa sanoa.
Lisää toimintaa kun on syys loma ,talviloma jn leiri, yhdessä mennoja, elokuva teatteri jn
Lapsi toivoo luitelua ja mäen laskua Ice Hearts Joukkueen kanssa
Kalkki on ok.
En osaa sanoa
En osaa sanoa
Olen saanut Iceheartsilla monipuolista tukea vanhemmuuteen ja toivon tietienkin että hyvä yhteistyö jatkuu edelleen. Toivon että yhteistunnassa osataan arvostaa ja tukea työtäänne ja tärkeää panostanne pitkäille lasten elämässä.
En tiedä, loppuuko tuki virallisesti lapsen täytettyä 13, mutta meidän kohdalla näin ei ole tapahtunut. Jos näin on oikeasti, ehdotan "jätkähuolaa", koska koen tärkeänä, että lasta ei "hyötisi" hänen tultua täysi-ikäiseksi. Yhteiskunta olettaa ilan usein, että 18-vuotias kykenee toimimaan kuin aikuinen. Olsi hyödyllistä, että tuki jatkuisi yksilöllisen tarpeen mukaan.
Toivon, että Ice hearts kättäisi paremmin kasvattaja ja ymmärtäisi heidän vaikean panostuksensa lasten ja nuorten elämään ja palittaisi tästä muutenkin kuin sanallisesti, sillä työ on raskasta, monivuotista sitoutumista ja vaativaa. Toivoisin myös, että Ice hearts toiminta ei loppuisi täysi-ikäisyyteen täysin vaan tukisi nuorta aikuisuuteen asti jollakin vaikealla harvolla mutta säännöllisellä tapaamisella. Esimerkiksi 25-vuotiaaksi. 18-vuotias ei ole vielä tarpeeksi kypsä huolehtimaan uzeltakaan omista asioistaan ja kaikilla nuorilla ei ole tukiverkosta tai luottoa tukipalveluihin. Omaan kasvattajaan ja Ice hearts toimintaan luottamus on jo rakennettu ja tämä olisi hyvä tukitaho jotta nuori voi aloittaa elämänsä ja ammatinvalintansa ja saada tarvitsemaansa tukea jaapua tai edes sitä että joku huomaa nuoren tekemän työn tulevan elämänsä eteen ja kehuu onnistumista. Tämäkin on tärkeää, että nuoren elämässä on aikuinen joka huomaa ja kehuu.

15. Millaista vanhemmille suunnattua toimintaa toivoisit Iceheartsilta?

Vastaajien määrä: 63

Vastaukset
Tähän en osaa nyt sanoa mitään. Toistaiseksi olen ollut tyytyväinen vuorovaihtokukseen lapsen, kodin ja Iceheartsin välillä.
Ok
Yhteistä toimintaa tai tapaamisia vanhempien kanssa, että oppisi tuntemaan lasten vanhemmat.
Joskus voisi olla jotain yhteistä missä olisi kasvattaja, lapsi ja oma vanhempi mukana.
Ehkä lapsen olessa nuorempi,yhteisireijä lapsi/vanhemman kanssa.
Ehkä aikoinaan vertaisstuen/kohoamisten mahdollistaminen muiden vanhempien kanssa.
Tapaamisia yhdessä toisten Iceheartsin vanhempien kanssa, esim.pitkujoulat.
Yhteinen tapahtuma, esim. retki lasten kanssa.
Kuulumiskierroksia ja sen perusteella kuulumiskierrosta pojalle myös..Tilanteet vaihtuvat nuoret kasvaessa.
Lasten, aikuisten ja kasvattajan yhteistä toimintaa. Esim joku yhteispeli kerta vuoteen.
En tiedä
-
Yhteistä peli-itoja, esim vanhemmat vs lapset otteiluta
Yhteistä tekemistä niin että vanhemmatkin jollaintapaa olisi enemmän tietoisia toisistaan, varsinkin kun ei enää korona rajoita niin paljon
En mitään. En ole muiden vanhempien kanssa samalla aaltopituudella, vaihteavasti.
Olen ollut mukana Iceheartsin ihmeelliset vuodet ryhmässä ja se on ollut todella merkittävä tapa tukea vanhemmuutta. Toivon että toiminta jatkuu tulevaisuudessaakin.
Joku tapahtuma jossa vanhemmat lapsineen ja ehkä sisaruksineen, tutustuisi paremmin lapsen kavereiden vanhempiin jne sitä kautta

Vastaukset
Minä en tiedä paljon kuin kasvattaja tietää hän päättää hyvää minun lapsesta ja uskon siihen koska lapsi pelaa hyvää jalkapallo ja kasvattaja kannusta lapsi tosi paljon ja aina neuvoo paremmin. Kasvattaja tietää enemmän tästä asiasta.
Ei mitään
Vanhempainryhmän kokoontumiset olisivat toivottuja.
-
En osaa sanoa. Keskustelu sujuu kasvattajan kanssa aina tarvittaessa. Ja on saanut apua arjen ja koulun välisissä asioissa.
Jonkinlainen aikuisten ja lasten yhteinen viikonioppuna tapahtuva tapahtuma voisi olla kiiva.
I like all their activities.
Perhetapahtumia väliin kiiva yhteistä tekemistä 🤝❤️
Aiuksi yhteiset tapahtumat olivat tärkeitä. Lasten kasvetua tuntuu tärkeämmistä, että voimavarat suunnataan nuorin. Vaatteiden ja kenkien kierrätys pienikokoisemmille on hyvä vielä isoilla.
Ehkä joku nuortila Ollaniammella, johon saisi tulla koko perhe.
Minusta tuo ihmeelliset vuodet ryhmä meillä aikuisille oli hyvä ja tarpeellinen, joltain tällaisista tapahtumaa toivoisin.
Ei mitään
Ehkä joltain missä perheet yhdessä tekee jotakin, kiiva olisi tutustua muihinkin perheisiin ja lapsen kavereihin paremmin.
Games such football with fathers or other sports that both parents can play with the kids like a competition between kids and parents.
En osaa sanoa
Yhteistä tekemistä ja yhdessäoloa niin lasten kuin ohan vaan vanhempienkin kanssa.
To my opinion the support ice hearts is given to us is enough.
En osaa oikein sanoa itsellä on kiireiset päivät lasten kanssa kolona ja opiskelen
Have good day
Tarpeen mukaan tai kauden alussa yhteisiä kokouksia, joita ovatkin jo toteutuneet. Joskus yhteisiä tapahtumia, esim kauden päätöskokoukset tmv. Jossa lapset ja aikuiset yhdessä puuhastelemassa, pienellä retkellä tai pelilemmassa.
Enemmän tukea arkeen, että voisi puhua jonkun kanssa joskus lapsen ja kodin asioista.
Hyvä
Toivoisin että muutama kerta vuodessa nähtäisiin vanhempien ja kasvattajan kesken joltai päästäisiin kaikki yhdessä tutustumaan toisiimme. Enemmän kommunikointia vanhempien kanssa.
Ehkä joskus voisi olla joltain vanhempien tapahtumia tms toimintaa. Toki itse saanut otakin mukana reeneissa.
Jotain yhteistä toimintaa lasten ja vanhempien kanssa. Vaikka joku peillemä, pikkujoukot, saunailta...
Vaiakunnalliset tai alueelliset päivät tai tapahtuma vanhemmille.
Vanhempain illa 1-2 kert vuodessa on hyvä.
Yhteisiä keskustelutiloja ja ajatustenvaihtoa haastavien tilanteiden
hyvä
Jotain tapahtumia, myyjäisiä
Any program is good for me
Joskus voisi järjestää lapset vastaan aikuiset pelein.
Nuoret ja haastavat tilanteet.
Yhteistapahtumia ja tekemistä lisää
Vanhempainilta olisi mukava kerran vuodessa.
Oltiin saatu tarpeeksi ja ehkä enemmän tukea meidän välillä
Ehkä joltain neuvonvälitystä tai tunnekasvatusta. (en tiedä mitä jo on olemassa)
👍
Joku yhteinen toiminta illa esim. Ensin yhteinen toiminnallinen ensiapukurssi (helki) ja sitten sähköllä lapset vastaan aikuiset, samalla tutustuisi toisiin vanhempiin
Esimerkiksi tuo ihmeelliset vuodet-verkkokurssi, jossa olen mukana on tuonut paljon uusia näkökulmia ja asioita/ajatuksia arkeemme. Fidän sitä hyvänä asiana. Joten en tiedä mitä toivoa :D
En osaa sanoa
En osaa sanoa
Ihmeelliset vuodet vanhempien ryhmä on ollut todella mahtava ja stimuli avaava vanhemmuuden kokemus Pölvän ja Hamrin johdolla. Myös lapseni ovat nauttineet ryhmän aikana tarjotusta ohjelmasta toiminnasta. Olemme saaneet ryhmälle jatkua varsinaisen ohjelman loputtua, minkä koen kuitenkin arvokseksi avuksi vanhemmuuteen. Toivonkin että vanhemmille suunnattu ohjelma jatkuisi tulevaisuudessa.
Vertaistukea/linnoitusta vapaaehtoiseksi ryhmän vetäjäksi 🤝 ja toimintapäiviä vanhempien kesken. -B.B

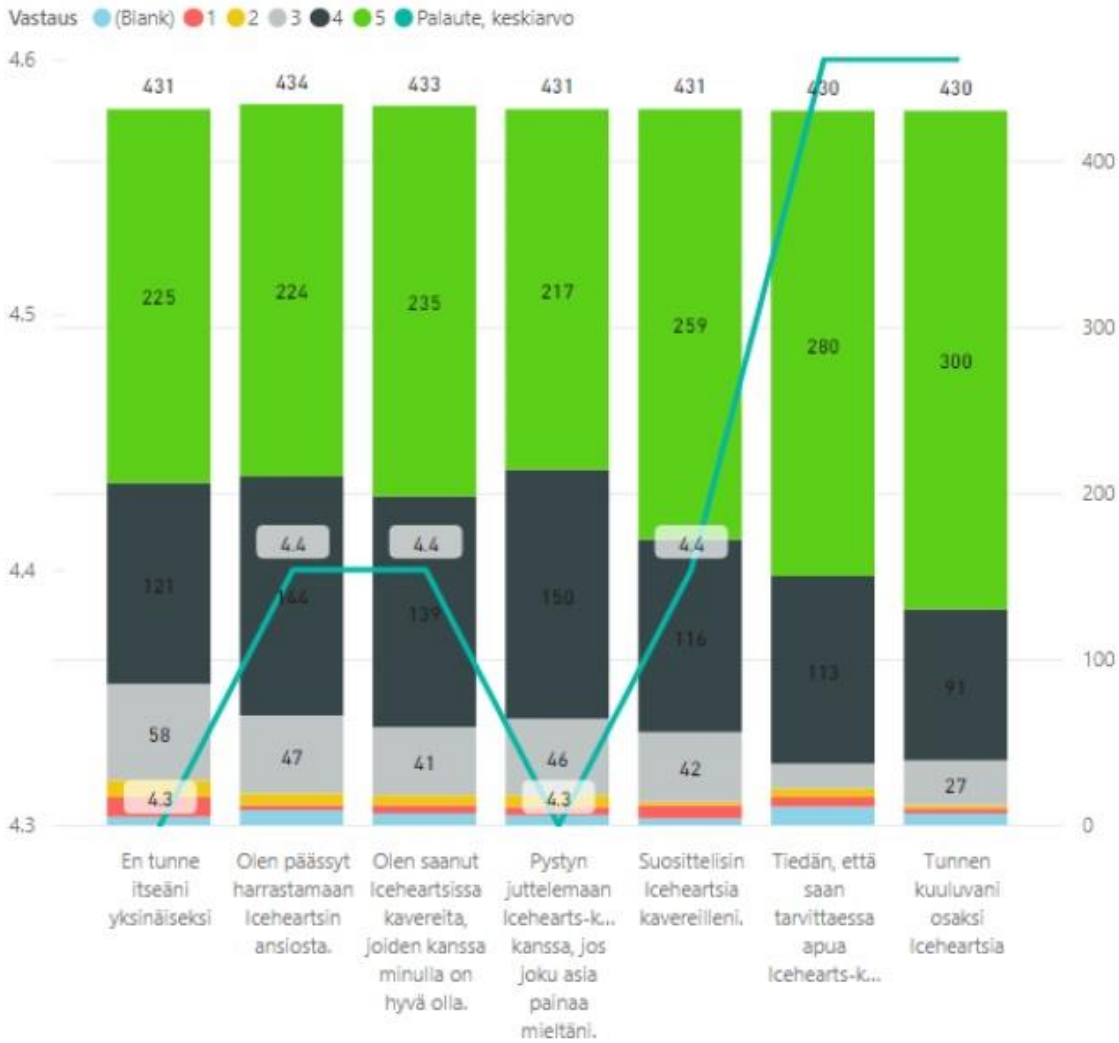
Vastaukset

Olen saanut vanhempana kasvattajalta ja Ice heartsilta enemmän, kun olisin osannut edes luvata. Tero on tehnyt peikostään upsea työtä lapseni eteen kaikki nämä vuodet. Hän on ollut pysyvä ja aina laivoitettavissa oleva ja itsensä ja kiinnostunut lapseni saavutuksista ja avun tarpeesta ja kannustanut, sekä antanut hyviä neuvoja minulle ja ollut itse peikostään hyvänä turvallisena ja tasapainoisena esimerkkinä ja miehen/valiuisen mallina. En ole mitään ammattitahoista saanut näin hyvää palvelua lapseni asioissa, kun Tero Tiltaselta. Kiitos. Mitkään sanat eivät riitä kuvailemaan kuinka kiitollinen Teroille olen.

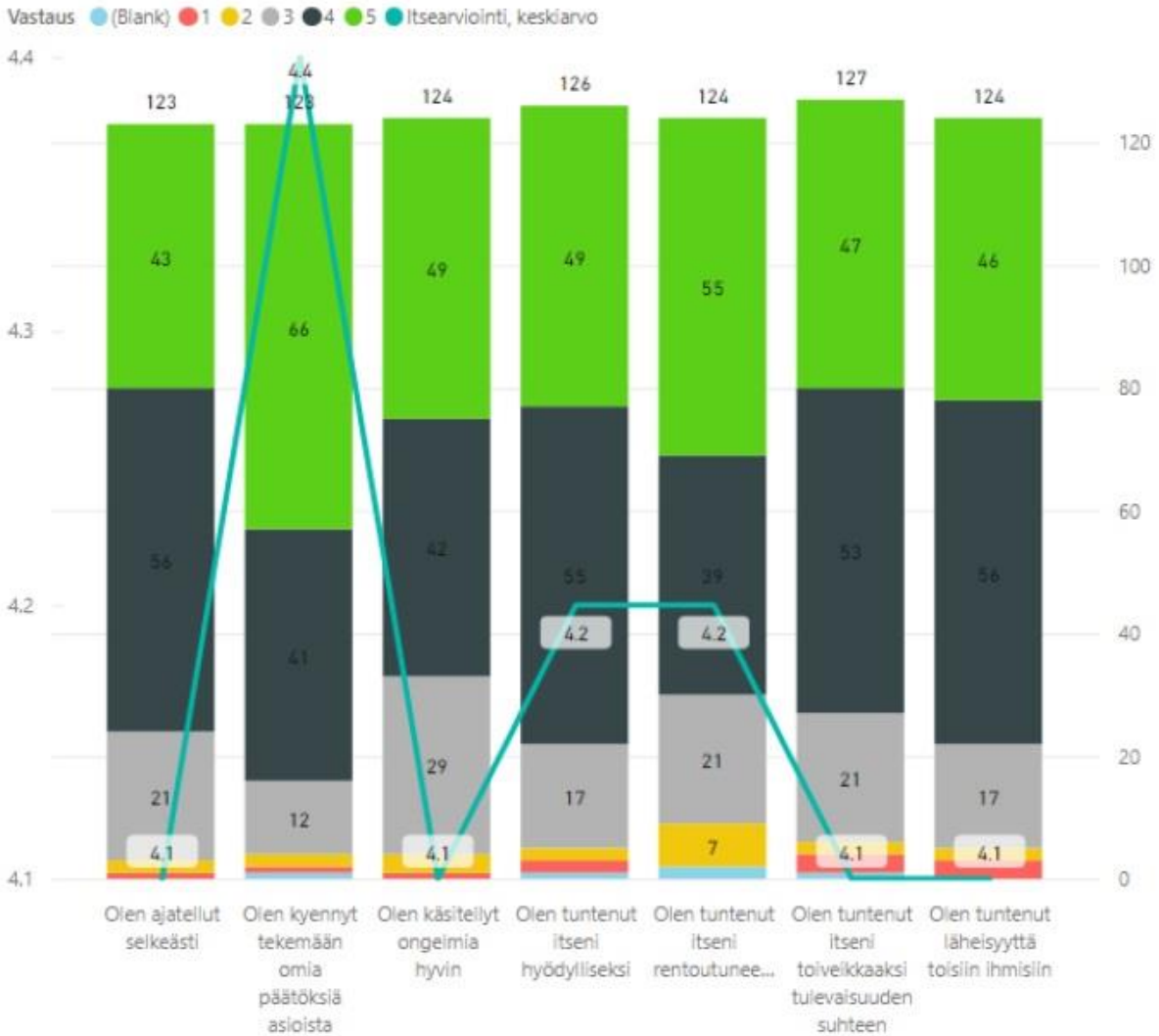
Yhteisiä hetkiä tultua. Niin että niistä imoitettaisi niin että olisi aikaa järkätä työt niin että pääsee.

Liite 3.

Lasten antamat palautteet

Nuorten itsearviointi positiivisen mielenterveyden mittarilla

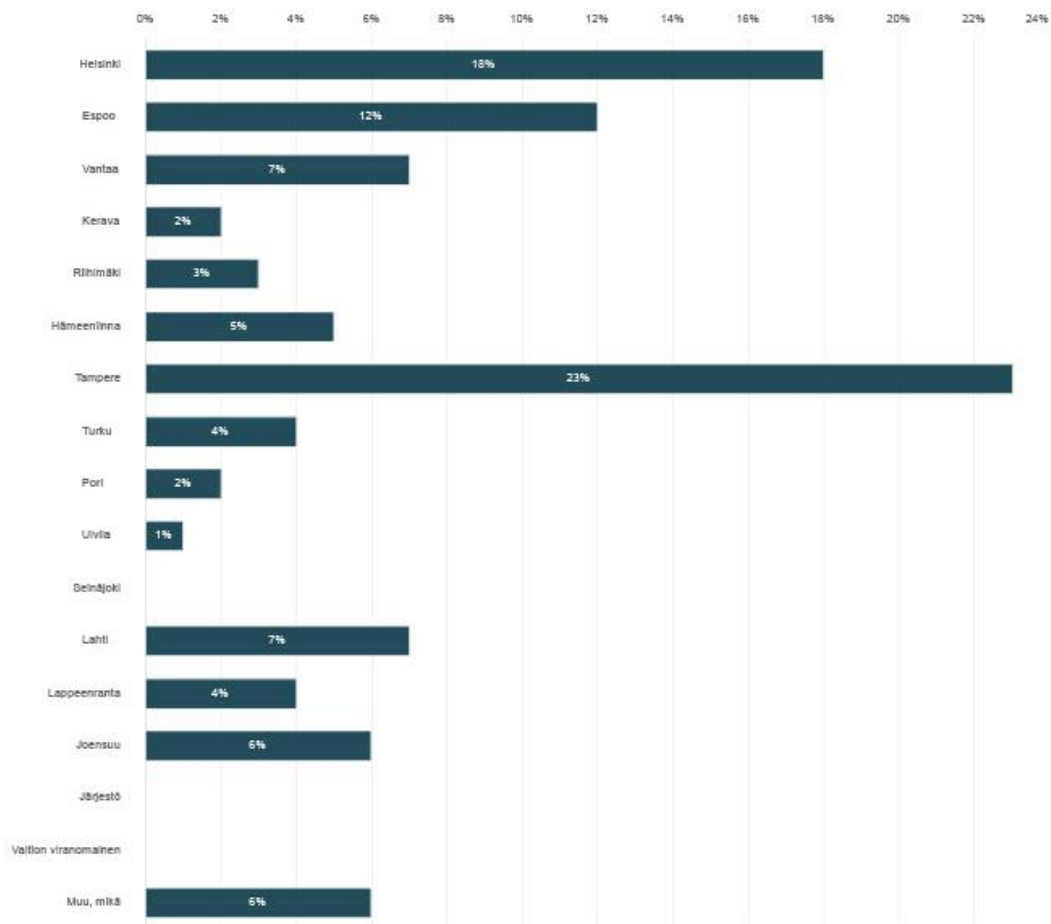
Liite 4.

Perusraportti Verkostokysely 2022

Vastaajien kokonaismäärä: 101

1. Kaupunki/organisaatio, jossa työskentelet

Vastaajien määrä: 101

	n	Prosentti
Helsinki	18	17,8%
Espoo	12	11,9%
Vantaa	7	6,9%
Kerava	2	2,0%
Riihimäki	3	3,0%
Hämeenlinna	5	4,9%
Tampere	24	23,8%
Turku	4	4,0%
Pori	2	2,0%
Uusikaupunki	1	1,0%
Seinäjoki	0	0,0%
Lahti	7	6,9%
Lappeenranta	4	4,0%

	n	Prosentti
Joensuu	6	5,9%
Järjestö	0	0,0%
Valtion viranomainen	0	0,0%
Muu, mikä	6	5,9%

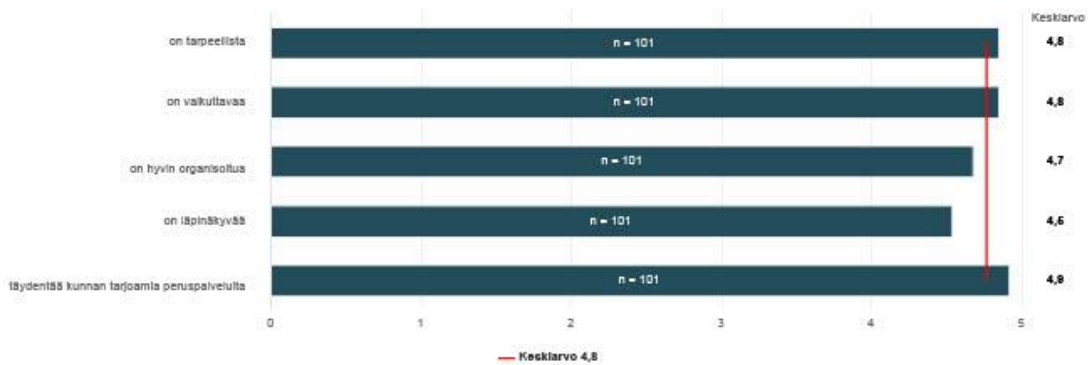
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä	Sipoo
Muu, mikä	Ammattilinen oppilaitos
Muu, mikä	Ev lut kirkko
Muu, mikä	Urheiluseura
Muu, mikä	Espoon Tyttöjen Talo
Muu, mikä	Kanta-Hämeen Hyvinvointialue

2. Mielestäni itseheartain toiminta

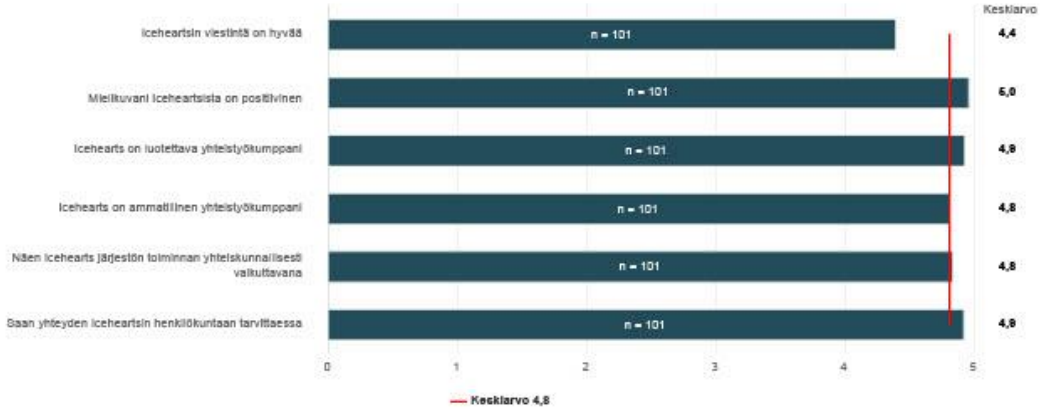
Vastaajien määrä: 101

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Keskisarvo	Mediaani
on tarpeellista	4,0%	0,0%	0,0%	0,0%	96,0%	4,8	5,0
on vaikuttavaa	2,0%	0,0%	0,0%	7,9%	90,1%	4,8	5,0
on hyvin organisoitu	0,0%	0,0%	5,9%	20,8%	73,3%	4,7	5,0
on läpinäkyvä	0,0%	1,0%	7,9%	27,7%	63,4%	4,5	5,0
lähdentää kunnan tarjoamia peruspalveluita	0,0%	1,0%	1,0%	4,0%	94,0%	4,9	5,0

3. Kokemukseni Icehearts-järjestöstä

Vastaajien määrä: 101

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Keskiarvo	Mediaani
Iceheartsin viestintä on hyvää	0,0%	1,0%	8,9%	39,6%	50,5%	4,4	5,0
Mielikuvani Iceheartsista on positiivinen	0,0%	1,0%	0,0%	1,0%	98,0%	5,0	5,0
Icehearts on luotettava yhteistyökumppani	1,0%	0,0%	0,0%	3,0%	96,0%	4,9	5,0
Icehearts on ammattilinen yhteistyökumppani	1,0%	0,0%	1,0%	12,9%	85,1%	4,8	5,0
Näen Icehearts-järjestön toiminnan yhteiskunnallisesti vaikuttavana	0,0%	1,0%	3,0%	7,9%	88,1%	4,8	5,0
Saan yhteyden Iceheartsin henkilökuntaan tarvittaessa	0,0%	0,0%	2,0%	4,0%	94,0%	4,9	5,0

4. Mitä kekseliäisiä vaikutuksia mielestäsi on Iceheartsin toiminnalla?

Vastaajien määrä: 75

Vastaukset
Auttaa espoolaisia perheiden nuoria itsenäiseen työskentelyyn ja kasvuun aikuisuuteen. Arvostan suuresti.
Oppilaat saavat hienoa toimintaa ja koulu apua käytäntöihin.
Iso apu opetuksen tukena.
Oien itse erityisluokanopettaja. Oppilaani ja hänen perheensä on saanut valtavan hyvää tukea sekä koulunkäyntinsä että vapaa-aikaan liittyvien asioiden Pekalla, joka työskentelee Iceheartsissa. Suurella sydämellä, tiedolla ja tunteilla tehtyä työtä! Arvostan todella!
Lapsen ja perheen näkyvämmäksi ja kuuluisiksi tuleminen itsäännty myös viranomais- yms. verkostojen suuntaan.
Icehearts tukee lasten koulunkäyntiä, sosiaalisia taitoja sekä tunnetaitoja. Turvallisen aikuisen kanssa lapsi uskaltaa puhua asioistaan, ja tästä kautta tietoa lapsen elämästä tulee myös opettajalle, koska aina koulussa ei ole resursseja kysellä lapsen kuulumisia perinpohjin.
Oppilaan turva
Lapsista välitetään ja he saavat positiivista palautetta ja kannustusta. He oppivat luottamaan itseensä ja toimimaan toisten kanssa. Tämä todella näkyy koulussa parempina oppimistuloksina ja parempana käytöksenä.
Jatkuvuus, lapsilla luottoaikainen
Jatkuvuus, lapsilla luottoaikainen
Korvaamaton vaikutus lapsen elämässä: merkittävissä ihmissuhteissa, ryhmähenkeä, yhteisiä tavoitteita, turvallisia aikuisia, rutiineja, positiivisia kokemuksia, uhmelussa kehittymistä jne jne... Ice Hearts toiminta auttaa perheitä ja toiminnalla on pitkäjätkä alkavilla merkittävä yhteiskunnallinen vaikutus jos sen avulla pystytään ennaltaehkäisemään esimerkiksi lapsen / nuoren syrjäytymistä.
Icehearts on tukioppilaitien kasvamisessa ja käyttäytymisen ongelmien käsittelemisessä. Icehearts on tarjonnut oppilaitien pysyviä aikuiskontakteja häilyvässä muuttuvissa olosuhteissa.
Lisää itkunallisuutta nuorelle. Parantaa sosiaalisia taitoja. On tärkeä osa arkea ja vapaa-aikaa.
Tukea tarvitsevan oppilaan kokonaisvaltainen hyvinvoinnin tukeminen. Mahdollisesti vaikuttaa lapsen tulevaisuuteen positiivisesti, ettei lähtisi niin huonolla tavalla. Koulun henkilökunnan tukeminen, kun yhdessä tehdään töitä lapsen hyvinvoinnin eteen.
Tuki koulunkäyntiin ja vapaa-aikaa oppilaille. Turvallinen ja hyvä aikuisen malli lapsille/nuorille. Syrjäytymisen ehkäiseminen.
Todella tärkeää ennakkoivaa puuttamista lasten kehitykseen ja kasvatukseen. Isolla ♥ jokainen organisaatiossa painaa tätä!

Vastaukset
Kasvattaja on läsnä lasten arjessa. Luottamus "omaan aikuiseen" on ollut tärkeää lapsille. Kasvattaja on läsnä ja nyt tavoitettavissa. Pitkäkestoinen tuki on korvaamaton ja arvokasta perheille heidän arkensa tukena. Kasvattajan läsnäolo näkyy lapsissa yhteishengen muodossa. Pojille Icehearts on jo iso osa heidän identiteettiään. Se on arvokas ponnahduslauta elämään. Luokanopettajana rinnalla kulkeneena olen saanut myös omaan ammattiini uusia tuulia ja ajattelutapoja. Yhteinen tavoite, jaettu kasvatuskumppanuus ja sen myötä suuri kasvutarinalla on saatu todistaa yhdessä. Moniammatillinen työskentely on äärimmäisen tärkeää tämän päivän koulu maailmassa.
Lapsen kasvun ja kehityksen arjen tasoinen säännöllinen tukeminen rakentaa lapsille turvallisuuden tunnetta.
Tavoitavat tuen tarpeessa olevia lapsia ja perheitä monitahoisella tavalla, joka läpisee olemassa olevien haasteiden kentän todella kattavasti.
Esimerkiksi: -Lasten elämään tulee pysyvyyttä ja luotettavuutta turvallisen aikuisen myötä. -Merenlaiset syrjäytymistä ennakoivat piirteet saadaan vähentämään/poistumaan varhaisella Icehearts-kasvattajan asiaan puuttumisella ja lasten elämään tulevalle säännöllisellä harrastuksella/itapäivätoiminnalla (esim. poissaolot koulusta, vapaa-ajan asiatomat puuhut) -Hyöty yksittäisen joukkueen lasten lisäksi heijastuu mm. koululuokkiin, joihin toiminta väreilee hyvin laajalle ja moni lapsi saa tukea/apua/kuuntelevia korvia ja näkeviä silmiä -Tähän toimintaan nyt sijoitettavalla rahalla saadaan pitkä säästö tulevaisuudessa
Ehkäisee syrjäytymistä. Auttaa koko perhettä.
Icehearts vaikuttaa suoraan syrjäytymisvaarassa olevaan lapseen ja tämän perheeseen kokonaisvaltaisesti auttaen ja koko perhettä tukien. Icehearts on tärkeä kasvatuskumppani perheille.
Yksittäisten lasten elämää muuttava mahdollisuus. Ilman tätä lasten elämä ja tulevaisuus olisi ihan toisenlainen. Auttaa elämässä eteenpäin ja antaa uskoa tulevaisuuteen.
Koulun näkökulmasta Icehearts on erittäin tärkeä tekijä oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kannalta. Icehearts on näkyvä tuki ja turvallista läsnäoloa oppilaille koulupäivän ajan. Icehearts toiminta tukee myös kotiin ja koulun välistä yhteistyötä. Todella merkittävä yhteistyökumppani!
Koulussa oppilaiden ja kotien yhteistyön tiivistyminen. Lapsen kokonaisvaltaisen edun ajaminen.
Oppilaiden keskeniset suhteet ja vuorovaikutustaidot paranevat. Tuki koulunkäynnin ja oppimiseen.
Alvan mahtavaa, että työkentällä, missä monia muita yhteistyökumppaneita ja moniammatillista tahoja on hankala tai lähes mahdoton tavoittaa, Iceheartsin kasvattajat saa aina kiinni ja apua on aina tarjolla! ♥ On myös alvan kukaan arvostaa ja harvinaista, että lapsen elämässä on pysyvä aikuinen koko kouluelämän ajan! Iso kiitos toiminnasta!
Iceheartsin toimintaa näkyy omassa työssäni eriten omien oppilaiden tukemisena. On hienoa nähdä, mikä merkitys Icehearts-poppoilla ja ohjajilla on lapsille.
Lasten kehityksen tuki ja turva
Se oikeasti vaikuttaa voimakkaasti tukea tarvitsevan lapsen elämään ja myös tukee koulunkäyntiä. Omat kokemukset tyttöjen toiminnan puolelta.
Tärkeä toimija koulun rinnalla niissä asioissa, joihin koulu ei ole resurssija/toimiva. Pitkäaikainen vaikutus lapsen/nuoren elämään.
Tukee loistavasti toiminnassa mukana olevien lasten koulunkäyntiä ja kokonaisuutta. On tärkeä yhteistyökumppani koululle ja kodille. Heiposti lähestyttävä ja saatavilla koko ajan. Korvaamaton apu, ei voi kehua tarpeeksi.
Pitkäkestoinen työ syrjäytymisuhan alla olevien lasten ja nuorten rinnalla.
Tuen tarpeessa oleva lapsi saa pitkäkestoisia ja monipuolista tukea ja rinnalla kulkemista sekä koulunkäyntiä, kaverisuhteita, tunne- ja vuorovaikutustaitoja, vapaa-aikaan. Lapsi saa samalla tärkeän ja merkityksellisen aikuisen elämänsä pitkäkestoisesti.
Tukee vahvasti lasten hyvinvointia ja myös oppimista. Läksyihin saa tukea ja ne tulee tehtyä. Pitkäkestoinen tuki koko perheelle. Tuettu ja luotettava aikuinen säilyy, vaikka esim. opettajat vaihtuvat.
Erittäin tärkeää tukea mm. nuorten koulunkäyntiin sekä itäpäivätoimintaan.
Antavat aikuisen mallin
Se, että lapsella on turvallinen aikuinen, joka kulkee rinnalla lapsuudesta täysi-ikäisyyteen, on alvan uskomattoman upea asia. Omassa luokassani on muutamia ICE Heart-lapsia ja se, että heidän aikuisella on heidän elämästään kokonaiskuva, on myös opettajana minulle todella tärkeä asia. ICE heartsin tekemä työ on korvaamaton! ♥
Koko koulu- ja alueyhteisö saa isoja positiivisia vaikutuksia Icehearts toiminnan olemassa olosta.
Lapselle turvallinen aikuinen, joka välttämättömän voimavara aikuisuuteen kasvamisessa.
Toiminnalla on positiivista vaikutusta lapseen ja perheeseen.
Pitkäkestoinen tuki ja turvallinen aikuinen vähentävät syrjäytymistä.
Yksilön tuki ja samalla perheen tuki.
Aikainen "puuttuminen" ei otetaan kopsia lapsista, jotka muuten saattaisivat "ajautua" väärille poluille. Mitko on paras!!!
Ehkäisee syrjäytymistä. Ehkäisee mielenterveysongelmia. Ehkäisee vanhempien väsymistä.
Iso tuki perheille ja etenkin oppilaille.
Lasten hyvinvoinnin lisääntyminen.
Varhainen puuttuminen koko perhe huomioiden tukee arjessa selviämistä kokonaisvaltaisesti.
Loistava tuki nuorten elämässä!
Tukee oppilaita arjen haasteissa. Tukee koulunkäyntiä ja kouluyöskentelyä tosi paljon!
Syrjäytymisen ehkäisy. Varhaisen tuen tarjoaminen. Perheen kokonaisvaltaisen auttaminen, ei vain lapsen.
Lasten hyvinvoinnin parantaminen
Ammattilista tukea ja toimintaa pitkäkestoisesti. Toiminta näkyy lasten ja perheiden voimissa
Syrjäytymisen ehkäisy Perheellä liikunta/paikoitusta useamman ulottuvilla Kaveritaidot ja kavereiden saaminen
Ainoa tukimuoto lapsille ja heidän perheilleen, jotka tarjoaa pitkäkestoisia apua. Tällä toiminnalla on valtavan suuri vaikutus syrjäytymiskierteen ehkäisyssä ja kulkutussessa sekä koko perheen monimuotoisten haasteiden auttamisessa.
Lapsille tulee turvallista, pysyviä aikuisia elämään ja mielekkästä toimintaa itäpäivin.
Syrjäytymisen ehkäisy

Vastaukset
Tukee lasten osallisuutta ja kehittämistä ja tuo tärkeän läsnä julkisiin palveluihin
On upeaa katsoa kuinka nuoret ovat hyötynneet Iceheartsin toiminnasta ja kuinka iloia ja lämmöllä he puhuvat Iceheartsista.
Vaitava apu luokassa ja heidän valmistautuvien oppimisessa. Korvaamaton apu.
Tukee kunnan palveluita.
Vaihteluisia ja ihmis-läheisiä työskentelyitä suuri vaikutus yhteiskunnan kustannus tehokkuuteen. Lisäksi mahdollisuus työnsäätöön, tuo mielekkyyttä työntekijöille.
Tärkeä linkki kotiin ja koulun välillä silloin kun huoltajilla haasteita
Yhteistyö koulun ja kodin kanssa erittäin tärkeää. Toiminta tuo paljon itsäarvoa. Hyvin merkityksellinen osa koululaisen elämässä ja mikä tärkeintä pitkäjänteisesti vuosien ajan.
Syrjäytymisen ehkäiseminen, turvallisien aikuisten malli lapsille ja nuorelle
Oppilaat oppivat tärkeää tunne- ja kaveritaitoja.
Erittäin tärkeää työtä lasten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin puolesta!
Ice hearts -toiminta tarjoaa järkeviä tekemisiä, kaveritea ja turvallisen tiluksen läsnäoloa itäpivisin selätsille lapsille, jotka em. asioilla eivät muuten ehkä saavuttaisi. Uskon tällä olevan hyvin hauskantoisia, positiivisia vaikutuksia.
He tulevat juuri niistä polkista ja heidän itsetuntoaan, jotka ovat vaarassa syrjäytyä mahdollisesti myöhemmin ilman tukea.
Tukee vahvasti lapsia ja heidän perheitään ajassa, sekä vapaa-ajalla että koulussa. Lapsilla, joilla ei välttämättä muuten olisi mahdollisuus harrastaa, on Iceheartsin kautta mahdollisuus kuulua johonkin ryhmään ja päästä harrastamaan itselleen mieluista lajia. Kasvattaja on tärkeä rinnalla kulkija usean vuoden ajan.
On hienoa, kun toimintaan mukaan valitut oppilaat saavat olla sen perissa niin pitkään. Ohjaajat oppivat tuntemaan heidät sekä heidän perheensä ja asiansa todella syvästi, ja näin ollen myös vaikuttamaan niihin hyvin.
Oppilas saa koulupäivän tukea, turvaa ja iloa. Aikuisen läsnäolo rauhoittaa oppilasta ja oppilas pystyy keskittymään opiskeluun paremmin. Välttämättä on turvaa itsäikäisestä.
Positiivisia ainakin meidän koululla oppilaita. Innostavat oppilaita ja oppilaat odottavat innolla meidän "Icehearts"- henkilöä.
Pitkäkestoiset vaikutukset lasten elämässä positiivisesti monella tapaa.
Toimintaan osallistuvien lasten hyvinvointiin merkittävä vaikutus. Kasvattajan apu ja tuki myös koulupäivän aikana on merkittävä. Itäpäivätoiminta tuo struktuuria lapsen päivään.

5. Mitä puutteita tai kehityskohtia näet Iceheartsin toiminnassa?

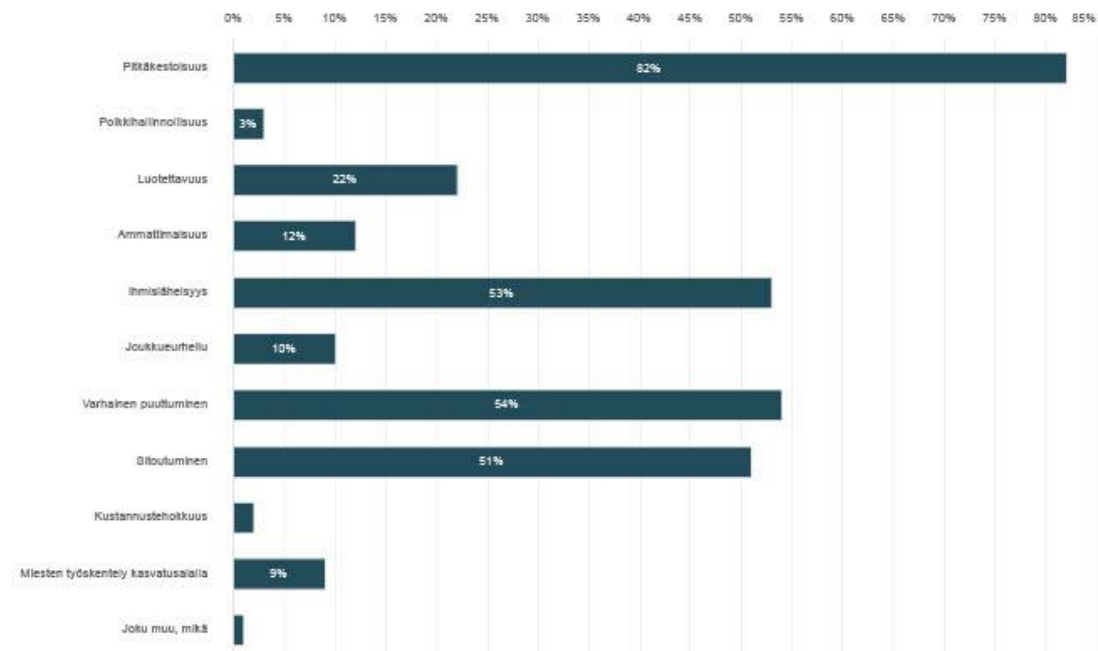
Vastaajien määrä: 43

Vastaukset
Henkilöresurssit varmaan tarvittaisiin lisää mm.ohjaaja mukana kulkijoina
-
En osaa ottaa kantaa. Minusta meillä yhteistyö on toiminut niin mukavasti ja hyvin.
Täällisen tuen tarve on suuri. Tarvittaisiin lisää ryhmiä. Ehkä joskus huomaa että Icehearts-kasvattajilla ei ole tarpeeksi tietoa siitä mitä koulunopettaja saa tai pitää tehdä. Meillä erilainen rooli virkamiehinä
Koulun tiit ovat muutenkin kortilla, pitäs löytyä tiit vielä usealle Ice-ryhmälle
Koulun tiit ovat muutenkin kortilla, pitäs löytyä tiit vielä usealle Ice-ryhmälle
-
Vielä enemmän työntekijöitä olisi hieno saada.
En osaa sanoa.
Työille tarvittaisiin lisää ryhmiä. Valkeisiin/isoihin ryhmiin jopa kaksi kasvattajaa lukemaan lapsia ja nuoria.
Lisää ryhmiä, tyttöjä jäs paljon ulkopuolelle, jotka tarvitsivat Icehearts toimintaa.
Toimintaa kalvataan niin monella koululla.
Yläkouluun liittyvä yhteistyöä kehitetään edelleen, mutta tässäkin on otettu askelasia eteenpäin.
Suuri joukkuekoko ja yksi kasvattaja näyttää joskus aiheuttavan ongelmia.
Toiminta voisi olla laajempaa jos mahdollista!
Koulun näkökulmasta myös työntekijöille olisi tarvetta.
Tarvitaan lisää joukkueita, mutta kunnan rahat ovat vähissä.
Riittämättömät tiit Iceheartsin potentiaalin hyödyntämiseen
Olis pitäisi olla paljon enemmän (jos jostain laisii rahoitusta)
Toimijoita tarvittaisiin enemmän. Jokaisessa koulussa pitäisi olla Iceheartsin toimintaa.
On ilan harvassa koulussa.
Toimintaa voisi laajentaa useammille kouluille Vantaalla.

Vastaukset
Kasvatijat jouluvat vähän ilkoille, mm. muurikaisten kanssa! Onko tarpeeksi määrärahoja?!
Se,etteivät he saa ruokaila ilmaiseksi koulussamme on uskomaton vääräys.Tämä puute tietyt koulutason puima,ei varsinaisesti iceheartin. Näkisin myös tärkeänä,että esim.koulusta lähtevät Wilma- viestit olisi mahdollista lähettää myös heille. Tämähän ei iceheartin puima varsinaisesti ole,tässä vain kaksi pulmaa,jotka näkyy oman työni kautta.
Perhetyön lisääminen
Henkilöresurssi olisi hyvä olla enemmänkin.
Enemmän joukkueita tarvittaisiin ja myös Tampereen ympäryskuntiin. Tyttöjoukkueilla iso tarve.
-
Yhteistyö kunnan kanssa voisi olla vielä tiiviimpää.
Osaistuminen vielä tiiviimmän kunnan toimijoiden kanssa.
-
Palkkalisesti ulospäin näkyvyyttä ja tunnettavuutta lisää. Verkosto ei vielä tunne toimintaa
Avoimesti tiebon kenen/miten on mahdollista päästä tai anoa tai tulla "jonottamaan" toimintaansa mukaan
Ennakotavuus on vähän vaikeaa.
-
Tarvitaan lisää ohjajia.
Suuret välimatkat tuo haasteita tiiviseen laajempaan tilimyöskenteilyyn. Toisaalta itäinen vapaus työn toteutuksessa ns. viitekehitysoimyyttä.
Tässä hetkellä toiminta koulussamme on moitteeton.
Tekijöitä saisi aina olla enemmän
On vahva tarve lisääjoukkueille. Kohteena olevien lukua tarvitsevien lasten määrä kasvaa jatkuvasti. Näkyy selvästi esim. Lappeenrannassa Sammontahden alueella.
En vielä tunne niin hyvin toimintaa, että osaisin arvioida kehityskohdita.
Toisaalta kun ryhmät ovat niin kiinteitä, ainakin meidän alueella kovin moni varmasti toiminnasta hyötyvä ei pääse toimintaan piiriin. Eii lisää ryhmiä tarvittaisiin ja toivottaisiin kovasti!
Toiminnasta tiedottaminen koulun alkutalle heti lukukauden alussa. Koulun alkutissa muutoksia, niin kaikki ehvät ole perillä asiasta. Jos mahdollista, voisi alkunen olla enemmänkin koululla.

6. Mitkä ovat mielestään iceheartin kolme keskeisintä menestystekijää?

Vastaajien määrä: 101 , valittujen vastausten lukumäärä: 303

	n	Prosentti
Pääkestolisuus	83	82,2%

	n	Prosentti
Poikkeellisuus	3	3,0%
Luotettavuus	22	21,8%
Ammattimaisuus	12	11,9%
Ihmisilheisyys	54	53,5%
Joukkuehenkeä	10	9,9%
Väheneminen	55	54,5%
Stabiilius	52	51,5%
Kustannusehokkuus	2	2,0%
Miesten työskentely kasvatusalailla	9	8,9%
Joku muu, mikä	1	1,0%

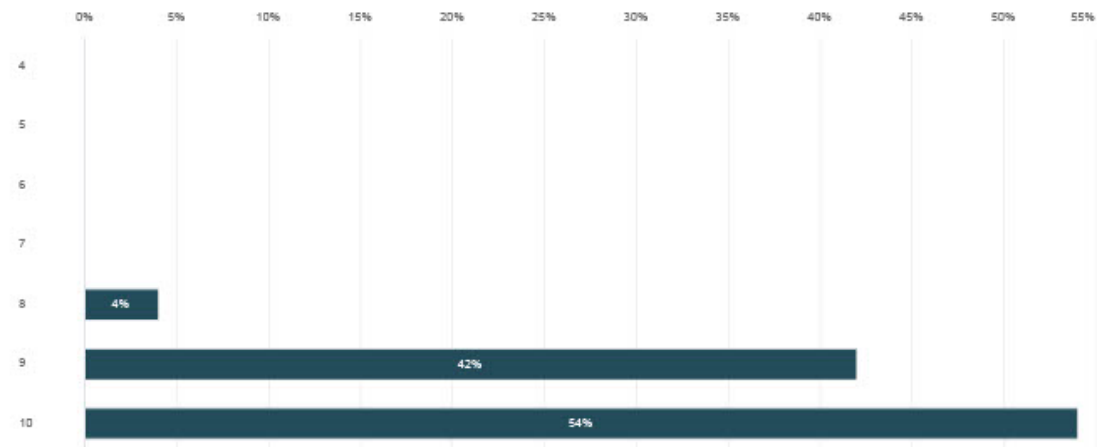
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Joku muu, mikä	kokonaisuus

7. Minkä kouluarvosanan antaisit itsehoitojärjestön toiminnalle

Vastaajen määrä: 101

	n	Prosentti
4	0	0,0%
5	0	0,0%
6	0	0,0%
7	0	0,0%
8	4	4,0%
9	42	41,6%
10	55	54,4%

Liite 5.

Icehearts-joukkueen investointilaskelma

Petri Hilli 17.12.2017

QSA Quantitative Solvency Analysts Oy

Icehearts-joukkueen investointilaskelma – p. 1

Sisältö

1. Tilastollinen malli
2. Joukkueen tuloksellisuus

QSA Quantitative Solvency Analysts Oy

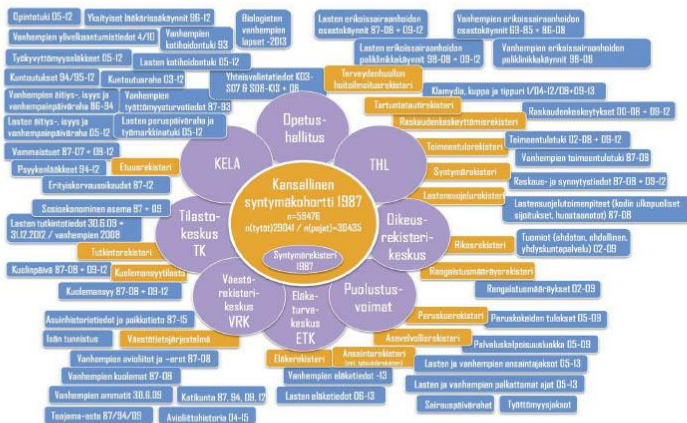
Icehearts-joukkueen investointilaskelma – p. 2

1. Tilastollinen malli

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran rahoittama hanke, jossa kehitettiin yhteistyössä THL:n, Hämeenlinnan ja Tampereen asiantuntijoiden kanssa malli lapsiin ja nuoriin kohdentuvan investoinnin kannattavuuslaskentaan

- Julkaisu: Hilli, P., Ståhl, T., Merikukka, M. ja Ristikari, T.: Syrjäytymisen hinta: – case investoinnin kannattavuuslaskelmasta, Yhteiskuntapolitiikka 82 (2017): 6.
- Malli kuvaa riskitekijöiden kumuloitumisen vaikutusta lapsuus- ja nuoruusajan palvelukäyttöön (avo- ja sijaishuolto, psyk. erikoissairaanhoido ja peruskoulun erityinen tuki) sekä sen jälkeen kiinnittymistä työelämään (maksetutu tuloverot, työmarkkinatuki, toimeentulotuki)

1. Tilastollinen malli

1987 kohorttidata. Lähde: THL

1. Tilastollinen malli

Tarkastelussa jokaisesta riskitekijästä 0/1 pistettä

- Vanhimman korkein koulutus: isän tai äidin korkein koulutus määrittää arvon, tiedot vuodelta 2009
- Vanhempien mielenterveys: huomioitu vanhempien diagnoosit ennen kuin lapsi on täyttänyt 6 vuotta
- Perhetausta: jos isä ei ole tiedossa lapsen syntymän aikaan, isä tai äiti kuollut ennen lapsen ollessa 6-vuotias, äiti on ollut yksinhuoltaja lapsen syntyessä tai vanhemmat ovat eronneet ennen lapsen ollessa 6-vuotias
- Vanhemman toimeentulotuki: vanhempien toimeentulotuet ennen 6-v, yli 6kk lasketaan

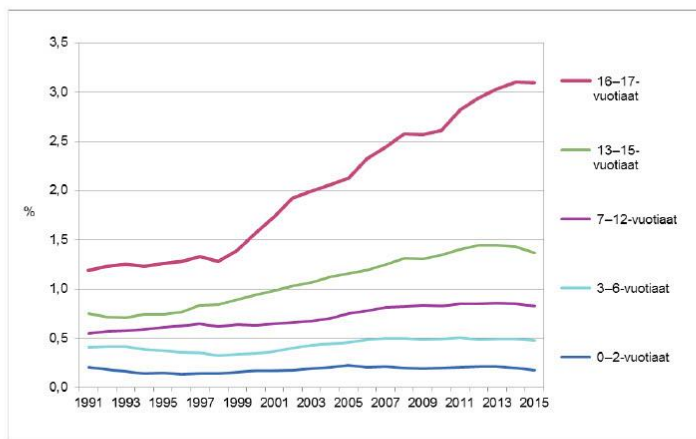
1. Tilastollinen malli

Osuudet 1987 syntyneistä pojista

- RL 0: 73,6%
- RL 1: 17,9%
- RL 2: 7,0%
- RL 3: 1,4%
- RL 4: 0,1%

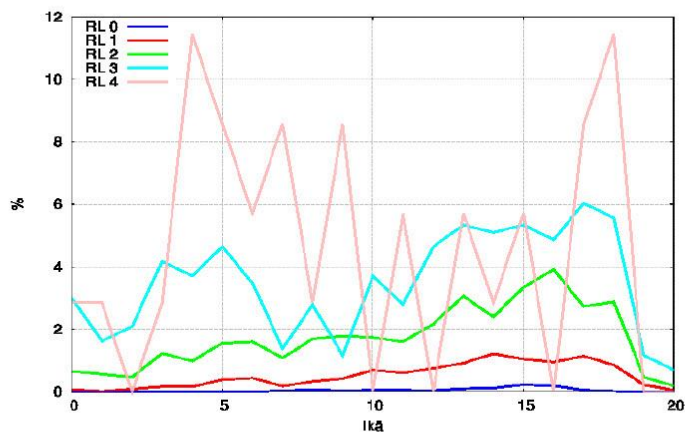
Riskiluokka kertoo, kuinka monta riskitekijää henkilölle on kertynyt kuusi vuotiaana.

1. Sijaishuolto

Kodin ulkopuolelle sijoitetut ikäluokittain
% vastaavankäisestä väestöstä. Lähde: THL

1. Sijaishuolto

Uudet sijaishuoltotapaukset, prosenttia riskiluokan pojista

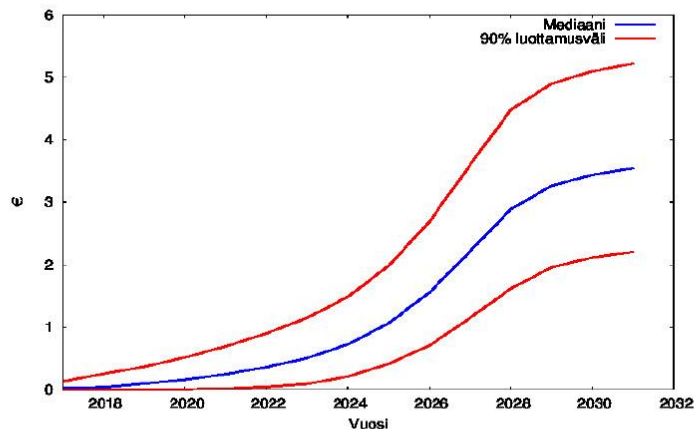
1. Sijaishuolto

Hinnat:

- laitos 111 000 €/vuosi
- ammattiperhe 67 500 €/vuosi
- perhe 32 000 €/vuosi
- muu 32 000 €/vuosi

Yhdistämällä riskiluokittaiset todennäköisyydet ja hintatiedot, voidaan laskea arvio sijaishuollon kustannuksista kun lasten taustatekijät ovat tiedossa.

1. Sijaishuolto

Arvio sijaishuollon kumulatiivisista kustannuksista / 100 poikaa

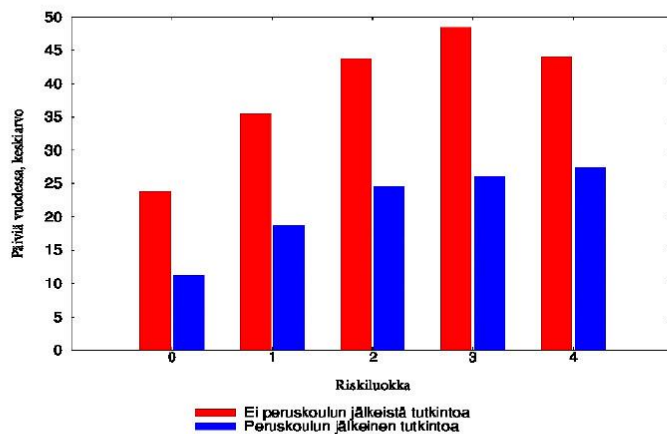
- Osuudet: RL0 (20%) RL1(30%) RL2(30%) RL3(17%) RL4(3%)

1. Tilastollinen malli

Avohuolto, psykiatrinen erikoissairaanhoido ja erityinen tuki (sosiaalinen sopeutumattomuus & muu syy, kehitysvammat ja -viivästymät rajattu pois) analogisesti. Käytetyt hinnat

- avohuolto 5000 €/vuosi
- psykiatrinen erikoissairaanhoido 625 €/vrk
- tehostettu tuki 1000–15000 €/vuosi, riippuen tuen tarpeesta (kustannus yli normaalin koulukustannuksen)

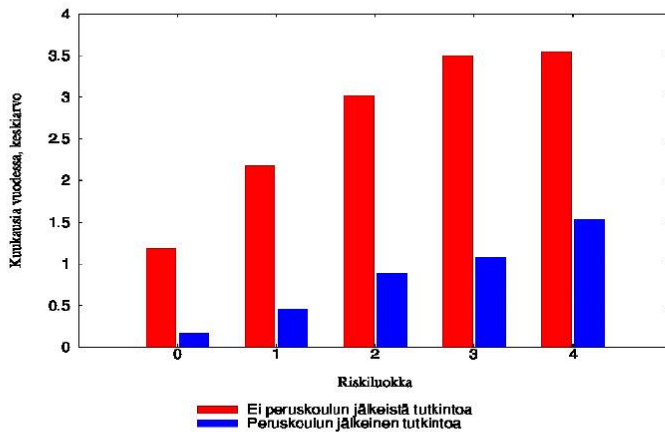
1. Tilastollinen malli

Keskimääräiset työttömyyspäivät riskien kumuloitumisen ja jatkotutkinnon mukaan

- Peruskoulun jälkeinen tutkinto lähes puolittaa työttömyyspäivät

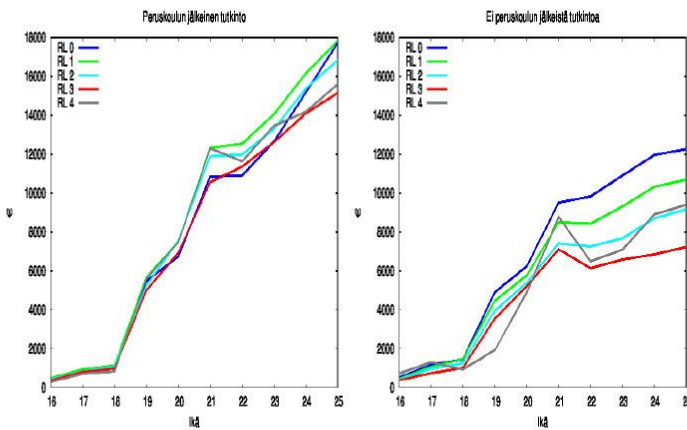
1. Tilastollinen malli

Keskimääräiset toimeentulotukikuukaudet riskien kumuloitumisen ja jatkokoulutuksen mukaan

- Peruskoulun jälkeinen tutkinto alentaa merkittävästi toimeentulotuen tarvetta

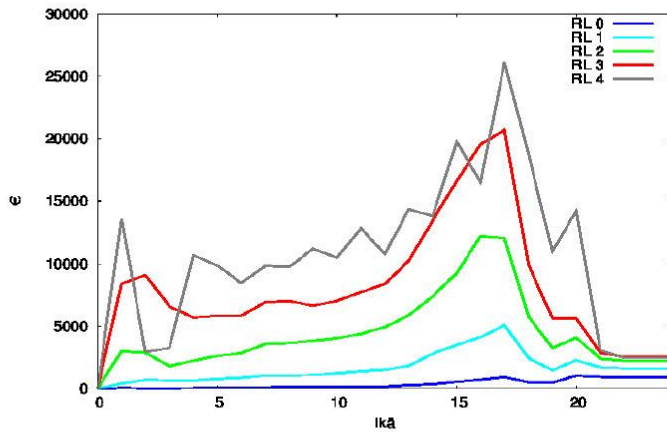
1. Tilastollinen malli

Keskimääräiset palkkatulot riskien kumuloitumisen ja jatkokoulutuksen mukaan

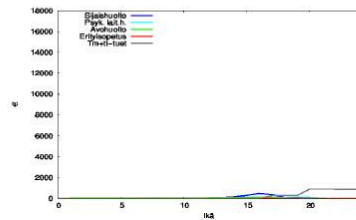
- Peruskoulun jälkeinen tutkinto nostaa merkittävästi tulotasoa.

1. Kokonaiskustannukset

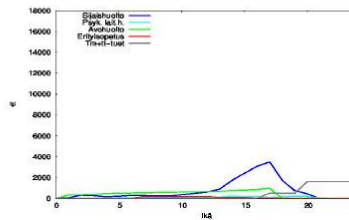

Keskimääräiset kustannukset riskiluokittain

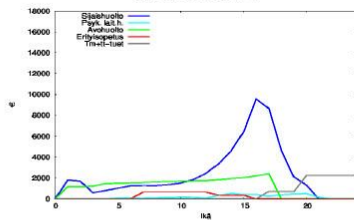
1. Kokonaiskustannukset

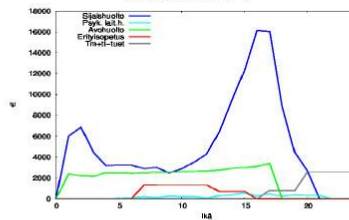
Riskiluokka 0

Riskiluokka 1

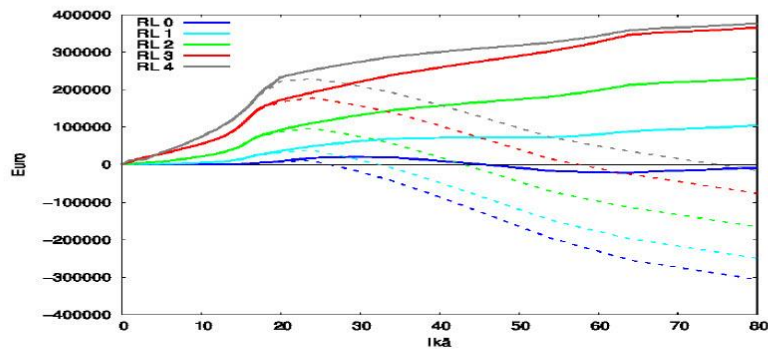

Riskiluokka 2

Riskiluokka 3

1. Tilastollinen malli

Keskimääräiset odotetut kustannukset koko elämän ajalta

- Katkoviiva vähintään toisen asteen koulutuksen saavat, jatkuva viiva peruskoulun varaan jäävät.
- 25-ikävuodesta eteenpäin sisältää toimeentulo-, työmarkkina- ja asumistuen sekä palkoista ja työeläkkeistä maksettavan tuloveron.
- Negatiivinen kustannus = tulo.

1. Kokonaiskustannukset

Osuudet 1987 syntyneistä pojista

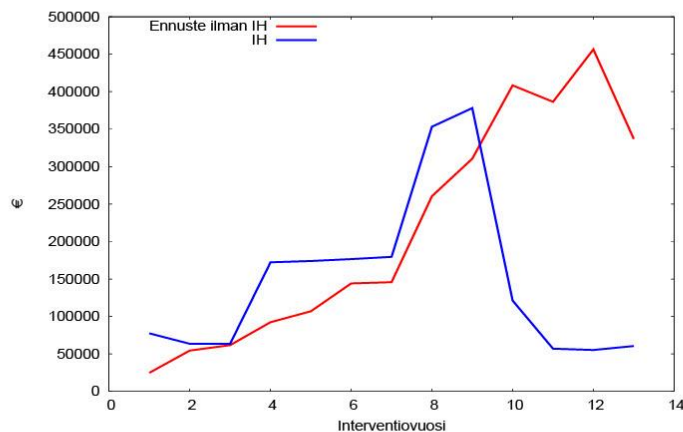
- RL 0: Osuus 73,6%, osuus kustannuksista 24v. ikään asti 29 %
- RL 1: Osuus 17,9%, osuus kustannuksista 24v. ikään asti 29 %
- RL 2: Osuus 7,0%, osuus kustannuksista 24v. ikään asti 30 %
- RL 3: Osuus 1,4%, osuus kustannuksista 24v. ikään asti 11 %
- RL 4: Osuus 0,1%, osuus kustannuksista 24v. ikään asti 1,2 %

2. Joukkueen kustannusvaikuttavuus

Laskelma perustuu joukkueen kasvattajan antamiin arvioihin. Tarkastelu tehty 18-vuotiaaksi asti, josta eteenpäin kustannusvaikuttavuus arvioitu NEET-statusen pohjalta.

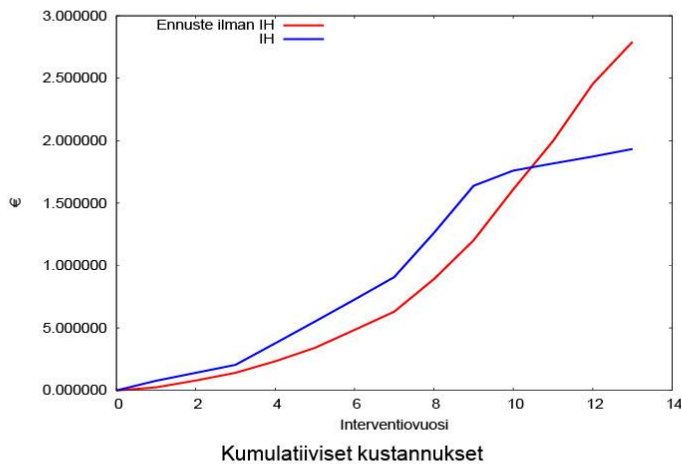
- Joukkueessa eri aikoina yhteensä 32 poikaa
- 22% RL4, 25 % RL3, 28 % RL2, 13 % RL1, 12 % RL0
- Joukkueen kustannus 50 000 €vuodessa

2. Joukkueen kustannusvaikuttavuus

Ennakoidut ja toteutuneet sijais- ja avohuollon, psyk. erikois sairaanhoidon ja erityisen tuen sekä Icehearts-joukkueen vuosikustannukset

2. Joukkueen kustannusvaikuttavuus

- Toiminta alkoi tuottamaan säästön kymmenen vuoden jälkeen. Säästö 857 000 €

2. Joukkueen kustannusvaikuttavuus

Edellä tarkasteltiin vain avo- ja sijaishuollon, psykiatrisen eriskoissairaanhoidon ja erityisen tuen säästöjä. Talouden termein toiminnan tavoitteena on yhteiskuntaan integroituneet nuoret aikuiset, jotka tuottavat verotuloja eivätkä käytä työttömyys- ja toimeentulotukia eivätkä lisää korjaavia kustannuksia (mm. rikollisuus). Yleisesti käytetty mittari syrjäytymisriskistä on NEET (Not in Employment, Education or Training). Kuten edellä nähtiin, peruskoulun jälkeinen tutkinto alentaa merkittävästi odotettuja tukijaksoja sekä lisää tuloveroja.

- Tilastollisesti joukkueessa olisi pitänyt olla 10 NEET nuorta
- Havaittu määrä NEET-nuoria oli 5

2. Joukkueen kustannusvaikuttavuus

Koska todelliset tukien ja muiden tulonsiirtojen sekä maksettujen verojen määrät selviävät vasta ajan kuluessa, tässä vaiheessa voidaan laskea vain odotettu säästö. Perustuen kalvon 17 laskelmaan, yhden NEET-nuoren saattaminen jatkokoulutukseen, tuo odotettua taloudellista tuottoa 385 000 euroa (tuloverot ja säästetyt tuet).

- Viiden NEET-nuoren vähentämisen tuotto-odotus yhteiskunnalle on $5 \times 385000 = 1,9$ milj. €

2. Joukkueen kustannusvaikuttavuus

- Odotetut suorat taloudelliset vaikutukset yhteensä 0,857 milj.€+ 1,9 milj.€= 2,8 milj.€.
- Luvusta vähennetty kustannukset $12 \times 50\,000 = 0,6$ milj.€

Arvioitsijoiden sidonnaisuudet

Arvioitsijoilla ei ole sidonnaisuuksia toimintamalliin.